

59964

LETO XXVI.

1959

MAJ

DUHOVNO v ŽIVLJENJE

V I D A E S P I R I T U A L

ŽE ŠMARNICE NEŽNE CVETO
IN VRTNICE VENEC PLETO,
DÁ KRASNEGA MAJA SE SLAVA OBHAJA
CVETLICI MARIJI LEPO.

Marijin kip v cerkvi Gospe Svete na Koroškem

DUHOVNO ŽIVLJENJE

„O Marija Kraljica, Ti edinstvena pomoč kristjanov: v stiskah, vojskah in potrebah nas varuj in v smrtni uri sprejmi v večno veselje!“

(Sv. Janez Bosko)

POMOC^v KRISTJANOV

Najbolj prisrčni in najbolj priljubljeni daljši molitvi v čast Materi božji sta pač lavretanske litanije in rožni venec. V obeh nas prekipevajoča ljubezen do Matere priganja, da je ne nehamo klicati z njenim imenom in njenimi najlepšimi naslovi. Litanije po besedi pomenijo prisrčno prošnjo. Litanije pri javni službi so zaupni vzkliki, na katere odgovarjamo v odpevih z zaupno prošnjo.

Litanije v čast Materi božji so poznali že pred osemsto leti, seveda ne v današnji obliki. Med kristjani so veljale za „zelo koristno molitev, ki naj jo molimo vsak dan, v kateri koli stiski“. Brž so se priljubile in hitro širile, posebno v razburkanem 15. stoletju. Litanije, kakor so sedaj, so sprva peli v božjepotni baziliki v Loretu v Italiji. Zato se imenujejo lavretanske ali loretske litanije. Papež Sikst V. jih je leta 1587 odobril za vso Cerkev. Udomačile so se po vsem krščanskem svetu in priljubile. Leon XIII. na pr. je dodal naziva: Mati dobrega sveta in Kraljica sv. rožnega venca; papež Benedikt XV. je med prvo svetovno vojno vstavil vzklik: Kraljica miru, Pij XII. pa ob razglasitvi Marijinega vnebovzjetja dostavek: Kraljica v nebesa vzeta.

Prisrčni vzklik Pomoč kristjanov pa je vnesel v litanije sv. Pij V. konec 16. stoletja v spomin na zmago skromnega krščanskega ladjevja nad mogočno turško mornarico pri Lepantu ali Naupaktu leta 1571. Strah, da bodo Turki izvršili svojo namero in cerkev sv. Petra v Rimu spremenili v hlev za sultanove konje, je minil.

V lavretanskih litanijah nagovarjamo Marijo z njenimi najbolj častnimi imeni: Mati, potem Devica, nazadnje pa jo kličemo kot Kraljica. Sredi teh iskrenih prošenj pa jo ogovarjamo s prelepimi pesniškimi imeni in prispodobami, kolikor jih le premore krščanska poezija. Pravimo ji: Roža skrivnostna, Stolp Davidov, Stolp slonokoščeni, Hiša zlata, Zgodnja danica in podobno. Za vzklikom Zgodnja danica pa še dostavljamo vzklike, v kateri njeni materinski priprošnji priporočamo svoje telesne in duševne stiske; zato ji pravimo: Zdravje bolnikov, Pribežališče grešnikov in Tolažnica žalostnih.

Za tem pa jo kličemo, kakor da vse prejšnje prošnje še enkrat povzamemo: Pomoč kristjanov. Papež Benedikt XV. pravi: „Sv. Cerkev vzklika

Pomoč kristjanov v litanijah ni slučajno postavila na konec prošenj, temveč hoče za tem, ko jo je klicala z mnogimi drugimi naslovi, s tem poslednjim vse znova ponoviti in še enkrat povzeti. Ta naslov,“ pravi, „odpira naše srce na stečaj zaupanju in nosi v sebi moč in izrazno silo vseh drugih.“

MARIJA JE VREDNA NASLOVA „POMOČ KRISTJANOV“

Marijo upravičeno imenujemo Pomoč kristjanov. Ta njen naslov je utemeljen v sv. pismu. Ko je Bog ustvaril prvega človeka, mu je dal Evo za „pomočnico, njemu podobno“. Bog je rešil svet po drugem novem Adamu, svojem učlovečenem Sinu, in mu podobno dal novo Evo, to je mater vseh živih, Marijo, za pomočnico, njemu podobno. Prva Eva je bila začetek naše pogube, Marija, druga Eva, pa je zarja našega odrešenja in naša soodrešiteljica.

Ko je Bog v rajju, prvi, napovedal Odrešenika, je obenem razodel, da bo z njim žena zmagala satana in njegovo kraljestvo. „Sovraštvo bom postavil med teboj in ženo in med tvojim zarodom in njenim zarodom“ (1 Mojz 3, 15).

Prvo, kar je Bog povedal o Mariji, je to, da bo sovražnica hudega duha. Marija je bila torej že v rajju postavljena, da bo skupaj s svojim Sinom Jezusom oblast hudega duha strla in vzpostavila božje kraljestvo na zemlji. Marija je bila po nedoumljivem božjem sklepu določena za pomočnico pri našem odrešenju. Te naloge se je ponižna dekla Gospodova jasno zavedala in jo za vedno sprejela, ko je nadangelu Gabrielu dala svojo privolitev: „Zgodilo se mi po tvoji besedi“ (Lk 1, 38).

V Kani Galilejski se je skazala za pomočnico, ko je Jezus na njeno prošnjo okrog 500 do 700 litrov vode spremenil v tako okusno vino, da ga je starešina moral pohvaliti. Na Marijino priprošnjo je Bog čas Jezusovih čudežev pospešil. Ko pa je Jezus svoji materi rekel: „Kaj meni in tebi, žena? Moja ura še ni prišla,“ jo je, kakor trdijo razlagalci, opozoril tudi na uro svojega trpljenja, ko mu bo kot žena, napovedana v rajju, stala ob strani in kot druga Eva sodelovala pri našem odrešenju.

Enako je na križu rekel: „Žena, glej, tvoji sin!“ (Jan 19, 26), zopet jo opominjajoč, naj se kot druga Eva, mati vseh živih, kot žena iz prvega veselega oznanila, materinsko zavzema za vse odrešene. Tudi pod križem je stala kot tista v praдавnini napovedana žena, ki je s Kristusom, razpetim na križu, premagala hudobnega duha.

Marijo, pomoč kristjanov, razodeva torej že sv. pismo. Zato ni čuda, da so se k njej zatekala po pomoč vsa krščanska stoletja. Za današnji čas to posebej potrjuje tudi molitev, ki jo je pokojni sv. oče Pij XII. sestavil v čast Mariji Vnebovzeti: „Zaupamo,“ pravi, „da slišiš Jezusov glas, ki ti o vsakem izmed nas govori, kakor je nekoč govoril o svojem ljubljenelem učencu: glej, tvoj sin. Mi pa, ki te kličemo svojo mater, te sprejmemo kakor sv. Janez, za svojo vodnico, pomočnico in tolažnico v tem zemeljskem življenju.“

Zgodovina priča, da so Marijo častili kot Pomočnico posebno v skupnih potrebah krščanstva. V njenem naslovu Pomoč kristjanov so videli posebno

Marijino varstvo nad vsem skrivnostnim telesom Kristusovim, sv. Cerkvijo kot celoto, in nad njenim poglavarjem, rimskim škofom. Zato imenuje Pij XII. Marijo „rešitev ne le poedinih kristjanov, temveč vsega krščanskega ljudstva, kateremu se je v stiskah in nesrečah skazala varuhinja in pomočnica“. Pij XI. je klical prav Marijo Pomočnico, ko je naročal molitev za zedinjenje ločenih kristjanov s katoliško Cerkvijo. Učeni cerkveni znanstveniki pravijo, da mislimo predvsem na Marijino „socialno sredništvo“, ko jo kličemo Pomoč kristjanov.

Kaj čuda torej, da so se tudi Slovenci v svojih skupnih stiskah zatekali prav k Mariji Pomagaj, svoji Kraljici na Brezjah!

POMOČ SKRIVNOSTNEGA TELESA KRISTUSOVEGA

Cerkveni zgodovinarji navajajo več dogodkov iz zgodovine sv. Cerkve, v katerih se je Marija skazala kot Pomočnica vsega skrivnostnega telesa Kristusovega in posebej poglavarja krščanstva. Pokažimo le tri najbolj očitne, kakor pravi zgodovina.

1. V maju leta 614 so Perzijci odnesli iz Jeruzalema Gospodov križ. Bizantinskemu cesarstvu so vzeli mnogo azijskih dežel in se zvezali s poganskimi Avari v Evropi, da bi skupno zavzeli krščanski Carigrad. Cesar Heraklij je v bridki stiski najprej prosil miru. Perzijci pa so odgovorili: „O miru bomo govorili šele tedaj, ko boste pustili krščansko vero in častili ogenj.“ Združeni pogani so začeli oblegati lepi Carigrad. A glej, Marija je mesto rešila obleganja, sovražne ladje na morju in sovražne čete na kopnem so se morale umakniti. Carigrad je bil rešen. Marijina pomoč je bila tako očitna, da so jo vsi enodušno priznavali in občudovali.

Carigrajski diakon Jurij Pisida je bil kot očividec priča teh dogodkov; popisal jih je v knjigi, ki se takole začinja: „Če bi kak slikar hotel naslikati znamenje zmage, naj naslika samo deviško Mater, zakaj ona sama vedno zmaguje zemeljske sile. Najprej je zmagala ko je deviško rodila; zdaj pa je zmagala v vojni. Primerno je bilo namreč, da kakor je Marija nekoč rodila Odrešenika, ne da bi spoznala moža, nam je zdaj darovala rešitev brez orožja.“

Ni torej čuda, da že zgodnji vzhodni cerkveni očetje slave Marijo Pomoč kristjanov. Sv. Efrem, ki se imenuje Marijin pesnik, pravi o Mariji: „Ti si edino upanje obupanih, pomoč stiskanih, hitra in močna tolažba vseh, ki k tebi pribežijo, in končno zavetje vseh kristjanov.“

Ta svetniški pesnik takole prosi Marijo, naj varuje vse kristjane: „Reši, o Gospa, s svojo priprošnjo to ljudstvo, ki na poseben način zaupa v te, in po milosti svojega edinorojenega Sina varuj to mesto in to deželo lakote, potresa, povodnji, ognja, meča, napada sovražnikov in vsake jeze, ki bi se vnela zoper nas.“

Vzhodna Cerkev obhaja vsako leto dne 1. oktobra poseben praznik Marijinega varstva. Posebno po Ukrajini in v Beli Rusiji je mnogo cerkva posvečenih Mariji varuhinji kristjanov.

2. Ko je bila v drugi polovici 17. stoletja naša domovina rešena pred Turki, so kranjski stanovni v zahvalo postavili na trgu sv. Jakoba v Ljubljani steber s kipom Brezmadežne. Model zanj je naredil naš zgodovinar Valvasor.

Pa že tedaj, ko so ta steber postavili, je turški sultan Mohamed IV. sanjal, da bo v slavi prekosil vse svoje prednike in osvojil Dunaj; s tem bi mu bila odprta vsa Srednja Evropa, z njo tudi naša slovenska domovina. Dne 1. maja 1683 je velikemu vezirju Karu Mustafu v Beogradu izročil zeleno prerokovo zastavo za vojni pohod. Dunajčani so po večini iz mesta zbežali. Cesar je bežal v bližnji Passau in tam vsak dan obiskoval cerkev Marije Pomagaj. Ljudstvo je prosilo Marijo za pomoč. Naši predniki so se dobro zavedali, kaj pride, če pade Dunaj. Zato so v velikih procesijah hodili na Marijina božja pota prosit pomoči. Velike procesije so prihajale h Gospe Sveti na Koroškem. V Rušah so dva meseca, kar je trajalo obleganje Dunaja, dan in noč molili za rešitev. Dne 12. septembra, bila je nedelja, je skromna krščanska vojska premagala turško vojsko 300.000 mož in jo pognala v beg. Takrat so bili naši kraji končno rešeni turške nevarnosti.

V ljubljanski stolnici so se Mariji za pomoč zahvalili s slovesno službo božjo, pred Marijinim kipom pri sv. Jakobu pa so peli litanije in pri vzkliku Pomoč kristjanov tudi streljali s topovi, v zahvalo Mariji. Res, Marija se je skazala za pomočnico vsega krščanstva, pa tudi naše domovine!

3. Časi, ko je vladal papež Pij VII., so bili za sv. Cerkev in njenega poglavarja žalostni in hudi. Bilo je to v začetku 19. stoletja. Pij VII. je bil zaprt, najprej pet let v Savoni pri Genovi, nato še v okolici Pariza, na gradu Fontainebleau. V ječi je veliko trpel. Pa dne 24. januarja 1814 mu je Napoleon vrnil svobodo in papeško državo. V štirih dneh je papež zapustil jetniški grad in se napotil proti domu. Prvega maja je v baziliki na Gori pri mestu Cesena spotoma v hvaležni ljubezni do Marije kronal čudodelno Marijino podobo. Dne 8. maja ga je s prekipevajočim veseljem sprejel Rim.

Pij VII. je imenoval svojo nepričakovano rešitev naravnost čudež, ki ga je pripisoval Mariji. Dal je kovati spominsko medaljo, ki je na njej upodobljena rešitev sv. Petra iz Herodove ječe, okrog pa je napis: „Ponovljeni čudež. Vrnitev sv. očeta. Zmagoslavje sv. vere. V letu Gospodovem 1814.“ V veden spomin je za svoje dežele ukazal, dne 24. maja, torej na dan svoje srečne vrnitve, obhajati poseben praznik Marije Pomočnice kristjanov. V odloku je rečeno: „Sv. oče Pij VII. je skusil mogočno pomoč blažene Device Marije v obilnih brikostih in stiskah dolgotrajne ječe. Marijini priprošnji pripisuje, da se je mogel vrniti v sveto mesto. Da skaže svojo vedno hvaležnost preslavni Devici, ki je prišla njemu in vernemu ljudstvu na pomoč, postavlja v njeno čast poseben praznik, ki naj se vedno obhaja dne 24. maja, na spominski dan njegove srečne vrnitve na sedež sv. Petra.“

Tako je bila Marija v zgodovini sv. Cerkve pomoč kristjanov, pomoč Kristusovega skrivnostnega telesa, sv. Cerkve, in njenega poglavarja, Kristusovega namestnika na zemlji.

P. HENRIK DAMIŠ OFM

"NO DESPRECIAS LAS LAGRIMAS DE TU MADRE!"

Son palabras de la Biblia, palabras de Dios. Hace seis años que desde una modesta imagen del Inmaculado Corazón de María, en Siracusa (Italia) la Virgen ha llorado lágrimas. Cuatro días seguidos estuvo derramando lágrimas y precisamente los días 29, 30, 31 de Agosto y el 1º de Septiembre del año 1953.

El Cardenal Ruffini, Arzobispo de Palermo después de estos hechos ha dicho personalmente: "Después de Lourdes, después de Fátima, Siracusa en la Sicilia se convierte en un centro de las más prodigiosas revelaciones de la Madre de Dios. Sicilia sigue a la Gruta de Lourdes, a la Cova de Iria. El mensaje es el mismo. El Corazón Inmaculado de María se interpone entre la divina justicia y la humanidad desdichada como un arco iris resplandeciente de paz".

¿Por qué llorará la Virgen? He aquí las razones de sus lágrimas expuestas por el Emmo. Cardenal Ildefonso Schuster, que fuera Arzobispo de Milán.

1º) La Virgen llora porque la Iglesia, místico cuerpo de Cristo, sufre la persecución en muchos países del mundo, donde sus ministros están encarcelados, desterrados, maltratados.

2º) La Virgen llora porque el cuerpo místico de Cristo que es la Iglesia, su unidad ha sido desgarrada por las numerosas sectas esparcidas por todo el mundo.

3º) La Virgen sufre y llora amargas lágrimas porque un relevante número de

católicos desconocen casi el evangelio y no vive más el espíritu de Cristo, materializando su vida propia sobre algunas formas tradicionales que influyen muy poco en su conducta moral. Una vida pagana sobre pocos escombros de vida cristiana.

4º) La Virgen llora porque los gobiernos, lejos de cooperar con la obra social de la Iglesia en la represión de los errores y del vicio, con sus leyes deletéreas dejan libre curso a la propaganda de los malos dificultando la obra salvadora de la religión.

5º) La Virgen llora porque también entre las almas consagradas a Dios hay muchos que todavía no entienden la gravedad de la hora presente y muy poco se preocupan de una reforma radical de su vida y de la de los pueblos confiados a sus cuidados.

6º) En fin la Virgen llora porque, como, nos asegura el Evangelio, muy pocos son los que toman el camino estrecho de la vida eterna y por eso muy pocos la consiguen.

Desde seis años a esta parte, el mundo no ha cambiado mucho. Las lágrimas maternales de María todavía no han conseguido un arrepentimiento de parte de la humanidad. Este cambio de conducta y de vida humana es urgente e impostergable, sino vendrá como castigo de Dios el aniquilamiento de la civilización cristiana, como repetidas veces amonestó el Santo Padre.

JOE JUCK

MOLITVENI NAMEN ZA MAJ
ZA LAIČNE APOSTOLE, KI SE TRUDIJO
ZA OBLIKOVANJE MLADINE

(Glej v pričujoči številki članek prof. Alojzija Geržiniča „Sodobna mladina terja kljub vsemu našo simpatijo“)

„SODOBNA MLADINA TERJA KLJUB VSEMU NASO SIMPATIJO“

(K vprašanju o mladini našega časa in nje oblikovanju)

Živimo v grozečih okoliščinah in to, kar nas vse skupaj more zadeti, se lahko zgodi že danes ali jutri, zato je skrb za razvojno pot današnje mladine, za usodo družbe, ki bo čez deset in dvajset let v rokah današnjih otrok, pri mnogih ljudeh pomaknjena daleč nazaj za strah pred neposredno bodočnostjo. Kako naj nas zanima, kakšni bodo naši otroci kot možje in žene, če pa se moramo bati, da jih svetovna katastrofa še kot otroke in polodrasle z nami vred pokoplje?

Mnogim hrome taka vprašanja vzgojno dejavnost. Puste, da rasto njih otroci kot divja zelišča po zanemarjenih ulicah in da se nabirajo kot prah po zatohlih šolskih izbah. Strah je pač slab svetovalec, toliko bolj, če ima za zaveznika že oslabei čut odgovornosti in težnjo po udobju in zabavi.

Nasproti takim ljudem stoje drugi, ki pravijo: „Na potek svetovnih dogodkov ne moremo vplivati. Tudi ne moremo vedeti, kaj vas jutri čaka. Storimo pa svojo dolžnost, pa bomo morda s svojim vzgojnim prizadevanjem posredno vplivali na potek dogodkov čez deset in dvajset let.“

Ta zaključek je pravilen, ni pa čisto pravilna trditev. Zakaj vsakdo vpliva na celotni položaj v svetu. Prav nazori

1) Fulton J. Sheen, Filozofija religije. (Španska izdaja, Buenos Aires 1956, str. 297.)

2) Prim.: M. Lalioire, La juventud de la era atómica, Criterio 24. dec. 1958, str. 904—908.

družbe in ravnanje po njih — torej tudi nazori posameznikov, ki to družbo sestavljajo, in njihovo ravnanje — določajo potek zgodovine. „Zgodovina je poskusno področje človeške svobode in izreka sodbo nad tem, kako jo vporabljam... Zgodovina sodi nazore vsake dobe. Verska revolucija 16. stoletja je bila sodba nad življenjem, kakor so ga živeli verniki. Francoska revolucija je bila sodba nad privilegiji monarhije in nad zaničevanjem politične enakosti za vse državljanke. Svetovna vojna je sodba nad tem, kaj mislimo in kako živimo, kako se poročamo in razporočamo, kupujemo in prodajamo; je sodba nad našimi bankami, šolami, knjigami, nad našim gospodarskim sistemom, našimi tovarnami, domovi, zakonodajo, nad našimi srci in dušami in predvsem nad našo utvarjo, da je človek kot posameznik in v skupnosti naravno dober in postopno boljši.“(1)

Naši nazori o vzgoji in vestnosti ali nemarnosti v ravnanju po njih soodločajo torej tudi o sedanji usodi nas samih, naše mladine, našega naroda in človeške družbe sploh.

Mladini atomske dobe(2) so resnični vzgojitelji bolj potrebni, kot so bili kateri koli mladini, pa naj to mladi ljudje priznavajo ali le nejasno čutijo ali odločno zanikajo. So poganjki starega sveta, ki umira in jih je pustil sredi duhovne pustinje, med ruševinami, potem ko je božje vire resnice in odrešenja zakril in zamašil, kolikor je mogel; mladine — po „svobodnem Zapadu“, v

prebujajočih se afroazijskih ljudstvih in v deželah pod komunistično tiranijo(3)

Ni presenetljivo tedaj, ako je del — zavrgel vse ideale, ki mu jih še kažejo; da čuti odpor do vseh vrednot očetov; da se upira hinavščini, izumetničenosti, nasilju (ali temu, kar ima za hinavščino, izumetničenost, nasilje) reda in oblik, ki mu jih ponujajo „stari“.

Drug del mladine živi prav tako brez vzorov, brez smisla, pa jim notranja praznosta, občutek nemoči in nekoristnosti ubija vsako bojevitost. Predajajo se jalovemu pesimizmu in čutnim užitkom. Samomori med njimi niso redki.

V tretjem delu je najti altruizem, požrtvovalnost, smisel za medsebojno povezanost. Takí mladostniki najdejo svoje torišče v apostolskih organizacijah, v dobrotelčnih ustanovah — kako se odzivajo n. pr. o. Pierru za delo za brez-

3) O sovjetski mladini je napisal izčrpno in dobro dokumentirano študijo Bernard Dupire, Juventud soviética año 40, Criterio str. 1320—1327.

4) Za označitev sodobne mladine je pritegniti povojno literaturo, gledališče, kino. V Ameriki je predstavnik te mladine „hip“ ali „hipster“: vseznal in uspešnik, fant in dekle, ki se izločita iz zasovražene meščanske družbe in katerih ravnanje je pogojeno iz vsaj podzavestne obrambe pred tesnobo in nosi histerične in skizofrenične poteze. (S kliničnega stališča jih je psihoanalitik R. Lindsner v knjigi z značilnim naslovom „Upornik brez vzroka“ označil za filozofske psihopate.) Ti mladi ljudje se poganjajo v najbolj nesmiselne in pikantne pustolovščine in tekme, se predajajo uživanju mamil in alkohola, spolnemu izživiljanju in perverznoštim, ropajo, ubijajo in se ubijajo; cinično uganjajo psihoanalizo in družijo nihilizem z egocentričnim dinamizmom. Vedno pa mečejo krivdo za neuravnovešenost in

domce in za izboljšanje položaja v slabo razvitih deželah! —; med takimi se javljajo duhovniški in redovniški poklici. Prav iz teh pa dobivajo tudi komunisti svoje borce, propagandiste, organizatorje.(4)

* * *

Ljudje, ki se za mladinsko vprašanje ne zanimajo ali ki ga „rešujejo“ kar na prvi pogled, se po navadi zdržneje šele ob pretresljivih dogodkih in se zgrajajo ob zločinstvu otrok in mladostnikov. Le-to je grozljivo razširjeno po vsem svetu in na splošno še raste. Med vzroki naštevajo(5) nezadostno nadzorstvo staršev, težke gnotne razmere po družinah; literaturo, kino, reklamo, modo; gospodarsko bedo, združeno z lahkoto, s katero je mogoče delati prestopke proti lastnini in proti čistosti; oslabljenje verskih nagibov zaradi ovir, ki jih oblasti postavljajo

neodgovorno ravnanje na odrasle. — V Franciji je najbolj znana zastopnica in opisovalka tega tipa Françoise Sagan, ki obdeluje skoro izključno njegovo spolno plat: gre jim le za neobrždano zadovoljitev nagona, brez vsake odgovornosti in obveze, tudi brez čustvenih opravičil. — Na Angleškem spadajo v ta krog mladine „jezni mladostniki“. V reprezentativnem delu o njih („Look back in anger“; napisal ga je Osborne) opiše junaka njegova ljubica, preden ga zapusti, takole: „Je to človek, ki ne najde svojega mesta niti v življenju, niti v ljubezni, niti v delu. Ne ve, kje je, ne kam gre. Misli, da ni nič in da nič ne pomeni. Vse pa, kar se mu godi, je to, da se je rodil izven svoje dobe.“ (Prim. o teh vprašanjih esej Normana Mailerja v reviji „Esprit“ (februar 1959) in članek Helene Soriano „Paidocracia y literatura“ v madridski reviji „Indice de artes y letras“, januar 1959).

5) N. pr. freisinški profesor pedagogike dr. J. B. Westermayr v 9. izdaji Göttlerjevega Sistema pedagogike.

vzgojnemu poslanstvu Cerkve, in zaradi uradnega laicizma. Vsi ti vzroki pa so samo pojavi dobe, ki je „izgubila zavest o grehu“ (Pij XII.).

Zadeva, ki v našem času še posebej zapleta vzgojne težave, je vedno naglejši porast prebivalstva. Šolski prostori so stalno premajhni, učiteljstva je treba vedno več, proračuni naraščajo: povprečno znašajo danes državni stroški za šolstvo 3% celotnih dohodkov. V Belgiji je proračun za državne šole prekoračil 10% celotnega proračuna, medtem ko je pred sto leti stal pod 2%, (6) itd. V času obo-roževalne tekme in zagledanosti v tehnične in gospodarske načrte so to strašne številke... Mladi rodovi so torej vedno številnejši in vedno bolj usoden prizkov dobivajo besede katoliškega sociologa Le Playa: „Vsaka nova generacija je podobna vpadu majhnih barbarov; če jih njihovi starši pravočasno ne ukrote z vzgojo, je propad neizogiben.“ Ker je bilo že v preteklih stoletjih te vzgoje vedno manj, moremo z W. Röpkejem (7) govoriti o invaziji barbarov iz osrčja lastnega naroda.

* * *

Nasproti zlim vplivom okolja, nasproti predvidenim nevarnostim in da se odtehta oslABLJENA vzgojna moč družine, se je iz prejšnjega stoletja prevzeta ideja mladinskih organizacij in gibanj (8) razširila vsepovsod in marsikaj dosegla. Med ugodnimi učinki moremo imenovati n. pr. gojenje iskrenosti in naravnosti; poudarek značajnosti in krepčnosti nasproti precenjevanju golega znanja in spretnosti; prebujanje in okrepitev idealizma; nastajanje

6) P. Harmel, *Perspectivas económicas y sociales del crecimiento de la enseñanza*, Criterio 12. febr. 19559, str. 92.

7) *Civitas Humana. Grundfragen der Gesellschafts- und Wirtschaftsreform*, 3. izdaja 1949, str. 248.

8) Prim. o tem: J. Göttler, op. cit. 5. del.

janje duha skupnosti. Globlje so šla seveda verska gibanja; dolgujemo jim poglubitve pobožnosti, dvig verskega znanja; liturgično mišljenje, skupno molitev in petje, cerkveni čut in spoštovanje cerkvene avtoritete; apostolsko prizadevanje, uspešnost v javnem delovanju in nastopanju; prenovitev katoliškega gledališča, religiozne umetnosti sploh.

Razumljivo pa je, da tiče v mladinskih gibanjih in organizacijah tudi nevarnosti in da so napake pri najboljših namerah nekaj naravnega. Med temi nevarnostmi in napakami so n. pr. zanemarjanje družinskih, šolskih, poklicnih, verskih dolžnosti; oslabitve drugih vzgojnih vplivov (staršev, učiteljev, duhovnih voditeljev); pojavi slepe mladostne samozavesti, posebej še v razmerju do drugega spola; pretirano mnenje o lastnih pogledih in sposobnostih; ekskluzivizem, zato upornost proti avtoriteti sploh, proti starejšim, proti tradiciji; radikalizem, gon po novem in po reformah; neumerjena, večkrat histerična zunanja dejavnost.

* * *

Kaj je torej s sodobno mladino? Naj navedem mnenje človeka, ki jo je temeljito preučeval in ki previdno tehta svoje izjave: „Če primerjaš slabosti, lastne mladini atomske dobe, in njene dobre poteze, se mi zdí, da ta mladina kljub vsemu terja našo simpatijo. Z življenjem se spoprijema v izjemno težkih okoliščinah, ko se je njej nasproti in okoli nje vse zrušilo. Zgledi, ki jih je prejela, niso vsi spodbudni. Izkušnja starejših od nje je tragična vrsta zmot in polomij. Kaj ji obljublajo za jutri? Spominjamo se na odgovor ene glavnih mladih oseb v nekem novejšem nemškem filmu: Jutri bomo vsi radioaktivirani.“

Vendar je v njeni predrznosti, za njenim nezahtevnim in površnim cinizmom tista surova odkritost, ki je vedno boljša kot hinavščina. Vrh tega ima čut za resničnost, ljubezen do stvarnega, potrebo

do trdnem temelju, kar zavrača sentimentalni in votli idealizem, kateremu so tako lahko podlegali pred 20 ali 30 leti. Mogoče zato, ker si ne dela utvar o sebi, se ta mladina ne dá zlahka uspravati lažnim govorom. Laži, izumetničenost, nepristnost so ji odvratne. Prej se bo predala tistemu, ki ji govori trdó, grobo, jezik resne in iskrenosti, ki ga sama govori.

Samo, če vpoštevamo te zahteve, bo mogoče srečanje med krščanstvom in današnjo mladino. Ne pustimo, da gre pri-ložnost mimo...!"(9)

Srečanje med krščanstvom in današnja mladino! Verni starši ga pripravijo v naj-nežnejši dobi otrok. Izpolnijo ga kato-liški verni učitelji in voditelji mladinskih organizacij. To niso samo velike in svete naloge; v svetu, kakršen je danes, je to težko, kočljivo in neprestano delo. Gre za to, da oblikujejo navzlic stoterim nasprot-nim vplivom nadnaravnega človeka, do-vršen krščanski značaj in s tem tudi najbolj vestnega in sposobnega gradite-lja družbe, kulture, civilizacije.

9) M. Laloire v navedenem članku, *Criterion* št. 1321-22, str. 908.

10) V okrožnici „Divini illius Magi-stri“ (31. decembra 1929) o krščanski vzgoji mladine. To okrožnico mora dobro poznati vsak vzgojitelj in jo vedno znova prebirati. Posebno aktualna so načela o dolžnostih in pravicah staršev, o pra-vicah Cerkve in o razmerju med starši, Cerkvijo in državo pri vzgojnem delu. „Okrožnica je obenem, kar se tiče mla-dinske vzgoje, izrazita obsodba največ-jega zla naše dobe, laicizma ter moral-nega, juridičnega in socialnega moderniz-ma“, kot ugotavlja v opombah prireditelj slovenskega prevoda te „veličastne mag-nae chartae prave krščanske in kulturne pedagogike sploh“. (Slovenski prevod z opombami je še pred vojno izdala v Ljub-ljani dijaška Katoliška akcija.)

11) Okrožnica „Divini illius Magistri“.

Če je ta naloga težka pri otrocih, ki izhajajo iz vernih družin, je izredno težka pri ostalih. Medtem, ko se prvi zgodaj vključjo v redno življenje Cerkve in jim duhovniki posredujejo božji nauk in zakramente, je ostala mladina oddaljena od Cerkve in pogosto sovražna duhovni-kom. Srečanje s krščanstvom jim redno morejo pripraviti le laiki: vrstniki, so-šolci, učitelji, organizatorji, pisatelji, umetniki; vsakdo, ki pride v stik z njimi, ali ki ta stik poišče. Za to pa je potreb-no razsvetljenje od zgoraj, nesebičen od-ziv in vnema in vztrajnost v delu.

Laike, ki so spoznali nujnost in vzvi-šenost oblikovanja mladine, je portre-tiral Pij XI. v dobrih učiteljih: „...Gore v čisti in božji ljubezni do njim zaupanih otrok in mladostnikov, zato ker ljubijo Jezusa Kristusa in njegovo Cerkev, ka-tere preljubi otroci so njihovi gojenci; zategadelj jim je resniško pri sreju pravi blagor družin in domovine.“(10)

Velikih milosti, ki so jih potrebni in brez katerih je uspešno oblikovanje mla-dine nemogoče, si morajo vzgojitelji iz-prositi in si jih moramo izmoliti drug drugemu, saj v nekem smislu in v dolo-čenem obsegu vplivamo vsi na mladino in jo s svojim vedenjem in govorjenjem sooblikujemo.

Pravo ceno, moč in obliko bo dobilo naše razmerje do mladine, če bo v nas stalno prisotna resnica, da je namen vzgoje izobraziti in upodobiti v človeku Kristusa. „Kajti Kristus, naš Gospod in božji Učenic, ki je vir nadnaravnega živ-ljenja in delivec nadnaravne moči, je obe-nem tudi tisti najvišji vzor, ki je dosto-pen človeku, v katerem koli življenjskem položaju: vsem stanovom, zlasti mladini, sveti z zgledom svojega skritega, delav-nega in pokornega življenja, okrašenega z vsemi osebnimi, družinskimi in social-nimi čednostmi pred Bogom in pred ljudmi.“ (11)

Prof. ALOJZIJ GERŽINIČ

MARIJA V DRUŽINI^v

Krščanska družina bo košček raja na zemlji, ako bo njen nevidni gospodar Bog, ki ga vse uboga, starši prav tako kakor nebogljeni otroci. Raja si brez Boga in brez pokorščine ne moremo misliti. Kjer pa je Bog, mora biti tudi Mati božja. Zato si prave krščanske družine ne moremo predstavljati brez Marije. Svetišče je dom krščanske družine, v vsakem svetišču pa razen Najsvetejšega najdemo oltar ali vsaj podobo Matere božje. In Marija, kako rada pride v družine, saj je njeno veselje bivati s človeškimi otroki (Preg 8, 31).

1. Na Marijo je opozoril Bog že takoj *prvo človeško družino*. Ko se je po grehu prvega človeka spremenil prvotni zemeljski raj v solzno dolino, Bog ni hotel, da bi prva družina od tam odšla brez Marije. Po svojem božjem usmiljenju je pred duhovne oči prvega moža in prve žene postavil podobo žene, blagoslovljene med vsemi, ki bo kači in grehu glavo strla, ki bo človeškimi otrokom dala sad življenja, po katerem hrepenijo. Kako čudovito je to! Bog je hotel, da bi vsi ljudje in vse družine, prav od prve pa do poslednje, imele Marijo v svoji sredi, jo častile in ljubile in vanjo upirale vse svoje zaupanje. Ko gre človeški rod iz raja na dolgo in težko pot po zemlji, ki bo trnje in osat rodila, naj ga mati Marija spremlja in za roko vodi in spet nazaj k Bogu privede.

2. Družini se je najprej v duhu prikazala in v družini je *zagledala luč sveta, Brezmadežna*. Kje je stanovala tista družina, prav nič ne vemo. Morda v Betlehemu, kjer je bil rojen kralj David, morda v Jeruzalemu, mogoče tudi v Nazaretu. Gotovo pa je, da je

z Marijo, ki je bila sad molitve svojih staršev in bolj dar milosti kakor narave, prišel v družino izreden božji blagoslov in nepopisna sreča. Marija je postala središče vse hiše, sonce, ki je borno stanovanje napolnila s svojo lučjo. Kdo si more predstavljati ljubezen in srečo, s katero sta Joahim in Ana spremljala prve korake svoje hčere in slišala prvi besedi: oče in mati. Kako ljubko se je razcvetala ta nebeška Roža pod varstvom staršev, ki jim je vračala njih skrb in delo z ljubeznijo in poslušnostjo in drugimi krepostmi, kakršne človeškemu srcu do tedaj še niso vzcvetele.

3. Kakor rojstno hišo je vzradostila Marija tudi *družino sorodnice Elizabete*, ki je imela miren dom v judovskih gorah. Komaj je prišla utrujena v to skrito gorsko zatišje, je že postala središče te bogaboječe duhovniške družine. Marijina navzočnost se vedno kaže v milostih, ki jih prejema okolica, v kateri se nahaja. Tudi v tej družini. Z Marijo je prišel vanjo Sv. Duh. Ko je Elizabeta slišala Marijin pozdrav, (Lk 1, 41), je prinesla s seboj posvetitev predhodniku svojega Sina, da je bil ta trenutek očiščen izvirnega greha in napolnjen s Sv. Duhom. „S Svetim Duhom bo napolnjen v materinem telesu“ (Lk 1, 16). Prinesla je s seboj veselje. „Zakaj glej, ko je prišel glas tvojega pozdrava do mojih ušes, je od veselja dete poskočilo“ (Lk 1, 44). Svoji teti je prinesla milost razodetja božjih skrivnosti. „In od kod meni to, da pride k meni mati mojega Gospoda?“ (Lk 1, 43).

Marija je pričela prav v družini svoje apostolsko delo kot zakladnica in delivka božjih darov. Stopila je v sredi-

šče krščanske družine in vzgoje. Osvojila si je družinsko sobo, posvetila otroško dušo in prinesla veselje otroškim srcem.

4. Kakor je Marija nekoč pohitela v hribe, da je bila v pomoč svoji postarni teti, tako je odšla trideset let pozneje v *Kano*, da bi pomagala z delom in pripravami preobloženima novoporočencema. Brez dvoma je na tej ženiitnini poleg ženina in neveste glavna oseba Kristus, pa tudi Marija ni bila v brezpomembnem ozadju.

Kdo je bil na vse pozoren? Kdo je prvi opazil zadrego novoporočencev? Kdo je prvi opozoril Jezusa na osramotitev, ki grozi revni družini? Kdo je takoj vedel, na kóga se je treba obrniti? Kdo je poprosil Jezusa, naj stori čudež, čeprav njegova ura še ni prišla? Kdo je v trenutku, ko se je zdelo, da je Jezus odklonil vsako posredovanje, naročil strežnikom: „Kar koli vam poreče, storite!“ (Jan 2, 6). Ali ni bila Marija? Ravno s tem je pokazala, da ima odprto Srce za vse potrebe, ki lahko nastanejo v družini. Marijino Srce je ravno v družini dalo priliko za čudež, po katerem je Jezus razodel svoje veličastvo in so njegovi učenci vanj vérovali.

5. In Marijino življenje v *krogu lastne družine*, kdo bi ga mogel prav opisati, ko pa svete knjige o njem skoraj popolnoma molče. Čudno, zakaj je Marijin dom v Nazaretu tako skrit in tih. Morda zato, ker 'bi ga mi posvetni ljudje, ki nam je to, kar se vidi, prvo, težko razumeli? Kako bi mi, ki nas je sama raztresenost, razumeli Marijino v Bogu skrito življenje, ki je vsako delo spremenilo v molitev? Vse, kar je delala in vršila, govorila in mislila, je bilo kakor čisto zlato, ker je vse izviralo iz ljubezni. V Marijini družini sta bila doma mir in prijaznost. Tudi revščina je prišla

MOJI GOSPE

*Ko maj prebuja svoje cvetje
in je ves svet življenja spev,
so moje misli bolj kot kdaj pri Tebi,
Gospa deviška!
Saj si najgloblji mi odsev
neustvarjene lepote.*

*Kako oko, lepota mi žejno,
v pomladni rasti in radosti
sledov bližine Tvoje išče!
Teženje duše je brezmejno.
Še sredi boli in bridkosti
vsaj drobec večnega zahteva.
Ko zunaj maj cvete in poje,
lepoto čudežno opeva,
Marija, svete duše Tvoje.
Kjer ni nič Tvojega spomina,
Srce ostane trudno, prazno;
je prazen blesk in moč mladosti!
V njem kljuje tiha bolečina,
ki jo poraja domotožje
po Tvojem sladkem miru.*

*Kdor kdaj je pil pri Tvojem viru,
ga žeja le po čistih vodah,
tekočih v Tvojih zdravih tleh.*

*Gospa presveta, glej, v dlaneh
Ti čistih cvete božja milost!
V nevidnih žarkih se razliva
iz njih okrog na vse strani.
O daj, Gospa Ti ljubezniva,
nad mano roki razprostri!
Po vonju Tvojih mi dišav
posebno duša hrepeni,
ko maj prepeva Ti v pozdrav.*

M. Ireneja O. S. Urs.

včasih v goste, a ni nič kalila tihe zadovoljnosti.

Eden najbridkejših trenutkov v življenju družine je tisti, ko sedi mati ob postelji ljubljenega otroka, po kate-rega že prihaja smrt, da ga ponese v grob, od koder ni več vrnitve. Ni sile, ki bi mogla takrat mater ločiti od otroka. V tej uri je tudi Marija stopila iz svojega zatišja v Nazaretu in se

pokazala pri umirajočem Jezusu na Kalvariji. Učenci so zbežali, prijatelji in ozdravljeni in znanci Jezusovi stojijo daleč ob strani, Marija mati pa stoji prav poleg križa. Izgubila je že moža, izgubila bo zdaj Sina, kmalu bo ostala sama. Toda ne! „Glej, tvoja mati!“ Umirajoči izpregovori sv. Janezu, ki zastopa vse človeštvo. — Ali ne moremo iz te Jezusove besede sklepati, da je bila s tem Marija slovesno razglašena za mater velike božje družine na zemlji? Iz skritega doma v Nazaretu je stopila v središče vsega krščanskega sveta.

6. Štirideset dni nato je Marija *središče binkoštno družine Jezusovih učencev*, ki se je z molitvijo pripravljala na prihod Sv. Duha. „Vsi so stanovitno vztrajali v molitvi, z ženami in Marijo, Jezusovo materjo“ (Apd 1, 14). Samo Marijo imenuje sveti pisatelj z imenom. Razumljivo, saj je bila ona najbolj goreča v pripravi, najbolj zatopljena v molitev, bila je vsemogočnost, ki prosi v osrčju krščanstva. Kot mati vseh je prosila v imenu vseh in za vse. Po njej se je razlila brezprimerna polnost Svetega Duha, kakršne svet še ni bil deležen.

7. Res, Mariji je veselje bivati s človeškimi otroki. Kako rada biva tudi v *družini slovenskega naroda*. Po vseh gričih skoraj ima svoje domove in ob cestah in križpotjih svoja znamenja, da z Detetom v naročju blagoslavlja mimoidoče.

Kako rada in kako slovesno je primovala v središče našega naroda v nebeško lepih dneh evharističnega kongresa v Ljubljani leta 1935. Kakor kraljico so jo spremljali, pozdravljali s pesmijo in molitvijo, s solzami veselja in navdušenja, prinašali ji otročiče in bolnike, da jih blagoslovi.

Marija živi v srcu slovenskega naroda, zlasti še od 30. maja 1943, ko se je slovesno posvetil njenemu brezma-

dežnemu Srcu. Takrat so jo Slovenci javno priznali in izvolili za svojo Mater in Kraljico. Povsod so donele Marijine pesmi in se kot mogočen Ave Maria dvigale proti nebu. Marija je slovenska srca ogrela: vsi stanovi so se posvečali njenemu brezmadežnemu Srcu, Marijine lučke so zagorele po srednjih šolah in na vseučilišču, po gledališčih in prosvetnih domovih je mladina na čast Mariji prirejala lepe akademije in v zadnji kapelici v gorski vasi je pobožna roka prižgala svečko Mariji na čast.

Veliko je to in lepo, a Marijino materinsko srce hoče še več. Marija bi rada prišla v sleherni slovenski dom. Marija hoče biti središče vsake slovenske družine. Ni ji zadosti, da pogleda samo včasih in od daleč, kako je po naših hišah, ni ji zadosti, da se mimogrede ustavi pri nas, Marija hoče imeti stalno bivališče prav v osrčju sleherne slovenske družine. Marija hoče, da se vsaka družina posveti njenemu brezmadežnemu Srcu in njeno podobo obesi na častno mesto, prav zraven podobe Jezusovega Srca.

Marija želi, da ji odpre vrata svojega doma vsaka slovenska družina — ne zaradi sebe in svoje časti, temveč zaradi Jezusa in zaradi nas. Jezusa bi rada prinesla v vsako družino in z Jezusom njegovo kraljestvo milosti in miru in resnice in pravice ter ljubezni. Rada bi ga položila v srca mož-gospodarjev, kot ga je položila v naročje sv. Jožefu, in v srca mater kot некоč v naročje vdove Ane v templju, in v srca mladine in otrok kot некоč v naročje betlehemskih pastirjev. Jezusa bi rada pripeljala v vsako hišo, kjer bi ga prosila, naj razodene svojo vsemogočnost in dobroto in pomaga, kot je to storil некоč v družini novoporočencev v Kani. Ali jo hoče sprejeti tudi vaša družina?

ZDRAVKO DOBERNIK

DUHOVNA AGONIJA

BORIS PASTERNAK

*Zgubljen sem, kot zgubljena v kletki zver.
Nekje ljudje so, luč, svoboda, mir;
podi za mano se besneči hrup,
izhod zastražil je obup.*

*Kaj sem grešil, da obujam kes?
Sem res „morivec, lopov, pes“,
zato ker sem o svoji zemlji pel,
da svet zajokal je v odmev
nad njeno lepoto?*

*A kaj zato. Pri kraju je moj dan.
Jaz verujem, da Dobro vstane v svit,
ko svet krivice v dno bo pokopan:
obraz moj zapljuvan, bo spet umit.*

AGONY

(B. Pasternak)

*I am lost like a beast in an enclosure,
somewhere are people, freedom and light.
Behind me is the noise of pursuit,
and there is no way out.*

*But what wicked thing have I done,
I, the „murderer and villain“?
I, who forced the whole world to cry
over the beauty of my land.*

*But, in any case, I am near my grave,
And I believe the time, wil come,
when the spirit of good will will conquer
wickedness and infamy.*

Izvleček iz časopisa, Stateman, februar 1959. Iz angleščine prevedel J. C.

Boris Pasternak, ki je dobil Nobelovo nagrado za Dr. Živago, ki mu je ni bilo dano sprejeti, je prelil svoja čustva v „Agonijo duha“. Nekemu poročevalcu „Daily Mail“ se je posrečilo pritihotapiti Pasternakovo pesem iz Rusije pred nekaj tedni, zato jo prinaša v celoti izključno Daily Mail iz Londona. Meni se teh par verzov tako dopade, da sem jih sklenil prevesti v naš verz in poslati „Duhovnemu življenju“ v zahvalo za užitek, ki mi ga nudi ta odlična revija vselej, kadarkoli jo prejmem.

Jože Cukale SJ, slovenski misijonar v Indiji

SVET JE TREBA ZNOVÁ GRADITI

(Poročilo o gibanju za boljši svet)

Že šest let je preteklo, odkar je pokojni papež Pij XII. vrgel v svet ugotovitev in poziv: „Današnji svet propada. Treba ga je znova zgraditi od temeljev navzgor.“

Življenje današnjega sveta vedno bolj prepričevalno dokazuje resničnost teh dveh stavkov. Današnji svet je pogreznjen v zlo, ki je tako strašno organizirano, kakor še nikoli ni bilo. Med krščanskimi narodi so uzakonjene zakonske ločitve. Ljudski tisk širi med množicami sovraštvo in brezboštvo. Mnogo vlad je že v rokah brezbožnikov.

Vendar pa moramo tudi priznati, da morda še nikoli ni bilo toliko plemenitih duš, ki se na vso moč prizadevajo, kako bi čim bolj poglobile notranje življenje in čim zvesteje Bogu služile. Te plemenite, nepokvarjene ljudi je treba zbrati, jih organizirati in navdušiti za delo, na katero poziva sveti oče. Z njimi je mogoče mnogo več doseči, kakor mislimo. Spremeniti moremo popolnoma današnje stanje človeštva.

Odziv na papežev poziv

Papežev poziv 10. februarja 1952 je našel velik odziv. Vedno več katoličanov se zbira danes v posebnih krožkih, da bi izvršili delo, na katero jih je Kristusov namestnik pozval. Zanimivo je, da je sveti oče pred sedmimi leti ta svoj resni poziv vrgel v svet na predvečer praznika Lurške Matere božje.

Lani smo obhajali stoletnico njenih prikazovanj. Ta stoletnica je zelo primerna spodbuda vsem dobrim katoličanom, da spolnijo papežev poziv. Marijina prikazovanja pred sto leti so bila obsodba tedanjega pretiranega oboževanja človeškega razuma (racionalizma) in verske mlačnosti. Usmiljeni Bog in nebeška Mati sta z njimi strla odpor ljudi, ki so odklanjali duhovne, nadnaravne, večne zaklade in dala pobudo za versko obnovo.

Letos obhajamo stoletnico njenih let. Vendar se je v tej kratki dobi napravil velik korak do načrtne verske obnove. Človek tega, kar se je v Cerkvi in v človeštvu izvršilo na papežev poziv, ne more natančno ugotoviti. Sadovi tega dela so raztreseni po vsej zemlji in so večinoma notranji. Zato tudi ni mogoče vseh zbrati in pravilno oceniti.

Mogočen odziv na papežev odziv so pastirski listi mnogih škofov. V njih razpravljajo o poučevanju verskih resnic, o vzgoji družin, o župnijah, o poklicih, o semeniščih, o oznanjevanju božje besede, o bogoslužju — vse to z namenom, da bi zgradili boljši svet.

Tudi predstojniki in predstojnice vzgojnih zavodov polagajo veliko važnost na notranje življenje, na apostolat in na vestno spolnjevanje poklicnih dolžnosti.

Tudi programi Katoliške akcije dokazujejo, da hočejo njeni člani z vso vnemo sodelovati pri križarski vojski.

na katero je papež 10. februarja 1952 pozval vse katoličane. V ta namen izvajajo zelo močne in učinkovite akcije. V Italiji so možje, člani Katoliške akcije, ustanovili v Rimu Mednarodni krožek za to gibanje in ga poklonili svetemu očetu.

Ta dela so bila izrecno izvršena za „boljši svet“. Mnogo pa je še drugih del, ki so jih opravili ljudje v ta namen pod drugim naslovom. Reči moramo, da je Sveti Duh v srcih škofov, dušnih pastirjev, redovnikov, članov Katoliške akcije in v srcih preprostih vernikov pripravil bogato žetev. O tem more pričati posebno tisti, ki dela v mednarodnem središču za boljši svet.

Sveti oče Pij XII. sam je 8. novembra 1956 otvoril več tečajev, ki so bili organizirani zato, da bi se izvršil papežev poziv. Teh tečajev se je že udeležilo več tisoč oseb. Uspeh teh tečajev je bil, da so udeleženci odhajali z njih popolnoma duhovno spremenjeni. Podobne uspehe so dosegli tečajji gibanja za boljši svet tudi med drugimi narodi.

Cilji gibanja za boljši svet

Človeštvo je treba spremeniti v božjo družino. Zato moramo preroditi, izboljšati današnji katoliški svet. Posebno je potrebna edinost med vsemi katoliškimi srci. Četudi smo vsi božji otroci, vendar smo še zelo daleč od one popolne ljubezni, ki jo je Kristus učil in je znak njegovih pravih učencev. Vse preveč je mogel sovražni človek med nami mirno sejati nečistost, zmote, zločine, obrekovanje, grehe zoper Svetega Duha, med katerimi je tudi greh: spoznani krščanski resnici se ustavljati. Posrečilo se mu je, da je med nami povzročil spore in sovra-

štvo, zatrl pa gostoljubnost, prijateljstvo in krščansko ljubezen.

Kdor nas od blizu opazuje, misli, da se ponášamo z bogatimi silami in velikimi individualnimi zmožnostmi. Vendar, ker med seboj nismo tako edini, kakor zahteva od nas naš božji poklic in zahteva današnjega časa, nimamo polnosti življenja. Premalo se zavedamo, da smo učenci učlovečene Ljubezni, otroci luči in miru. Ogenj, ki ga je prinesel Jezus na svet, je že sežgal mnogo individualnih krivd. V njem morajo zgoreti tudi napake sebičnosti, samoljubja, zavisti in vse tiste napake, ki rušijo skupno življenje.

Prav zato, ker ni med katoličani edinosti, Jezus v svojem skrivnostnem telesu vedno izgublja. Žalostno ponavlja vprašanje: „Savel, zakaj me preganjaš? Bratje, zakaj trgate moje skrivnostno telo?“ Zato moramo spremeniti svoje življenje. Biti moramo bolj edini, pa ne samo organizacijsko, ampak v srcih, v notranjosti, pri delu za zmago dobrega. To zahteva od nas božja slava in blagor vseh ljudi.

Najvažnejša naloga

Vsi se moramo velikodušno in iskreno prizadevati, da bi čim bolj razumeli bližnjega. Upoštevati moramo tudi mnenja in nazore drugih. Pri iskanju resnice in dobrote nas mora voditi ponižni in čisti duh evangelija. Nikoli ne smemo postati igrače strasti. Tedaj pa, kadar že resnica in dobro v bližnjem zmagujeta, se srečni umaknimo in pustimo, da bo njegovo dušo vodil Kristus sam.

Priznati moramo, da je na svetu hudobija, ki je ni mogoče odobravati. Radi ali neradi se ji moramo upreti. Vendar pa je med nami tudi izredno

veliko ljudi, ki imajo dobro voljo. Treba je z njimi stopiti v zvezo in njihove volje zliti v eno samo voljo. To delo je brez dvoma zelo težko, ni pa nemogoče.

Jezus je v zadnji noči pred svojim trpljenjem prosil Očeta, da bi bili vsi ljudje eno. Če bi bila edinost med ljudmi nemogoča, bi Jezus zanjo ne prosil. Tako pa je Jezus prosil za apostole, da bi bili med seboj eno tako, kakor sta eno Oče in Sin, eno v ljubezni, eno v mišljenju, da bi spoznali in razumeli to, kar drugi želé in imajo resnično dobrega v sebi.

Boj za edinost v resnici in ljubezni med katoličani je najvažnejša in najodločilnejša naloga gibanja za boljši svet. To gibanje je treba razvneti povsod, kjer prebivajo božji otroci. Podpirati ga morajo vse centrale za gibanje, ki ga pospešuje tudi sveti oče. S skupno ascetično vzgojo je treba doseči, da bo mogel vsak katoličan v Cerkvi brez strahu in odkrito govoriti, kadar bo šlo za dušni blagor ljudi.

Jasno pa je, da mora vsak iskreno in globoko spoštovati cerkveno oblast in ji biti pokoren. Tudi tedaj, kadar

svarimo, moramo to izvršiti tako, da pospešujemo skupni blagor, napredek svete Cerkve in božjo slavo.

Zato moramo tedaj, kadar druge poslušamo ali z drugimi govorimo, odločno premagovati sami sebe. V Cerkvi je že mnogo duš, ki se veliko dušno zatajujejo, kadar Gospod od njih to zahteva. Te duše bo treba zbrati, njih število še pomnožiti in jih še skrbneje duhovno vzgajati, da se bodo žrtvovale za edinost človeštva v ljubezni. Sloga ni vedno odvisna samo od dobre volje. Včasih nas tudi ločijo različna mnenja. Vendar bi pa mnogokrat prišli že do soglasja, če bi le imeli voljo za sporazum.

Doseči edinost med dobrimi, med božjimi otroci, je cilj, ki ga zasledujejo vse skupine gibanja za boljši svet. S tem delajo brez dvoma Cerkva veliko uslugo. Ako bo znalo gibanje za boljši svet združiti vse ljudi blage volje, bo pridobilo za življenje po vse, ki so se oddaljili od nje in zagotovilo Kristusovo zmago na svetu. Jezus je namreč prosil Očeta: „Naj bodo vsi eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal.“

Priredil Gregor Mal...

„Zadnja večerja“ — stenska slika v cerkvi Najsvetejšega Zakramenta v Bs. Airesu
(Foto DŽ)

MARJETICA

PIŠE ZORA PIŠČANEC

VI.

Zadnji dan maja je izredno soparen. Ozračje je mirno, niti najmanjša sapica ne pihlja.

Šmarnice ta večer jemljejo slovo. Vsem leži na srcu težka žalost. Ah, slovo je vedno kridko! Ves mesec so se zbirali pri nebeški Materi, tako prijetno toplo je bilo pri Njej, vse so ji lahko potožili, vse razodeli; sami najlepši prazniki so bili ti majniški večeri. Sedaj pa zopet prihajajo nasproti enolični dnevi dela in skrbi.

Marjetica na koru s solznimi očmi strmi v Marijin oltar, spremenjen v en sam razkošen cvet. Vsak majnik se je tako težko ločila od šmarnic, letos pa ji je še posebno hudo.

Poslovilno pesem, „Vse prepeva, se raduje“, Marjetica le s težavo poje. V grlu jo duši in solze ji meglijo pogled.

Pa onemela je pesem, utihnile so orgle, le še kot proseč vzdih trpečega otroka trepetajo v ozračju zadnji odmevi.

Cerkev je že na pol prazna. Marjetica pa še vedno kleči pred Marijinim oltarjem in moli... zanj.

„Mamica, življenje sem pripravljena dati zanj, samo da bova nekoč večno združena. Kajti kaj bi pomagalo še tako srečno življenje z njim na tem svetu, če bi pa po smrti bila večno ločena?“

V boli trepeta Marjetičino srce kot plamen edine sveče, ki še gori pred Marijinim oltarjem, kot okna visoko pod

cerkvenim stropom, v katera se zaganja vihar.

Marjetica ne opazi in ne sliši, kako zlovešče šumi v vejah mogočnih lip pred cerkvijo, kajti hujši je vihar bolečin, ki kdaj divja v srcu.

„Marjetica, Marjetica, hitimo; k nevihti se pripravljaj!“ jo zdajci zmoti iz težkega razmišljanja glas obeh bratcev.

Hitijo iz cerkve. Zunaj se že spušča na zemljo temna, viharna noč. Drevesa ob poti ječijo, vihar jih sklanja skoro do tal. Nebo je vse prepreženo s težkimi, sivimi oblaki, ki se naglo podijo po nebu in spuščajo vedno niže k tlom. Zdajci jih prereže žareč blisk, segajoč od vzhoda do zahoda. Sledi mu strahovit grom, ki pretresujoče odjekne iz hriba v hrib in se kot pošastno bobnenje razlije po dolini.

„Marjetica, hitimo, hitimo!“ prestrašeno priganjata brata.

„Stecita vidva naprej, že pridem za vama, ne morem vaju več dohajati. Le hitita, da ne bo mama v skrbeh,“ ju vzpodbuja, ko vidi, da je nočeta pustiti.

Potem pa se le spustita v dir po strmem klancu navzgor. Ob svitu bliskov ju Marjetica še enkrat vidi visoko gori v hribu, nato ostane sama v viharju, ki z vso besnostjo vedno huje divja. Na vso moč se trudi, da bi hodila hitreje, a ne more. Noge ji postajajo težke, vedno večja utrujenost lega nanjo, pri srcu začuti neko čudno, nepoznano slabost, da se mora za hip ustaviti in se z obema rokama prijeti za srce. Mrzel pot jo oblije:

„Moj Bog, kaj se z menoj dogaja? Marija, pomagaj mi ti.“

Z zadnjo močjo volje premaga slabost in se požene dalje med bliski in gromi med strašnim bučanjem viharja, ki klesti drevje ob poti in se zaganja v komaj orumenela žitna polja, da se polni klasi sklanjajo do tal.

Marjetica je v tej temni, viharni noči sama. Zdi se ji, kakor da bi se pekel odprl, kakor da se je vse zarotilo proti njej in ji ovira pot proti domu. Že ga je v svitu bliskov zagledala nad seboj in ta pogled je vlil novega poguma njenemu izmučenemu telesu.

Tedaj pa se skoro tik nje strahovito zabliška in v istem hipu tudi trešči. Marjetici zamre v prsih krik groze. Brez moči se sesede na zid ob poti. S široko razprtimi očmi strmi v ognjene zublje, ki se visoko dvigajo proti nebu.

Strela je udarila v njihov kozolec, ves je že v plamenih. Vihar raznaša ogorke vse naokoli in suha trava gori. Marjetica strmi v uničujoči požar, ki se vedno bolj širi. Rada bi zbežala dalje, predno bi tudi njo dosegel, a vse moči so ji pošle.

Nad njo od bliskov žareče nebo, vse okoli strahovito grmenje, vihar in uničujoči požar pred njo. In ona je tu sama brez moči, brez zaslombe.

„Marija, usmili se me ti!“ ječi s komaj slišnim glasom.

Tedaj ji prva ledena kaplja pade na razbeljeno čelo, za njo še druga in tretja, nato se vlije ploha, ki ji sledi še hujši naliv, kot bi se vse zatvornice neba odprle.

Marjetica plane kvišku in se s poslednjimi močmi požene navzgor proti domu.

Požar na travniku že pojenjuje, le iz očrnelega kozolca od časa do časa planejo kvišku še zadnji onemogli plameni.

Marjetica je do kože premočena. Voda, ki je tako žejna zemlja ni mogla dovolj naglo požirati, si je dobila pot po klancu navzdol. Marjetica brede do

gležnjev, pa še paziti mora, da je ne izpodnese.

Skozi dež in vihar zasliši nenadoma prestrašen, zategnjen klic:

„Marjetica...!“

Kot bi vse trpljenje, vso grozo, žalost in onemoglost izlila v to najdražje ime, kot bi ji v srcu ostala samo še neizmerna sreča, ji Marjetica vsa srečna odgovori:

„Mama...!“

Druga črugi hitita naproti. Marjetice ni več strah, vsa groza jo je minila in moči so se ji povrnilo. Sedaj ni več sama.

V bregu pred hišo se srečata.

„Marjetica, zakaj nisi prej odšla iz cerkve, ali nisi videla, da se pripravlja k nevihti?“ ji mama mehko očita.

Vso tresočno in premočeno ogrne s plaščem, ki ga je prinesla s seboj.

„Nič nisem opazila, mama. Pa, ali sta otroka že doma?“ jo zaskrbita brata.

„Da, hvala Bogu, ravno preden se je ulilo, sta pritekla.“

Z nezmanjšano močjo še vedno lije, le bliski so redkejši. Obe premočeni dospeta domov.

„Hvala Bogu, Marjetica, kako sva se bala zate!“ jo vsa srečna pozdravljata Cirilček in Metodek.

„Marjetica, kar hitro se preobleči in pojdi v posteljo, ali ne vidiš, da še trepečeš?“ jo mama v skrbeh priganja.

Marjetica uboga, a tudi pod gorko odejo se ne more ogreti. V kosti ji leze vedno hujši mraz, da kar z zobmi šklepeče. Tudi gorki čaj ji nič ne pomaga. Šele čez dobro uro se ogreje in utrujena zaspi.

Mama je skončala še zadnje delo v kuhinji in hlevu, nato je še sama legla k počitku.

Koliko časa je spala? Morda eno uro, morda več, sama ni vedela, ko jo iz spanja zbudi pretresljivo stokanje. Plane kvišku, prižge luč in se približa Marjetici.

„Marjetica, kaj ti je?“ se z grozo zazre v njen žareči obraz in išče njen pogled, ki v nemiru blodi po sobi.

„Mama, ali bom zmogla? Oh tako težka pot me čaka, hočejo mi ugrabiti njegovo dušo, a je ne dam, je ne dam,“ v vročici bolešno ponavlja.

Mama ji položi roko na razbeljeno čelo in jo še enkrat z vso ljubeznijo pokliče. Za hip se Marjetica znajde, oklene se maminih rok in se globoko oddahne:

„Mama, tako mi je hudo, a zdaj si ti pri meni...“

„Le mirna bodi, Marjetica, vse bo še dobro, le malo si se prehladila,“ jo skuša tolažiti, čeprav je sama brez tolažbe in v velikih skrbeh.

Kmalu je Marjetica zopet padla v prejšnje težke sanje. Mama je ostala pri njej do jutra. Vsa trepetajoča je poslušala blodnje njene trpeče duše: proseče klice, ko je izgovarjala njeno ime, pretresljivo rotenje, ko je izgovarjala Pavlovo.

Šele, ko je sonce posijalo nad vso grozo prejšnjega večera, se je Marjetica umirila in utrujena zaspala.

Mama Marjeta je odhitela za hišnimi opravki, a moreče skrbi se ne more otresti, težke slutnje vznemirjajo njeno ljubeče materino srce.

KRŠČANSKA VEST - PREDMET VZGOJE

Družina je zibelka rojstva in razvoja novega življenja, ki potrebuje vzgoje in skrbi, da ne propade: to pravico in temeljno dolžnost je Bog dal neposredno roditeljem. Vsebina in namen vzgoje v naravnem redu je razvoj otroka, da postane popoln človek: vsebina in namen krščanske vzgoje pa je oblikovanje novega človeškega bitja, da prenovljen po krstu postane popoln kristjan. Ta dolžnost, ki je bila vedno navada in prednost krščanskih družin, je slovesno uzakonjena v 1113 kanonu Cerkvenega Zakonika, ki pravi: „Starši imajo zelo težko dolžnost po svojih močeh skrbeti za versko, нравno, fizično in državljansko vzgojo otrok, pa tudi za njihov časni blagor.“

Sestavni del vzgoje, ki je temelj in opora vzgoje, dasi se zdi nekaterim na prvi pogled povsem tuj vzgoji, je človekova vest. Danes se pojavljajo nekatere tokovi modernega mišljenja, ki začenjajo dvomiti o tem pojmu in spodlijati njegovo vrednost. Razpravljali bomo torej o vesti, v kolikor je predmet vzgoje.

Vest je kakor najbolj notranje in najskrivnostnejše jedro človeka. Tja se zateče s svojimi duhovnimi zmožnostmi v najpopolnejšo samoto: sam s samim seboj, ali bolje sam z Bogom — katerega glas v vesti odmeva — in sam s seboj. Tam se odloča za dobro ali za slabo; tam si on izbira med potjo zmage in potjo uničenja. Tudi če se je bi človek hotel znebiti, se mu to ne bo posrečilo: z njo bo prepotoval vso pot življenja, pa naj to obsoja ali odobrava, in prav tako se bo z njo, resnicoljubno in nepodkupljivo pričó, pojavil pred sodbo božjo. Vest je torej, da se izrazimo v podobi, ki je že stara pa vredna, kakor svetišče, na katerega pragu se morajo ustaviti vsi, tudi oče in mati, kadar gre za otroka. Samo duhovnik vstopi kot varuh duš in delivec zakramenta pokore; pa zato vest ne preneha biti občutljivo svetišče, čigar skrivnost je Bog zavaroval s pečatom najsvetejšega molka.

V kakšnem smislu moremo torej govoriti o vzgoji vesti?

Bistvo krščanske vesti

Potrebno je povzeti nekatere temeljne pojme katoliškega nauka, da bomo dobro razumeli, da se vest more in mora vzgojiti.

Božji Odrašenik je prinesel nevednemu in slabotnemu človeku svojo resnico in svojo milost: resnico, da mu pokaže pot, ki vodi k njegovemu cilju; milost, da mu da moči ta cilj tudi doseči.

Prehoditi to pot praktično pomeni sprejeti voljo in zapovedi Kristusove in prilagoditi po njih svoje življenje, to je posamezna dejanja, tako notranja kakor zunanja, ki jih svobodna človekova volja izbere in določi. Sedaj, katera je duhovna zmožnost, ki v posameznih primerih isti volji pokaže, da izbere in se odloči za dejanja, ki so v skladu z božjo voljo, če ne vest? Vest je torej zvesti odmev, svetel odsev božjega pravila človeških dejanj. Zato imajo izrazi kot „soditi po krščanski vesti“ tale pomen: pravilo zadnje in osebne odločitve za kako moralno dejanje je beseda in volja Kristusova. On je zares pot, resnica in življenje, ne samo za vse ljudi kot celoto, marveč za vsakega posameznika (prim. Jan 14, 6): to je za zrelega človeka, to za otroka, to za mladega fanta ali razvijajoče se dekle, ki gledata z zaupanjem bodočnosti v oči.

Iz tega sledi, da vzgajati krščansko vest otroka ali mladega človeka obstoji predvsem v tem, da se njih razum pouči o volji Kristusovi, o njegovi postavi, njegovem življenju, in poleg tega še, da se vpliva na njihovo dušo, kolikor je to na zunaj možno storiti, da bi se ga napeljalo k svobodnemu in vztrajnemu izvrševanju božje volje. To je najvišja obveznost (dolžnost) vzgoje.

Predpogoji in viri vzgoje vesti

Toda kje bosta našla vzgojitelj in gojenec dejansko in z lahkoto ter gotovostjo krščanski moralni zakon? V

Stvarnikovi postavi, zapisani v srcu vsakega posameznika (prim. Rim 2, 14-16), in v razodetju, to se pravi v celoti resnic in zapovedi, ki jih je učil božji Učenik. Obadva zakona, tako zakon zapisan v srcu, kakor je to naravni zakon, pa tudi resnice in zapovedi nadnaravnega razodetja, je Odrašenik Jezus izročil kot moralni zaklad človeštva v roke svoji Cerkvi, da jih ona oznanja vsem stvarim, jih razlaga in izroča nedotaknjene in obvarovane pred vsakim omadeževanjem in zmoto od enega rodu do drugega.

Zmote v oblikovanju in vzgoji krščanske vesti. — Domnevna sprememba moralnih norm.

Proti temu, skozi dolga stoletja nespornemu nauku se dvigajo sedaj težave in ugovori, katere je treba razjasniti.

Kakor pri dogmatičnem nauku, tako naj bi se tudi pri moralni katoliški ureditvi naredil nekakšen radikalen pregled, ki naj izpelje nekako novo ocenitev.

Prvi korak, ali bolje rečeno, prvi udarec zgradbi krščanskih moralnih norm naj bi bil oprostiti — kakor se zahtuje — jih tesnega in morečega nadzorstva cerkvene avtoritete, tako da bi bila morala, oproščena sofističnih tenkosti kazuistične metode, nazaj pipepljana k prvotni obliki in prepuščena razumu in odločitvi vesti posameznika.

Vsakdo vidi, do kakšnih usodnih posledic bi privedlo takšno preobračanje samih vzgojnih temeljev.

Opustimo posebej poudariti očitno neizkušnost in nezrelost sodbe onega, ki podpira slična mnenja, bo pa koristno poudariti očitnost glavne napake te „love morale“. Namesto da bi ji olajšala pot, bi jo ta odtrgala od poti vodnice, ki je Kristus, ko bi prepuščala vsako etično merilo vesti posameznika,

ki je ljubosumna in zaprta sama vase ter neomejena razsodnica njenih odločitev.

Svojega razodetja, čigar bistveni del obsegajo moralne dolžnosti, božji Odrešenik ni izročil posameznim ljudem, marveč svoji Cerkvi, kateri je dal nalogo te pripeljati do tega, da se zvesto oklenejo tega svetega zaklada.

Božja pomoč, določena, da ohrani razodetje pred zmotami in napakami, je bila pravtako obljubljena Cerkvi in ne posameznikom. Kajti le Cerkev more kot živ organizem z gotovostjo in gibčnostjo ohraniti to razodetje nedotaknjeno.

Kako je torej mogoče spraviti v sklad modro odločbo Zveličarja, ki je varstvo krščanske moralne dediščine izročil v varstvo Cerkvi, iz neke vrste individualistično avtonomijo vesti?

Ta, odtegnjena svoji naravni klimi, ne more roditi drugega kot strupene sode, katere je možno spoznati samo, če jih primerjamo z nekaterimi značilnostmi tradicionalnega vodstva in krščanske popolnosti, katere vzvišenost potrjujejo brezprimerna dela svetnikov.

„Nova morala“ zatrjuje, da Cerkev, prej ko pospešuje zakon človeške svobode in vztraja kot notranja sila moralnega življenja, ga nasprotno zmanjšuje s skoro izključno in pretirano strogotostjo, s trdnostjo in nepopustljivostjo moralni zakonov, povračajoč se vse pogosto k tistim „ste dolžni“ in „ni dovoljeno“, ki vse preveč dišijo po poniževalni malenkostni natančnosti.

Moralni zakoni Cerkve za vzgojo vesti v osebnem življenju

Cerkev pa sedaj nasprotno hoče — in to izrecno poudarja, kadar gre za vzgojo vesti — da mora biti kristjan vpeljan v neizmerna bogastva vere in milosti na prepričevalen način, tako da se čuti nagnjenega k globljemu razmišljanju.

Cerkev pač ne more odstopiti od tega, da bi vernikov ne opozorila, da se teh bogastev ne more dobiti in ne si jih ohraniti razen za ceno določenih moralnih obveznosti. Drugačno vodstvo bi končalo v pozabi na enega prevladujočih načel, na katerem je vedno vztrajal Jezus, njen Gospod in Učenik. On je dejansko učil, da za vstop v nebeško kraljestvo ne zadošča govoriti „Gospod, Gospod“, marveč je treba izvršiti voljo nebeškega Očeta (prim. Mt 7, 21). Govoril je o „ozkih vratih“ in „strmi poti“, ki vodi k življenju (prim. Mt 7, 13-14), in je dodal: „Prizadevajte si, da vstopite skozi ozka vrata; zakaj, povem vam, mnogi bodo želeli vstopiti, pa ne bodo mogli“ (Lk 13, 24). Kot preizkusni kamen in določno znamenje ljubezni do Njega samega, Kristusa, je postavil izpolnjevanje zapovedi (Jan 14, 21-24).

Podobno je dejal bogatemu mladeniču, ko ga je ta vpraševal: „Če hočeš stopiti v življenje, spolnjud zapovedi“, in na ponovno vprašanje „Katera?“ je odgovoril: „Ne ubijaj, ne prešestvuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj očeta in mater, ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“

Kot pogoj onemu, ki ga hoče posnemati, je postavil odpoved samemu sebi. Zahteva pa tudi, da je vsak človek vedno pripravljen zanj in za njegovo stvar zapustiti vse, kar mu je nadražje, kot očeta, mater, lastne sinove in celo najvišje dobro, lastno življenje (prim. Mt 10, 37-39). Potem doda še: „Povem vam, svojim prijateljem: Ne bojte se tistih, ki umoré telo, a potem ne morejo storiti nič več. Pokazal pa vam bom, koga se bojte: Bojte se tistega, ki more usmrtiti in potem vreči v pekel“ (Lk 12, 4-5).

Tako je govoril Jezus Kristus, božji Vzgojitelj, ki gotovo bolje kakor ljudje zna prodreti v duše in jih pritegniti k

Pogled na stolpa veličastne Marijine bazilike v Lujanu, ki se je v mesecu maju zopet napolnila z Njenimi častilci. Si bil tudi ti med njimi?

svoji ljubezni z neskončnimi popolnostmi svojega Srca, ki je „dobrote in ljubezni polno“ (litanije presv. Srca Jezusovega).

In sv. Pavel, apostol narodov, je morda drugače oznanjal? S svojim silnim naglasom prepričanja, odkrivajoč božji čar nadnaravnega sveta, je razlagal veličino in lepoto krščanske vere, bogastvo, moč, blagoslov, srečo, ki jo vera vsebuje, in jo je dajal dušam kot vreden predmet svobode kristjana in neodoljiv cilj čistih naporov ljubezni.

Toda nič manj ni res, da so njegovi tudi opomini kot tale: „Délajte s strahom in trepetom za vaše zveličanje“ (Flp 2, 12), in izpod istega njegovega peresa so privreli visoki moralni ukazi, določeni vsem vernikom, naj si bo onim s sred-

njo razumnostjo ali pa dušam vzvišene občutljivosti.

Zavedajoč se zato pravice in dolžnosti Apostolskega Sedeža, da poseže, kadar je potrebno, z vso avtoriteto v moralne probleme, je sv. oče Pij XII. 23. marca 1952 hotel razsvetliti vesti o problemih zakonskega življenja. Z isto avtoriteto je izjavil vzgojiteljem in mladini sami: Božja zapoved čistosti duše in telesa velja brez kake omejitve tudi za današnje mladino. Tudi ta ima moralno dolžnost, in z božjo pomočjo tudi možnost, da se ohrani čista.

Odklanjamo torej kot zmotne trditve onih, ki smatrajo, da so padci v dobi dozorevanja neizogibni, kateri torej ne zaslužijo posebne pozornosti, kakor da bi ne bila velika krivda, ker da strastredno, tako zatrjujejo, vzame potrebno

svobodo, po kateri naj bi bilo dejanje moralno odgovorno.

...in v javnem življenju

Bolj kot na polju privatnega življenja so danes mnogi, ki bi radi izključili gospodstvo moralnega zakona iz javnega, gospodarskega in socialnega življenja, od dejanj javnih oblasti na znotraj in na zunaj, v miru in vojni, kakor da bi Bog tu ne imel ničesar govoriti, vsaj ne odločilno.

Osamosvojitve človekovih zunanjih dejanj kot znanosti, politike, umetnosti od morale se često utemeljuje filozofsko z avtonomijo, ki tem gre na njih področju, kjer naj se vladajo izključno po svojih lastnih zakonih, čeprav se priznava, da ti navadno soglašajo z moralnimi zakoni. Kot zgled se navaja umetnost, kateri se zanikava ne samo vsaka odvisnost, marveč celo vsak odnos do morale, rekoč: umetnost je umetnost ne pa morala ali kaka druga reč, in jo zato vladajo samo estetični zakoni. Na podoben način se govori o politiki in gospodarstvu, katerima se ni treba posvetovati z drugimi znanostmi, torej tudi ne z moralo, marveč sta sami po sebi že dobri, ker ju vodijo lastni zakoni.

Očividno je to premeten način kako odmakniti znanost ukazom moralnih zakonov. Zares, ne more se zanikati, da so takšne avtonomije pravične v kolikor izražajo poseben način vsakršne dejavnosti ter meje, ki ločijo njih različne oblike v teoriji; toda ločitev načina ne sme pomeniti, da so znanstvenik, politik, umetnik svobodni pred moralno obveznostjo pri izvajanju svoje dejavnosti, posebno, če imajo te dejavnosti neposreden odmev na нравstvenem polju, kakor ga imajo umetnost, politika, gospodarstvo. Jasna teoretična delitev je v življenju brez smisla, zakaj življenje je vedno neki sestav, sinteza, za-

kaj edini predmet vsake vrste dejavnosti je človek sam, čigar svobodna in zavestna dejanja ne morejo ubežati pred pred moralno ocenitvijo.

Zato pa niso papeži nikdar nehali vztrajati v zmedbi vojne in v razburkanih dogodkih po vojni na načelu, da od Boga hoteni red zavzema celotno življenje in nikakor ne izključuje javnega življenja v kakšni koli pojavi, prepričani, da v tem ni prav nobene omejitve človekove svobode, nobeno vmešavanje v državne zadeve, temveč zavarovanje pred zmotami in zlorabami, pred katerimi mora krščanska morala ščititi, če je prav uporabljena. Teh resnic moramo poučevati mladino in jih vtisniti v njih vest, ki imamo bodisi v družini bodisi v šoli dolžnost skrbeti za njeno vzgojo in tako položiti seme boljše bodočnosti.

Treba je vzgajati vest otrok s trdno in vztrajno skrbjo! Vzgajati jih k strahu božjem in v ljubezni do Boga. Vzgajati jih k resnicoljubnosti. A najprej morajo biti resnicoljubni starši sami in odstraniti iz vzgojnega dela vse, kar ni pristno in resnično. Vtisniti je treba v vest mladine pristni pojem svobode, resnične svobode, vredne in lastne stvariti, ki je ustvarjena po božji podobi. Ta svoboda je nekaj drugega kakor razbrzdanost in razuzdanost; nasprotno: je preizkusna usposobljenost za dobro; je tisti odločiti se sam od sebe in hoteti ter tudi izpolniti (prim. Gal 5, 13); je gospodstvo nad lastnimi zmognostmi, nagoni in dogodki. Vzgajati je treba otroke k molitvi in k zajemanju iz virov pckore ter presvete Evharistije tega, česar narava ne more dati: moči, da ne padejo, moči, da znova vstanejo! Naj že od mladosti slišijo, da brez pomoči teh nadnaravnih energij ne bodo uspeli ne biti dobri kristjani, ne preprosti poštene ljudje, čijih dediščina je vedro življenje.

(Po „Civiltà Cattolica“)

MEJA

GREGOR HRIBAR

ODHOD ITALIJANSKEGA PREDSTAVNIKA

Ker so se vsi štirje ministri med sejo telesno odpočili in med gostijo telesno in duševno okrepili, so kol v smislu sklepa mednarodne seje nemudoma izdrli in ga zasadili v sosednji grob.

Zmagoslavno sta si Tito in De Petacci mela roke in se zadovoljna odpravljala proti domu, da na izredni strankini in ministrski seji poveličata svoje uspehe v zunanji politiki. Saj prav to je bil menda namen njunega jutranjega izprehoda na mejo, da ondi drug drugemu prepričita, da bi mejo kakor koli spreminjali, ker sta oba itak že dovolj slovenske zemlje tuju žrtvovala.

Pa tudi dušebrižnik je imel dovolj razlogov za prekipevajoče veselje, da se je vse tako lepo izteklo, kot se leto za letom lepo izteče povest v mohorjevih večernicah. Saj je v duhu že mogel brati debele naslove v slovenskih in italijanskih listih o nad vsa pričakovanja srečno uspeli mednarodni seji.

Tako se bo glavni naslov v Poročevalcu morda glasil: STOLETNI SEN SLOVENCEV KONČNO URESNIČEN. — Podnaslovi pa utegnejo biti ti-le: Kralj Matjaž se je prebudit. Vse slovensko ozemlje združeno v LRS. Velesile so spoznale, da razkosanje slovenskega ozemlja po prvi svetovni vojski Evropi ni bilo v korist. Italija je uvidela nesmiselnost svojih zahtev po strnjenem slovenskem ozemlju. — Ustoličenje kralja Matjaža — maršala Tita — na knežjem kamnu v celovškem muzeju predvideno za Jurjevo.

La Gazzetta in drugi laški listi pa bodo pisali: V BELGRADU IN LJUBLJANI JE ZMAGALA PAMET. Na bojišču poražena Italija zopet zmagovita na med-

narodni konferenci. Jugoslavija se je pod pritiskom naših prijateljev morala odreči zahtevam po ozemlju, ki že 3.000 let tvori sestavni del mlade italijanske republike. Zmaga rimske pravice je sprožila vihar navdušenja po vsem kulturnem svetu. Poparjenost v Moskvi in v Beogradu.

Kljub temu, da je gospod Simon gledal tisto jutro narodni in mednarodni položaj v najbolj rožnatih barvah, je žal kmalu uvidel, da še vedno velja zlato pravilo: Ne hvali dneva pred večerom!... Od tiste ure dalje so se namreč pričele dogajati na goriškem pokopališču čudne reči.

De Petacciju se je na obrazu bralo, da bi v resnici rad odšel proti večnemu Rimu, a nevidna sila ga je gnala v nasprotno smer naravnost proti odprtemu grobu. Kakor da bi stopal po stopnicah navzdol, se je v nekaj trenutkih pogreznil v grob in gospodu Simonu za vselej izginil izpred oči.

Čeprav je dušebrižnika žalostna usoda italijanskega predstavnika močno prevzela, ni bilo brez pomena, da je prodril v novo tajnost. Tako je namreč mogel končno nedvomno ugotoviti, da odprti grob ni navaden grob, temveč vhod v podzemlje za krivične ministre.

Gospod Simon je že od nekdaj menil, da se mora tak vhod nekje na svetu nahajati. Končno ga je odkril. Tik pod železno zaveso zija, da služi hkrati državnikom tako z vzhoda kakor z zapada.

S tem pa je tudi že bila dokončno pojasnjena zmeta glede italijanskega predstavnika pri mednarodni seji. V resnici n' šlo za De Petaccija, kakor je dušebrižnik od vsega početka zmotno mislil. Mož je bil le preresen in prezaposlen, da

bi se na novoletno jutro hodil kregat na goriško pokopališče. Če že drugega dela ni imel, je moral iti v cerkev svetega Petra k papeževi maši! Mož, ki ga je gospod Simon zmotno smatral za De Petaccija, je bil najbrž Tittoni, nekdanji italijanski zunanji minister, ki je po prvi svetovni vojski za Sonninom bil v veliki meri kriv, da smo Slovenci izgubili Koroško. Razume se, da je dušebrižnika ne popadla nejevolja, ko je pomislil, da je ta Tittoni zmerjal slovenske duhovne s titini. A to že ni bilo več važno. Saj je Tittoni, sedaj ko so Koroško vendarle prisodili Jugoslaviji, odšel po zaslužen plačilo na „kraj hladila“, da se v „globokem jezeru“ ohladi od „svetega egoizma“, ki je v njem gorel, ko je krivično grabil vse dalje in širje po zapadnem slovenskem ozemlju in prisojal severno slovensko ozemlje Avstriji, da bi zase laže ohranil več avstrijskega ozemlja ob Adiži.

Gospod Simon bi še mislil na Tittonija. Zlasti bi rad vedel, kdo mu bo prvi sledil v podzemlje. A že je Tito znova nase pritegnil njegovo pozornost.

DVORNA DAMA

Ob odhodu z meje se zmagoviti Tito ni poslovil od nikogar v znamenje, da je že pričel nihati med vzhodom in zapadom. Zgolj Sršenki se je prijazno nasmehnil in jo potrepjal po rami. Razume se, da je ta Titova navidez nepomembna kretnja vzbudila pozornost vseh navzočih.

Se bo Tito sedaj, ko je od Avstrije dobil več kot je prvotno zahteval, skušal približati Dunaju in že navezane prijateljske stike preko madame Sehrschön utrditi? Ni izključeno, da Tito s pomočjo Copernice vari novo os Beograd—Dunaj, da tako preseka Evropo na dvoje in hkrati raztegne svoje vplivno področje globoko v Alpe! Ali pa je Tito hotel le potolažiti Avstrijo zaradi izgube Koroške? Nihče ne dvomi v pomebnost vsake navidez še tako nepomembne kretnje visokih državnikov. Razlika je navadno le

v pomenu, ki se taki kretnji pripisuje. Tudi v tem primeru so bila mnenja deljena in jih ni bilo mogoče vzporediti.

Sršenka je še dolgo gledala za Titom in si brisala solzne oči. Z rokami se je oprla na metlo, ki se je dotlej nanjo s hrbtom opirala, in neutolažljivo jokala...

Zdajci je gospod Simon hipoma do kraja prodril v vse skrivnosti, ki si jih dotlej ni znal pravilno razložiti. Na mah mu je postalo jasno, da Copernica ni bila nič več in nič manj kot Titova osebna prijateljica. Marsikatero noč je ženska sedla na metlo in s Snežnice odletela naravnost na Dedinje ali na Brione. Ondi se je po dimniku spustila Titu naravnost v naročje in do ranega jutra tožila marsalu svojega zakonitega župnika.

Zato se Zoppernigbäuerin nikoli ni marala z njim spovedati! Zato ga je gospod Pavel še na postaji tik pred odhodom vlaka tako pomembno svaril pred mačkino ljubeznijo! Več pa ni mogel reči, da ne bi prelomil spovedne molčečnosti. Zato je Sršenka prosila gospoda Pavla, naj še pride, da bo imela priložnost za spoved, ker ni storila trdnega sklepa, da se bo poboljšala in pretrgala nedovoljeno razmerje! Zato je svoj čas govorila, da se Tita ne boji in dušebrižniku grožila, da ga nič dobrega ne čaka. Zato ga je Tito takoj spoznal in tako na kratko zavrnil njegovo posredovanje! Saj mu je Sršenka šepetala na ušesa, kaj naj reče!

Misel, da je bila Zoppernigbäuerin Titova osebna prijateljica, se je zdela gospodu Simonu vedno bolj naravna. Ako je Luter imel svojo Katarino Borovo, Luis XV. svojo madame Pampadour, Rudolf Habsburški Marijo Večero, Hitler Evo Braunovo, Mussolini Clareto Petacci in če ima Stalin Ano Paukerjevo in ako tudi drugod po svetu možje zapuščajo svoje žene in otroke, da živijo s svojimi prijateljicami, zakaj tudi Tito ne bi smel imeti svoje madame Sehrschön?

Gospodu Simonu je bilo že zdavnaj znano, da imajo komunisti svoje zaup-

nike in zaupnice na vseh koncih in krajih, v vsaki pisarni, v vsaki ustanovi, baje celo po semeniščih in na škofijah. Da pa je hodila njegove pridige poslušat sama Titova osebna prijateljica in njegove besede še gorke nosila samemu Titu na nos, tega si pa dušebrižnik res ne bi mogel misliti drugače ko v sanjah.

Uršula Sehrschön — Titova osebna prijateljica in zaupnica za slemeniško področje! Kako prisrčno je moralo biti njuno razmerje in kako skrivnostni njuni razgovori!

Ko je prišla kraljica Saba na obisk h kralju Salamonu, mu je, kakor poročajo bukve kraljev, pripovedovala vse, kar je imela na srcu. In modri kralj jo je podučil v vsem, kar je vprašala. Ko je videla kraljica kraljevo modrost in palačo, ki si jo je zgradil, in jedi, ki jih je jedel, in lepe sobe in obleke služabnikov, ji je sapo zaprlo. In rekla je kralju: Vse je res, kar sem čula v svoji deželi o tvoji modrosti. Nisem verjela drugim, dokler se nisem na lastne oči prepričala in spoznala, da mi še pol resnice niso povedali. Večja so tvoja dela in tvoja modrost, kakor so mi govorili...

Tako nekako je nemara tudi Zopernigbäuerin hvalila krasne Titove palače in izbrane jedi in se maršalu sladkala.

— Veliko lepega sem čula o tebi na Slemenici in še več v Bistrici, tako da niti nisem mogla verjeti. A sedaj priznam, da vse to, kar ljudje o tebi govorijo, ni niti pol tega, kar sama vidim...

Od časa do časa je morala iti Sršenka po sapo, tako zelo jo je prevzela razlika med Titovimi dvorci in njeno kajžo, med Titovo obleko in njeno obleko, med Titovo mizo in njeno mizo. Brž ko je prišla kajžarica zopet k sebi, je pogovor seveda znova stekel s prejšnjo brzino.

Česar se polno srce, to usta rada govore. Zato se razume samo po sebi, da je Copernica Titu najrajši govorila o župniku. Vse po vrsti mu je razlagala, kaj je župnik v zadnjem času pridigal in

počel, kod je hodil in kdo je prišel k njemu na obisk in v katerem jeziku je z njim govoril. Od vsega pripovedovanja je spravila maršala v najboljšo voljo seveda Sršenkina trditev, da se ga gospod Simon neki strašno boji in da se ves trese, kadar čuje njegovo ime za mnogotako skrivnostno.

Po izčrpnem poročilu o položaju na Slemenici je Tito mogel svojo zaupnico podučiti in ji dati točna navodila, kako naj še nadalje nenehoma zalezuje pobeglega svečenika. Vpiše naj se v vse farne bratovščine in v tretji red. Hodi naj, če treba, tudi dvakrat na dan k obhajilu, samo da bo veljala za neoporečno katoličanko in bo imela dostop k vsem župnikovim shodom, pridigam in zborovanjem. Tako ji ne bo ušla niti ena beseda, ki jo bo župnik izpregovoril zoper gradnjo socializma v svoji matični državi. Poštnemu uradu v Bistrici naj se ponudi za pismonošo na slemenškem odseku, da bo tako imela vpogled v vso pošto, ki jo župnik prejema. Vso pozornost naj posveča zlasti denarnim nakazilom, ki nanj prihajajo iz inozemstva, da mu služijo pri rušenju zakonite oblasti v domovini. Tudi z mežnarico naj skuša biti stalno v dobrih odnošajih. Kajti mežnarica je v tem zavidljivem položaju, da ima župnika noč in dan pred očmi in ji more zato posredovati marsikak dragocen podatek o župnikovem gibanju in rovarjenju po fari. Semtertja naj pa le župniku kako zagode, da se bo Slemenice kmalu naveličal in odšel za gospodom Pavlom v Ameriko...

Zadnjo noč sta Tito in madame Sehrschön seveda naredila čisto točen načrt o zasedbi Slemenice in o zajetju dušebrižnika na begu v Kačjo dolino.

Da Frau Sehrschön Wuzella ne bi imela težav z izselitveno komisijo, ki se bo verjetno takoj po zasedbi podala na lice mesta, da jezikovno mešanemu ozemlju vrne prvotni enotni značaj, je Tito Sršenki verjetno predlagal, naj nemu-

doma zaprosi pristojno oblast za uradno spremembo imena v prvotno obliko. Na vsem ozemlju LRS naj bi se imenovala tovarišica Urška Sršenova, v seznamu dvornih dam pa naj bi bila vpisana z imenom tov. Medvedka Sršenović. Tako bo njeno jugoslovansko poreklo nedvomno izpričano in ji s tem gibanje po celotnem ozemlju zvezne republike, kakor tudi po vsem njenem zračnem prostoru, ob katerikoli nočni uri zakonito zajamčeno.

Ko je maršal tovarišici Sršenović končno namignil, da je po njegovem nazivanju že zadnji čas, da stopi v partijo, sta se morala le še do potankosti dominiti glede prvega ljubezenskega sestanka na Snežnici...

Ob tej misli je gospod Simon docela razumel, zakaj bo tekla nova avstrojugoslovanska meja prav preko Snežnice in ne kod drugod. Zato vendar, da bo Coperničina kajža pripadala Jugoslaviji! Tako med njo in med Titovim dvorcem ne bo nobene državne meje več in ji bo mogel Tito sproti vračati obiske.

Ker bo gospa Sršenović na ta način postala silno znana in vplivna dama ne le na severu, temveč tudi na jugu zvezne republike, bodo k njej prihajali seveda tudi drugi ministri in gospodje in jo prosili za posredovanje pri tovarišju predsedniku. Da se jih otrese, bo Zoppernigbäuerin verjetno zaprosila Laknerjevo Pavlino, da ji napravi lep stenski prticek in vanj uveze vljudno opozorilo:

SVAKOGA GOSTA
TRI DANA DOSTA,

kakor je Sršenka gotovo videla kje napisano, ko je hodila za Titom po Srbiji.

Le kadar bo prišel na obisk maršal, bo šel prticek v žehto, da bo ostal Tito dalje časa pri Urški Sršenovi na počitnicah.

Ko je gospod Simon vse to premišljeval, ni mogel več po pameti dvomiti, da bi ostalo njegovo župnišče v Astriji. Prav gotovo bo padlo na jugoslovansko stran

in se bo vanj vselila Sršenka s kozo in mačkami. Le tako bo imela dovolj čedno in dostojno stanovanje za dvorno damo in je ne bo treba biti sram, kadar se bo pri njej mudil predsednik. Zato se mora on brž vrniti na Slemenico, da umakne svoje stvari iz župnišča, dokler jih v imenu novih oblastnikov ne zaseže Zoppernigbäuerin pod pretvezo, da so ljudska oblast...

* * *

Dušeбриžnik je modro predvideval, da bodo avstrijski časniki na dolgo in široko razglabljali o tem, zakaj so novo mejo potegnili ravno preko Slemenice, ki se ni zdela primerna za delitev dežele niti Karlu Velikemu niti Napoleonu.

Premeteni časnikiarji se bodo verjetno spomnili slavne Milesove razmejiten komisije, ki so pri njej ženske igrale glavno vlogo, in bodo pomembno spraševali: — Oû est la femme? Chercher la femme!*

In on jim bo edini mogel odgovoriti: — Nič je ne iščite! Jo že imamo! V farovžu je skrita! V slemeniškem župnišču živi. Titovi dvorni dami, Urški Sršenovi, se mora Avstrija zahvaliti za krivično mejo. Njej na ljubo so jo tako potegnili, ker je Titova osebna prijateljica in zaupnica...

Časnikarji bodo hoteli dokazov. Če že ne jasnih in trdnih pa vsaj šibkih in navideznih. Pobegli slemeniški župnik jim bo mogel postreči z neovrgljivim dokazom iz praznoverja.

Za osebno prijateljstvo je potreben enoten svetovni nazor. Če že ne v celoti, se morata bodoča prijatelja že od vsega početka vjemati vsaj v kaki točki, da more med njima prijateljstvo vzkliti in se krepiti.

Dušeбриžnik bo mogel s prstom pokazati na najgloblji vir za Avstrijo tako usodnega prijateljstva. Najprej bo obrnil pozornost časnikarjev na Titovo kapo in jih vprašal:

* Kje je ženska? Iščite žensko!

— Kaj čepi na maršalovi kapi?
— Peterokraka zvezda, bodo časnikarji v zboru odgovarjali.

— Kaj pomeni peterokraka zvezda? bo dušebrižnik spraševal dalje.

Ker mu biva časnikarji verjetno ne bodo znali zadovoljivo odgovoriti, jim bo moral sam pojasniti:

— Peterokraka zvezda, ki ji Slovenci pravimo tudi „morina taca“, je čarovno sredstvo za odvrčanje more in drugih nevarnosti. Iznašel je to znamenje baje kralj Salamon. Zato pravijo ponekod tej zvezdi Salamonova zvezda...

— Kakšno barvo ima Tito — Salamonova zvezda?

Nato bo spet vprašal časnikarje:

— Rdečo!

— Kakšno moč pripisuje preprosto ljudstvo rdeči barvi?

Spet bo moral dušebrižnik sam sebi odgovarjati:

— Praznoverno in neuko ljudstvo pripisuje rdeči barvi čarodejno moč za odganjanje zla! Saj so vendar verjetno tudi kateremu izmed vas ali vašemu otroku položili rdečo svečo v prvo kopel!

Nato bo bivši slemenški župnik in dvakratni begunec potegnil iz nazornega pouka sledeči zaključek:

Dejstvo je torej, da so prav tisti, možje, ki hočejo biti prvoboritelji proti vražam, škratom, vilam, rojenicam in sojenicam sami najbolj praznoverni!

Časnikarice se bodo svojim tovarišem prezirljivo smejale, a med tem bo gospod Simon že obrnil pozornost časnikarskega zbora na Urško Sršenovo.

— Kaj visi na vratih Coperničine kajže?

— Podkve!

— Kakšen pomen dajejo praznoverni ljudje tem kosom železa?

— V njih vidijo sredstvo za odganjanje zla! bo znala odgovoriti večina časnikarjev.

Dušebrižnik bo spraševal dalje:

— Na čem čepi Copernica, kadar leti

ponoči na zborovanje svojih vrstnic na Veliki Klek ali na Brione na obisk h tovarišu Titu?

— Na metli!

— Za kakšno sredstvo smatra metlo praznoverno ljudstvo?

Če časnikarji ne bodo v celoti ali deloma vedeli pravega odgovora, jim bo še to pojasnil:

— Metla ni le prevozno sredstvo za čarovnice, temveč enako kakor Salamonova zvezda obrambno sredstvo proti mori in drugemu zlu. Zato Zoppernigbäuerin metle med vso sejo ni izpustila iz rok, ker ve, da je v metli njena moč...

Prezirljivim posmehom časnikarjev bodo verjetno sledile tihe grožnje njihovih tovarišic, da bodo v bodoče, ako je res v metli njihova moč, tudi one z večjim pridom uporabljale to čarobno sredstvo v družinskem življenju za uveljavljenje svoje osebnosti. Dušebrižnik pa jim bo po tej kratki in nazorni pripravi podal glavni dokaz za prijateljstvo med Titom in Mme. Sehrsön.

— Tito in Zoppernigbäuerin sta se kljub marsičemu, kar ju loči, sprijaznila, ker sta, kar se praznoverja tiče, enotnega svetovnega nazora...

* ..

Dušebrižnik je čutil veliko zadoščanje, da je Sršenko končno pravilno ocenil in jo postavil na pravi pedestal, s katerega je ne bo treba več metati. Zoppernigbäuerin ni prisostvovala seji ne kot zastopnica časnikarjev, ne kot opolnomočena opazovalka Avstrije, temveč zgolj kot Titova osebna prijateljica. Tita je pospremila do meje. Sedaj pa gre njuna pot narazen. Ker je že dan in je metla več ne nese, bo morala tudi ona pešačiti proti Slemenici. Tako bo imel zelo nadležno spremljevalko. Bog daj, da bi šla ona do tromeje po jugoslovanski strani!

DOPOLNJUJOČE IN NASPROTUJOČE SE LASTNOSTI

Pri lastnostih, kjer ima prvi sposobnosti, ki jih drugi nima in obratno, mislimo samo na tiste poteze značaja, ki so res prave kreposti in sposobnosti, ki zato pomenijo tudi obogatitev značaja, ne pa morda napake. Tako se na primer samozavest na eni in ponižnost ali skromnost na drugi strani pravi kreposti; v obeh primerih gre za dobre lastnosti, ne pa za napake. Isto velja za avtoritativno zapovedujoč in vdano pokoren značaj, za optimista in pesimista, za kritičnega in naivnega, za nezaupljivega in zaupljivega, za redkobesednega, ki zna skrivnost držati, ki pa zato tudi nima potrebe, da bi komu kaj posebnega zaupal, in gostobesednega, ki vsakemu vse zaupa in sklepeta.

Takih dvojic bi mogli naštetih še veliko. A tu se psihologu godi kakor moralistu: tudi če našteje še toliko primerov, nikoli ne bo izčrpal vseh; in nikoli ne more videti vseh možnosti, ki se v njih odigravajo človekova moralna dejanja ali se srečavajo človeški značaji v medsebojnih odnosih. Neštetokrat so mi prinesli po dve pisavi, rekoč: „Povejte na podlagi najinih pisav, ali spadava skupaj ali ne!“ Vedno sem bil ravno v takih primerih najbolj v zadregi. Zavedam se namreč, da je nešteto drobnih natankosti v značaju, zaradi katerih se utegneta dva na videz različna človeka v skupnem življenju krasno dopolnjevati in harmonizirati.

Nikakor pa ne smemo zamenjati s temi potezami značaja nasprotujočih si in med seboj se pobijajočih lastnosti. Med dopolnjujoče se dvojice nikakor ne spa-

dajo lastnosti, ki bodisi z obeh ali vsaj z ene plati pomenijo napako ali slabost značaja.

Nekaj takih primerov za ponazoritev: nikoli na primer ne sodita v skupno življenje skopuh in zapravljivec. Med njima bo večno nesoglasje in prepir. Kar bo eden z veliko skrbjo skupaj spravil, bo drug s prav tako močno strastjo zapravil. Tudi ne moremo reči, da se v teh lastnostih dopolnjujeta ali da bi drug drugega zaradi njih občudovala in tako prispevala k skupni življenjski sreči. Skopost in zapravljivost si nasprotujeta, druga drugo uničujeta; zato pomeni tudi sožitje skopuha z zapravljivcem večno medsebojno pobijanje, nasprotovanje, razdor.

Podobno nespravljivo nasprotje vlada med rahločutnostjo in krutostjo. Gorje tenkočutnemu in res plemenito čutečemu dekletu, ako dobi za moža človeka, ki je njeno živo nasprotje: okrutnega, odurnega, brezobzirnega, nasilnega in kar je temu podobnega. Take lastnosti se v zakonu ne morejo med seboj dopolnjevati, ker vključujejo prave napake in nepopolnosti značaja. Nepopolnost pa ne more nikoli ničesar dopolniti. To bi bilo protislovno, kakor če bi hoteli koga s sramoto počastiti ali pa z lažjo resnico podkrepiti. Če se tak okrutnež in brezobzirnež poroči, potem ga sme vzeti kvečjemu prav tako brezobzirna žena. Zakon tudi v tem primeru ne bo harmoničen; poln bo brezobzirnih sporov. Toda če se že mora taka zverina poročiti, potem naj zverina vzame zverino, ne pa nedolžno ovčko.

Med nespravljive, nasprotujoče si in pobijajoče se lastnosti značaja, ki nikoli

ne rodijo zakonske sloge, sodijo tudi nasprotja med zelo počutnim, pohotnim človekom in med poduhovljeno, asketsko naravo. Navadno gre za nasprotje med pohotnim moškim in duhovno usmerjeno žensko. Taka žena bo v zakonu slej ko prej mučenica. Usodno je, če dobi mož, ki je v spolnem pogledu preveč zahteven in brezobziren, za ženo deklet, ki pa je ravno nasprotno izrazito duhovno usmerjena, ki niti malo nima smisla za vse, kar se možu zahoče in kar od nje zahteva. Ako naj bo tako deklet v zakonu srečno, mora dobiti za moža fanta, ki je podobno duhovno osebnostno usmerjen kakor ona.

Veliko sporov v zakonu povzročajo tudi dvojice nasprotnih si značajev, kjer je mož (ali izjemoma tudi žena) izrazit razumar, racionalist, ki vse preračuna, ki se povsod „strogo“ drži svojih načel (principov), ki je zato tudi zelo natančen in malenkosten, tako da ženo in otroke dobesedno gnjavi in mori, kjer pa je nasprotno žena zelo mehkužna, ni za nobeno pravo delo, je površna, nima smisla za snago in red, pri kateri otroci nikoli niso snažni, ki pa je hkrati silno občutljiva, zamerljiva in ji mož ne sme nič reči.

Če je mož hladen razumar, ki zna samo z glavo računati in nobene stvari s srcem ne dojema, niti ni treba, da bi bila žena mehkužna; dovolj je, da je pristna, žlahtna žena z globokim čustvovanjem, ki si želi topline, prisrčnosti in razumevanja, pa bo ob takem možu že nesrečna. Za nasprotujoče si lastnosti, ki ne rodijo zakonske sloge, torej ni potrebno, da bi bile napake na obeh straneh, dovolj je, da so na eni, pa je že harmonija nemogoča.

Če smo rekli, da za medsebojno življenjsko harmonijo ni potrebno, da bi imela oba enake lastnosti, da se utegnejo tudi različne lastnosti med seboj dopolnjevati in pomagati k resnični zakonski slogi, samo če niso prava nasprotja med njimi, tako da bi ena lastnost pobijala

drugo (skopost — zapravljevost itd.), potem moramo dodati še tretjo misel, namreč, da morata biti oba zakonca vsaj v eni stvari enaka: spadati morata k isti polovici ljudi.

Skladnost bo torej samo v tem primeru, če bosta oba imela isti ideal ali vzor. Tudi če bi se značaja s svojimi lastnostmi še tako dopolnjevala, le ne bo trajne medsebojne simpatije, ako bi eden od njiju rad imel v svojem zakonskem drugu samo svoje lastnosti, sam sebe in ne bo maral za dopolnjevanje. Kaj pomaga, če se mož še toliko navdušuje za različnost značaja, ki ga vidi na svoji ženi, če se pa žena ne navdušuje za možev značaj, če pa njo kar odbijajo njegove lastnosti, ki jih vidi različne od svojih, če bi pa ona rada videla v možu samo posebljenje svojih lastnosti, tako rekoč samo sebe, če pa mož ni tak, kakršnega si je v svojih sanjah želela. Isto velja za moža, če si mož želi videti v svoji ženi samo sebe in svoje lastnosti in ga vsaka njena različnost značaja odbija.

Biti morata torej oba iz iste skupine človeštva. Če je mož iz skupine, ki jo izraža „gliha vkup štriha“, potem mora imeti tudi žena take vzore, sicer ne bosta dobro orala.

Če pa sta oba iz iste polovice, imata psihološko dobro podlago za medsebojno razumevanje. To sicer še ni vse, je pa nujno potrebno. Žal se ljudje vse premalo zavedajo, da je vir nesloge in sloge navadno že v idealu, v podobi, ki si jo vsakdo nehoti napravi o bitju, ki naj bo z njim usodno povezano vse življenje.

Vseeno je torej, iz katere polovice sta zakonca, samo da sta oba „na isti strani“.

Če pa hočeta oba zakonca drug v drugem videti dopolnila svojega značaja in lastnosti, ki jih vsak zase nimata, bosta spet znala drug drugega zagovarjati, vedno s skromno pripombo: „Jaz sicer tega ne zmorem, zato sem pa tem bolj vesel, da moj mož (moja žena) vse to premore.“ In podobno. V tem primeru

bosta tudi znala rasti in napredovati drug ob drugem. Celo lastnosti, ki bi utegnile biti vir mnogih nesoglasij in sporov, vplivajo lahko zelo spodbudno in blagodejno. Če je na primer žena zelo veselega, živahnega in družabnega značaja, mož pa pust, dolgočasen in nedružaben, bo ženina značaj moža polagoma razgibal, da bo tudi prijeten družabnik in da bo obenem svojo spremembo značaja štel ženi v zaslugo in pohvalo. Prav tako bo žena, ki ima moža nagle jeze, znala vse to velikodušno opravičiti, rekoč: „Mož, ki je mevža, bi mi bil zopr.“ Nasprotno pa bo mož žena, ki je nekoliko počasna in manj uspešna pri delu, znal opravičiti, češ da je zelo preudarna in da vihrave ženske ne bi maral v hiši.

Tako bi mogli povzeti celotno misel v treh stavkih:

a) ni nujno potrebna enakost značajev,

kjer zakonca drug v drugem vidita svoje lastnosti tako rekoč posebljene;

b) prav tako pa tudi ni dobra nasprotnost značajev, kjer ena lastnost pobija drugo;

c) biti pa mora sorodnost značajev, ki je v tem, da imata oba sicer različne, a med seboj se dopolnjujoče lastnosti; in da obenem oba v medsebojnem dopolnjevanju vidita ideal skupnega življenja. Lahko sta fant in dekle vsak zase odlična, a če ne najde „pravi prave“, ki bi z njo harmoniral, se bosta v zakonu pokazala v mnogo slabši luči, kot bi se, če bi živela vsak zase. Nasprotno pa se bo celo slab človek, ki ima hude značajne napake, ako najde pravega druga, ki bo z njim harmoniral, spremenil v mnogo boljšega, kot bi bil, ča bi bil ostal sam.

DRAT

TRIJE ROŽNI VENCİ

I.

Potočnikov Hanzej je ležal pod košatim macesnom in prisluškoval melodiji drobečih zvoncev njegove številne črede. Sonce se je bilo nagnilo čez Olševo in gorski grebeni so zarisali dolge sence na pobočje Pece. Hanzej je vedel: ko bo senca dospela do pleše, se mora vzdigniti in odgnati čredo v stan. Petroleja ni, sveč tudi ne, s trskami je pa tudi križ. Zato raje toliko preje zapre živino, da mu ni treba ponoči kreljutiti po bajti.

Iz tega razmišljanja ga prebudi živžav v vrhovih skupine stoletnih smrek. Vstal je in se zazrl proti njim. Skozi vejevje je zagledal kraguljevo gnezdo. Stari je prinesel še živo golobico mladčim. Ti so bili očitno že siti in se jim je zahotelo igre. Pohabljen golobica je hotela zbežati, toda roparji so

poskakovali za njo, ji skupili perje, jo kljuvali in trgali, da je močno krvavela.

Hanzeja je bolelo v prsih. Smilila se mu je. Ko bi mogel gori, bi pobil kragulje in je rešil, toda kako, ko pa je invalid. Zato je samo pobral krepelje in ga zalučal v veje. Mladi so se v gnezdu potuhnili, stari je odletel.

„Backe, na, na! Pojdimo v stan!“ Ovce so poslušno sledile in Hanzej je počasi krevsal po strmem pobočju navzdol. Gredoč je predel misli:

„Kakor tista-le golobica smo. Ujeli so nas kragulji in zdaj se igrajo z nami. Nemeč, partizani, doli na jugu Lahi, na vzhodu madžarski pesjani. Štirje kragulji na eno golobico! O golobica, ali boš vzdržala, ali ne boš izkrvavela? Da, kakor kragulji: če se enemu umakneš, drugega treščiš. Podovšnikovega so abili partizani, ko se je bal Nemcev,

Rodnikove so Nemci, ker so se bali partizanov. Tako se vrsti iz dneva v dan. Oh, kaj le bo iz vsega tega? “

V stanu ga je čakal Foltej. Soli je prinesel za čredo, pa tobaka, kruha in nekaj klobas. Nemirno je gledal petnajstletni fantič in Hanzej je koj uganil, da nekaj ni v redu.

„Kaj pa je doma novega?“

„Partizani so bili sinoči pri nas.“

„Pa...?“

„Eh, kaščo so skoraj spraznili, obleko so pobrali in to so rekli, da moramo z njimi biti, da ne smemo Nemcem verjeti in da bo kmalu prišla osvoboditev in potem da bo dobro in bo vsega zadosti in...“

„Drugi kragulji... da, da, drugi kragulji!“ je bolj zase kot za Folteja govoril Hanzej. „Pa si koga med njimi spoznal?“ je nadaljeval pastir.

„Da! Kumrov Herman je bil med njimi.“

„Kumrov Herman...?“ Hanzej je pozabil zapreti usta.

„Foltej!“ je čez čas povzel, „ostani ti nekaj dni tukaj in pasi čredo. Grem jaz domov. Kar nocoj grem. Bom že kako prišel. Hermana moram spodrepiti.“

Foltej je gledal in nič ni razumel.

II.

Za belo javorjevo mizo so sedeli partizani in se krepčali. Potočnik je stal pri vratih in potrpežljivo čakal, kaj se jim bo še zabotelo, da jim prinese.

„He, gospodar! Vina prinesi!“

„Vina pa nimam.“

„No, pa sadjevca!“ *

„Ga tudi ni. Pri nas ni sadja, kupujemo ga pa tudi ne.“

„Črničevca (žganje iz borovnic) pa imate.“ Herman je bil edini domačin in je zato vedel, kaj se v hiši dobi.

Potočnik je urno postavil zelenko na

mizo. Ta je krožila iz roke v roko, od ust do ust.

Potem se je dvignil eden od njih, zdelo se je, da je komandant. V zanosnem govoru je poveličeval borbo za svobodo in naglasil, da je samo še nekaj dni do dneva, ko bo v vsej žarkosti zasijala. Pozval je Potočnika, da tudi njegova hiša doprinese vsaj skromno žrtev, to namreč, da jim bodo dajali jesti, on, gospodar pa da mora z njim, v borbo.

„Rdeča svoboda!“ Hanzej, ki je čepel ob peči, se ni mogel premagati. Saj se je sam svojih besed ustrašil, a bilo je že prepozno.

„Tovariš, ti nam nasprotuješ?“

„Eh, kaj bi!“

„No, no, nič hudega. Ko bomo prihodnjic prišli, bomo tebi posvetili nekoliko več pažnje, da se boš prepričal o naši pravi poti.“

„Nič vas ni treba.“

„A tako?“ Tajinstven pogled je švignil iz oči. Dvignili so se in celo pozabili na Potočnika.

Ko so se za streljaj oddaljili, je Hanzej izginil iz hiše. Potočnik je še pogledal pred vežni prag in videl samo Hanzejeve cokle, ki so tam ležale, drugega pa nič.

Šele proti jutru se je Hanzej vrnil bos in ves upehan: „Pa mi jo je odnesel, zlodej.“

„Hermana si lovil?“

„Da. V Črnem grabnu sem ga hotel pahniti v klisuro, pa mi je noga odpovedala, da nisem mogel pravočasno suniti. Še sam sem komaj odpetal.“

„Pa te je videl?“

„Nak. A slišal sem, ko je mene klel.“

„Nič prida se nam ne obeta.“

III.

Planinšekov Franci je imel opravka v trgu. Zaradi žganjekuhe je bil zatožen, pa se je moral zagovarjati in pla-

čati kazen. Sedel je na klopci v uradu in pretehtaval besede, kaj in kako bo odgovarjal. Tedaj je izza polodprtih vrat zaslišal šepetanje. Prisluhnil je.

„...Foltej... Hanzej... Črničevce
...Potočnik... partizani... vsako noč
...vse jim da...“

Zagomazelo mu je po hrbtu, kakor bi ga polil s studenčnico s Knepsa na Peči (strupeno mrzel izvirek vrh Pece). Saj to je vendar Hermanov glas!! Zavrelo mu je v prsih, v glavi zašumelo.

Ko je prišel uradnik, je zmedeno položil poziv na pult in že odpiral denarnico, da bi plačal kazen. Vse naštudirane besede v obrambo so mu padle iz spomina. Na srečo je bil uradnik kratek in Franci je zdrsnil skozi vrata. Že je ubral pot proti domu, ko se je premislil in zavil v gostilno. Sedel je in naročil šilce brinjevca, pri tem pa boljšeče upiral pogled v vrata urada, od koder je bil prišel. Šele pri drugem šileu se je zdrznil:

„Res je! Herman je!“

Pri vratih se je namreč prikazal Herman in odšel v smeri proti Dolini.

Franci pa je izginil pri zadnjih vratih in jo ubral domov, kar so ga noge nesle.

„Prodani! Prodani!“ mu je udarjalo v sencih. „Kaj bo? Kaj bo?... Izgubljeni smo... Ali Nemci, ali partizani! Kateri bodo prej mleli...?“

Do zadnjega vlakna premočen od potu je vstopil mimogrede pri Potočniku. Brez pozdrava je planil:

„Potočnik, zmleli nas bodo! Vas in nas! Smo že v mlinu!“

„Kaj pa je?“ je mirno vprašal Potočnik. Kri mu je v grozni slutnji šinila v glavo.

„Herman nas je izdal. Nemcem je šel tožit.“

„Herman?“

„Da, v trgu sem bil in na lastna ušesa slišal.“

„Beži, beži!“

„Pripravite se! Pa srečno!“ in že se je vzpenjal v hrib.

IV.

Pozno popoldne tistega dne se ustavi patrolja štirih nemških vojakov na dvorišču Potočnikove domačije.

„Herr Potosnig?“

„Ja.“

Eden izmed vojakov je pretolmačil na slovensko, da naj se tekom pol ure pripravijo na odhod vsi, ker so „rebel“.

Potočnik je klecnil. Jerica je zajokala. Otroci so planili k njej in najmlajši je prestrašeno kriknil v naročju.

„Schnell! Schnell!“

Potem je bral imena: Franz, Gertraud, Paul, Johanna, Anna, Valentin, Josef, Maria, Hans Potosnig, Peter Traunegger (Travnikar), Paul Tscheunig (Čivnik). — Vsi so bili, le Valentin je pasel čredo na planini.

Pobrali so nekaj malenkosti in jih neurejene zmetali v nahrbtnik in torbe.

Jerica je poskusila s prošnjo:

„Usmilite se nas in nas pustite! Zaradi otrok!“

„Nein!“ je bil komandant neizprosen.

„Vorwärts! Marsch!“

Še božajoč pogled skozi solze na domačijo in spustili so se po kolovozni poti v dolino.

Kakor hitro so se skrili za ovinkom, so od druge strani pridrveli vozovi in vojaki sa začeli nakladati nanje. Pobrali so vse, kar se je dalo odtrgati.

Skoro do pike enako se je istočasno godilo pri Planinškiu. Tudi sedemdesetletna Tekla je morala z njimi. Franci se je nekaj upiral, pa ga je podoficir oplazil čez pleča, da se je malone sesedel. Potem so vsi molčali.

Pozno ponoči so dospeli v trg. V zaporu, kamor so jih spravili, so našli že Róbnikove, Novakove, Dolnikove in druge. Obupano so zrli drug drugega.

(Konec prihodnjč)

TEŽAVE V FRANCIIJ

Nadškofija v Lyonu ima bogoslovje v Pradu in zavod uživa velik sloves v Franciji. Kakor ponekod drugod, morajo tudi v Franciji bogoslovci iti služiti vojaški rok. Med rekruti je bil lansko leto tudi bogoslovec Christian Biot, vodja socialne veje Katoliške akcije v lyonski nadškofiji. Vojaški rok je moral iti služiti v Alžirijo, kjer je bil kmalu poslan na fronto v boj proti upornikom. V spopadu z njimi je bil ranjen in je bil po ozdravljenju dodeljen posebni propagandni skupini. Toda ni se počutil dobro in je predstojnike prosil, da naj ga premestijo drugam. Obsojal je nekatere poteze francoskega poveljstva. Baj je dobil v roke nekaj tajnih spisov, ki jih je potem poslal na vpogled članom francoskega episkopata. Nekaj dni potem je bil aretiran in postavljen pred vojaško sodišče, češ da je razkrival vojaške tajnosti. Pri zaslišanju so ga dolžili, da je francoskim škofom pisal, da francoske oblasti proti alžirskim nacionalistom ne ravnajo drugače kot pa na Kitajskem komunisti proti tistim, ki se upirajo komunizmu. Dokumenti so namreč prišli v roke časnikarjem, ki so potem vsebino objavili v listih. Biot je bil obsojen na trideset dni zapore, vendar je dokazal, da listine, objavljene v listih, niso iste kot jih je on predložil svojim cerkvenim predstojnikom.

Komaj se je Biot vrnil v bogoslovje, so ga spet zaprli.

Kardinal Liénart, škof v Lillu, je objavil posebno poslanico duhovnikom, ki so člani organizacije Mission de France. Kardinal Liénart je namreč duhovni voditelj te organizacije. V pismu pravi kardinal Liénart, da je policija aretirala dva duhovnika — člana Mission de France. Kaplan Bernard Boudouresques in Roland Devazies sta bila obdolžena, da sta sodelovala in podpirala organizacije alžirskih nacionalistov v Franciji. Policija je dolžila oba duhovnika, da sta bila

soudeležena pri atentatu na ministra Soustella, ki je bil v de Gaullovi vladi minister za Alžirijo. Kardinal pravi v pismu: „Oba duhovnika nista nikdar za grešila dejanja, ki naj bi škodovala francoskemu narodu in Mission de France obsoja vsako nasilno teroristično dejanje. Jaz obema duhovnikoma popolnoma zaupam. In to prepričanje bom ohranil, dokler ne prejmem dokazov za nasprotno mnenje.“ Kardinal Liénart je po končanem konklavu v Rimu javno poudaril, da ni mogoče obsojati duhovnikov, ki jim ni bilo nič dokazano in dokler preiskava ni zaključena.

Kaplan Bernard Boudouresques je bil nastavljen v atomskem laboratoriju v Sachayu in so ga obdolžili, da je pri sebi skrival alžirske teroriste in jim pomagal pri begu. Kaplan Devazies je bil aretiran, ker policija ni našla njegovega brata in sestre, ki sta obdolžena, da sta pomagala Arabcem pri organiziranju atentatov. Policija je tudi aretirala duhovnika Alberta Carterona, ker bi bil baj je iz bogoslovja v Pradu pomagal alžirskim teroristom. Ko so ga izpustili, so zaprli duhovnika Magninija, ki živi tudi v Pradu.

Kardinal Gerlier, nadškof iz Lyona, je obenem s kardinalom Liénartom na konklavu v Rimu izjavil, da mu je žal, ker je odsoten iz Francije in ne more podati končnih izjav o zadevi. Zato je žalostno, da je policija nastopila v času, ko sta oba zadržana v Rimu. Vendar mora takoj izjaviti, da vrši Cerkev svoje poslanstvo, ko v Franciji ustanavlja in podpira dobrodelne ustanove, ki služijo tudi prebivalcem iz Alžirije. To delo je popolnoma v skladu z nauki Cerkve. Policija nima prav, ko suniči te ustanove in zapira duhovnike, ki se posvečajo temu delu. Možno je, da je šel kakšen duhovnik pri tem nekoliko predač, vendar ni dopustno dolžiti organizacije, da so prevratniške ali celo protidržavne.

Kaplan Carteron je poslal kardinalu

Gerlieru pismo v Rim in ga obvestil, da trditve policije niso resnične, češ da bi dobrodelne ustanove podpirale alžirske nacionaliste. Pač pa je res, da je policija prisilila nekatere muslimane pri zasliševanju, da so obtoževali duhovnike in njihove ustanove.

Francoski notranji minister pa je menil, da mora braniti svojo policijo in je dal listom izjavo, v kateri pravi med drugim: „Zelo mi je žal, da je kardinal Gerlier smatral za primerno postaviti se na stran alžirskih nacionalistov, ki so člani alžirskega osvobodilnega gibanja. To je izredno težavna zadeva, ker visok cerkveni dostojanstvenik dolži policijo v Lyonu nepravilnosti in s tem dejansko meče senco na vso francosko policijo. Kajti policija se bori proti teroristom in je v boju proti njim padlo mnogo policajev, ki so junaki in mučeniki za Francijo. Dalje pravi minister, da ni dvoma, da so bogoslovci in duhovniki v Pradu podpirali alžirske nacionaliste. Kajti kaplan Carteron je priznal, da je bila v bogoslovju spravljena vsota denarja, ki so si jo alžirski nacionalisti prilastili in jo razdelili med seboj.

Polijsko ravnateljstvo je potem objavilo, da so še v drugih središčih Mission de France odkrili listine o sodelovanju s teroristi, tako zlasti v La Seynu in v Frejusu. Škof v Toulonu, ki je tudi škof za škofijo Frejus, pa je izjavil, da so odkritja nepomembna. Kar je policija našla, je krožilo po pošti po vsej Franciji in so letake sprejemale najrazličnejše osebnosti in ustanove.

R. Jc.

KATOLIČANI V ATENAH BREZ CERKVE

V Rimu in po vsem Bližnjem vzhodu je izzvala veliko žalost novica, da je vlada v Atenah prepovedala katoliškim unijatam v Atenah, da bi si zgradili cerkev. Ta novica je tem bolj pretresla, ker je prav sedanji papež Janez XXIII. znan kot velik prijatelj Grkov in vseh narodov na vzhodu. Vlada v Atenah je gradnjo cerkve najprej dovolila, sedaj pa so morali dela ustaviti, ker je protestiral pravoslavni nadškof v Atenah.

Večja skupina katoličanov bizantinskega obreda je vedno živela v Atenah.

Vendar lastne cerkve niso imeli, ampak samo majhno kapelo v škofiji. Kapela je postala pretesna in zato se je unijatski škof v letu 1957 obrnil na vlado, naj dovoli zidanje nove cerkve na že kupljenem posestvu blizu središča mesta. Vlada je vprašala za mnenje tedanjega pravoslavnega nadškofa Doroteosa, ki je takoj izjavil, da nima nič proti temu. Po njegovi smrti pa je naslednik nadškof Teotoklis zavzel nasprotno stališče in pri vladi dosegel, da je prepovedala nadaljevanje gradnje, ker da se graditelji baje niso držali gradbenih predpisov. Do sedaj so dela stala nal 600.000 drahem. Ko so vložili novo spomenico na ministra za vere in prosveto, je ta odklonil njeno vsebino, ker se ni maral zameriti pravoslavnemu nadškofu. Teotoklis pravi namreč v svojih protestih, da bi bilo žaljivo za Atene, ako bi imele v svoji sredi katoliško cerkev.

Katoličani izdajajo v Atenah svoj tednik „Katoliki“. V njem navajajo, da je stališče nadškofa Teotoklisa nevzdržno. Pravoslavni zdajajo cerkve povsod, kjer so v manjšini in še pred kratkim so zgradili posebno pravoslavno cerkev v Charleroiu v Belgiji, torej v popolnoma katoliškem okolju.

R. Jc.

ČLANI VATIKANSKEGA DRŽAV- NEGA TAJNIŠTVA PRI PAPEŽU

Sveti oče je 17. novembra 1958 sprejel v konzistorijalni dvorani vse člane svojega državnega tajništva. Načeloval jim je mons. Tardini, državni tajnik. Takoj v začetku avdijence je z izbranimi besedami predstavil svetemu očetu vse navzoče in mu v imenu vseh izrazil vdanost. Mons. Tardini je nato podrobno naštel nekaj točk zapletenega in kočljivega dela državnega tajništva. Ta dela so: zveze z različnimi državami, vsakdanji stiki z zastopniki Svete stolice, s cerkvenim načelstvom, z izredno važnimi organizacijami in tudi z verniki; skrb, da bi se ljubezen do apostolata kar najbolj razširila; odgovor na prošnje osamljenih duš po svetu, ki se zavedajo, da so prav zato, ker so osamljene, posebno drage srcu svetega očeta.

Potem je mons. Tardini v imenu vseh obljubil, da bodo namestniku Jezusa Kri-

stusa služili z brezpogojno pokorščino in vdanostjo. Sodelovali bodo z njim z veliko požrtvovalnostjo, ponižnostjo in zvestobo. To so edine kreposti, ki morejo premagati hrapavo in skalnato goro človeškega napuha in posušiti blatno močvirje zlobe, ki povzroča needinost in prepire.

Sveti oče je na te prisrčne izraze vdanosti ljubeznivo odgovoril z besedami, ki so bile nekak prijeten razgovor z izbranim poslušalstvom. Omenil je najprej, da je glavna lastnost prijetnega razgovora, da je preprost, da nima preveč nepotrebnih dodatkov pred besedo ali za besedo. Zato bo enega takoj odstranil. Od tega dne dalje mons. Tardini ni več namestnik tajnika (pod-tajnik), ampak je pravi tajnik njegove države. Ko je potihnilo ploskanje ob veseli novici, je sveti oče zaupal svojim tako ljubljenim sinovom, da je njegovo notranje duhovno stanje še vedno podobno tistemu, v katerem je človek, ki se še ne zaveda popolnoma in se še ni prepričal o tem, kar se je zgodilo. Vendar hoče kljub temu z veliko srčnostjo slediti Gospodovi volji, ki vedno deli potrebne milosti skromnim in ponižnim.

Četudi se še smatra za novina v naš višjem vodstvu Cerkve in v poslanstvu, h kateremu ga je poklical Bog — je smehljaje pripomnil sveti oče, vendar že dobro vé, kako obsežno in naporno je delo državnega tajništva. To delo tudi v današnjih časih, ko je toliko ljudi navajenih le kritizirati, mnogo ljudi občuduje. Vsak dan prinaša mnogo vprašanj, o katerih je bilo ali je treba razpravljati v različnih jezikih. Tako se vedno ponavlja binkoštni čudež. Ko je pohvalil skrbno delovanje vseh, je izrekel posebno priznanje izbranemu načinu in izredni pozornosti, s katero je državno tajništvo izvrševalo svojo službo v prvih tednih njegovega papeževanja, ko je bilo delo izredno naporno.

To je tudi razlog, da je papež vesel in miren. Zanaša se na Boga, ki ga je poklical, da bo dajal svojo pomoč. Od njega prihaja mir, ki množi modrost in navaja človeka, da vedno dela vse v soglasju z božjo voljo. Obstaja torej „Duh Gospodov“, ki nas vedno z milino spod-

buja, da vsak zvesto spolnjuje svojo dolžnost, in kaj je to drugega, ko najslajša in najrodovitnejša pokorščina Bogu?

Izvedenci za grbe so pri spremembi starega grba, ki ga je imel, ko je bil kardinal in patriarh, o grbu svetega očeta smeli povedati svoje mnenje. Spomnili so na staro navado, da se mora iz papeškega grba odstraniti vsako geslo. Zato je sveti oče privolil, da so opustili besede: pokorščina in mir, katere pa zdaj hrani v svojem srcu z nespremenjeno zvestobo. Jasno je -torej, da se zaradi tega nikakor ne odpoveduje pomenu tega gesla. Kakor je že znano, to geslo ni navadno. Sam Pij XII. ga je prosil, naj mu ga pojasni, ko ga je videl v grbu Angela Roncallija, ko ga je povzdignil do nadškofovskega dostojanstva. Sveti oče bo zdaj z veseljem ponovil razlago.

Po duhovniškem posvečenju je dobil v roke knjigo oratorijanca patra Calenzio o kardinalu Cezarju Baronio. Knjiga opisuje slavnega učenca in sodelavca svetega Filipa Nerija, njegove lastnosti in pobožnosti, ki jih je opravljal. Med njimi omenja tudi njegov vsakdanji obisk vatikanske bazilike. Baronijev tajnik Arrighi pripoveduje, da je slavni zgodovinar, potem ko je v največjem svetišču krščanstva počastil najsvetejši Zakrament, obiskal Marijin oltar in pred „izpovedjo“ molil apostolsko vero. Pred nogami apostola Petra se je navadno dolgo mudil in ponavljal geslo, ki mu more zagotoviti varnost v življenju: „Pokorščina in mir“. Če dobro premislimo je to res skrivnostno geslo, ki krepí duha in razsvetljuje življenje. Pokorščina je potrebna tudi tedaj, kadar jo spremljajo žrtve. Ta krepost nam pomaga, da jih lažje prenašamo in tako ohranimo dušni mir.

Če imamo ta dva zaklada, nam postane tudi največje breme lahko. Neustrašeno moremo nadaljevati pot, pa naj svet sodi kakor koli že hoče. Božja vsemogočnost nas vodi in varuje.

MOŽJE KATOLIŠKE AKCIJE PRI PAPEŽU

Sveti oče je v nedeljo, 9. novembra, sprejel v konsistorijalni dvorani udele-

ženice narodnega zborovanja asistentov in škofijskih predsednikov moške zveze italijanske Katoliške akcije.

Papež je s svojega prestola navzočim povedal nekaj misli. Zaklical jim je: „Da, papež je nov, smer pa je starodavna!“

Smer je starodavna; spominja na skušnje preteklih časov, spominja tudi na prireditve zadnjih let, ki so tako čudovito bogata po apostolatu posebno od tedaj, ko je sveti oče Pij XI. izdal novo zakonodajo za katoličane-borce.

Sicer smo pa vsi pod blagodejnim vplivom velikih papežev zadnjega stoletja. Eden izmed teh je Pij IX. Sveti oče je že v mladosti z živim zanimanjem bral njegovo življenje in dela, ki jih je izvršil v svojem dolgem in velikem papeževanju. Leta 1857. so ga nasprotniki divje in na vse načine napadali, toda ne samo njegove osebne časti in vrhovne oblasti, ampak so z besnim protiklerikalizmom udrihali tudi po Cerkvi in veri. Pij IX. je pa nekega dne, ko se je čutil zelo osamljenega, rekel: „Celo to ped zemlje, ki nam je potrebna, da na njej stojimo, nam hočejo vzeti. Pa nič za to! Vedno bomo imeli srce naših mladečev.“

S papežem so vedno srca mladih ljudi, pa tudi srca vseh članov Katoliške akcije, ki že niso več mladi. Še več! Odrasli so prvi, ki se zavedajo, da tedaj, kadar gre za božjo zadevo, tvorni svet in red stopita na drugo mesto. Duh je temelj vsega. Tudi sveti Pij X., Pij XI. in Pij XII. so se spominjali tega stavka in se veselili odziva vernikov. Tudi sedanjí sveti oče ga bo v vseh priložnostih vedno razlagal in opozarjal, da božja Previdnost vodi tudi naše misli in deluje v naših dušah in naših srcih.

Potem je omenil papeža Pija XI. Sedanjí sveti oče ima zelo lepe spomine na njegovo delo. Ko je bil mlad duhovnik, je prišel v Ambrosiani mnogokrat skupaj z dr. Ahilom Rattijem. Tam je namreč študiral in raziskaval arhiv. Odlični prefekt ga je vedno spodbujal pri delu, katerega sadovi se bodo pokazali šele čez 50 let. Večkrat se zgodi, da začenjamo delo, ko smo mladi in ga končamo,

ko smo stari, pa moramo biti vedno zadovoljni, nikoli malodušni.

Ko sta se pogovarjala, ga je mladi učenjak Ahil Ratti večkrat prosil poročil o škofu v Bergamu, nepozabnem mons. Radin'-Tedeschiju, katerega tajnik je bil Angelo Roncalli, sedanji papež. Večkrat ga je vprašal: „Kaj dela vaš škof? Brez dvoma pospešuje in širi Katoliško akcijo. Vsi moramo pospeševati Katoliško akcijo,“ je dostavil bodoči Pij XI. „Tudi jaz tukaj sredi dela, ki se more zelo različno pojmovati, pospešujem Katoliško akcijo. Večkrat moram dati kak nasvet, kako pojasnilo ali poročilo tistim, ki obiskujejo knjižnico.“

Ob praznikih in nedeljah je imel službo božjo v zavodu „Cenaculo“ v Milanu za gojenke in družine deklet, ki so prihajale v ta zavod. Mnogokrat je šel obiskat bolne sorodnike gojenk. Tedaj so bili ti obiski zelo kočljiva zadeva. Treba se je bilo boriti proti predsodkom in zaslepljenemu mišljenju tistega časa. Mnogo ljudi je mislilo, da duhovnik obiskuje bolnike zaradi lastne koristi, ne zato, da jim prinaša versko tolažbo in dušni mir. Večkrat je moral prenašati hude spopade s sovražniki, ki so ga večkrat napadali z grdimi priimki in nizkotnimi izrazi.

Toda Ahil Ratti je vztrajal. Prav ta odločni, neustrašeni duhovnik je 20 let potem postal oče Katoliške akcije. Po njegovi zaslugi ima Katoliška akcija tako pestrost skupin in odsekov, da so najbolj očitvidni znak življenjske sile katoliške vere v Italiji. Na to je hotel sveti oče danes spomniti katoliške možé.

Ko so na dan kronanja trikrat ponovili starodavni običaj, zažgali predivo in trikrat zapeli: „Tako mine slava tega sveta!“, je papež Janez XXIII. mislil na veliko množico mladih ljudi, ki so bili tedaj v svetišču, mislil na vrvenje tam navzoče mladine, ki je prava podoba Cerkve. S tem hoče reči, da smemo z zaupanjem gledati na nov rod, ki je prav tako coreč kakor današnji katoliški možje. Ta bo jutri pokazal, da krščanstva ne smemo smatrati za zasebno zadevo, ne samo za nekako dobroto, ampak apostolat, v katerem je treba gibati, delati in se žrtvovati v sinovski podreditvi ško-

fom, ki so deležni poslanstva svetega očeta.

Če bomo tako ravnali, bomo za vse dobro dovzetni in pripravljeni. Ne bo sicer manjkalo nasprotovanj, bojev in morda tudi ne solza. Toda Kristus vedno zmaga. Ker hočemo, da bi zmagoval v srečih, družinah, v domovini in po vsem svetu, nam bo dal na koncu življenja svoje plačilo.

HOMILIJA SV. OČETA JANEZA XXIII

Zbrani smo pri najsvetejših spomenikih prvaka apostolov, katerega nasledstvo v najvišji službi Nam je bilo poverjeno. Zdi se, da ob tej spominski uri slišimo glas svetega Petra, ki po preteku stoletij, prihaja do Nas. Z veseljem tudi poslušamo glas dveh Janezov, ki sta bila in sta še vedno tako blizu Kristusa in od katerih smo Mi vzeli ljubo in častljivo ime.

Ko v teh dnevih velikih skrivnosti in trepeta poslušamo navdušene glasove, ki prihajajo k Nam od ljudskih množic, ki izražajo skupno radost in veselje, s katerim pozdravljajo Naše povišanje na papeški prestol, Nam je to na eni strani v veliko uteho in tolažbo. Na drugi strani pa nas bega in vznemirja množica velikanskih nalog, ki leže na naših ramah. Te naloge ljudje različno pojmujejo. Vsak jih hoče prilagoditi svojemu mišljenju in svojemu načinu življenja. Nekateri pričakujejo, da bo papež državnik, diplomat, znanstvenik, organizator skupnega življenja, skratka, človek, ki ima odprto srce za prav vsak napredek modernega življenja.

Častiti bratje in ljubi sinovi! Vsi, ki tako mislijo, niso na pravi poti, po kateri bi morali hoditi, ker papeštvo napačno pojmujejo. V resnici je novi papež v novih življenjskih razmerah podoben Jožefu, Jakobovemu sinu, ki je potem, ko je prišel skupaj s svojimi brati po toliki nesreči, njim odkril ljubezen svojega srca in jokajoč rekel: „Jaz sem Jožef, vaš brat“ (Gen 45, 4). Novi papež, ponavljamo, želi v sebi uresničiti prelepo sliko dobrega Pastirja, kakor jo popisuje sveti Janez z besedami, ki so prišle iz ust božjega Zveličarja. On je namreč rekel

o sebi: „Jaz sem vrata k ovcam“ (Jan 10, 7).

Čredi Jezusa Kristusa se ne more nihče pridružiti drugače, kakor pod vodstvom svetega očeta. In ljudje morejo z gotovostjo doseči zveličanje samo tedaj, če so združeni z njim; kajti rimski papež je Kristusov namestnik, ki predstavlja njegovo osebo na zemlji. Kako prijetno in sladko je, klicati v spomin sliko dobrega Pastirja, ki jo evangelij opisuje tako lepo in tako podrobno!

Najlepša lastnost dobrega Pastirja je gorečnost. Ta ga priganja, da je pripravljen na vsako sveto, junaško dejanje in celo na največjo žrtev svojega življenja: „Dobri pastir dá življenje za svoje ovce“ (an 10, 11). Kako veličastna je Kristusova Cerkev, staja njegove črede! Pastir gre pred čredo in ovce gredo za njim. Kadar je potrebno, se mora boriti tudi proti volku, da obvaruje svoje ovce.

Obzorje se potem še razširi: „Še druge ovce imam, ki niso iz tega hleva; tudi tiste moram pripeljati: in poslušale bodo moj glas in, bo ena čreda, en pastir“ (Jan 10, 16). Glejte, tu je nakazano misijonsko vprašanje v vsej svoji razsežnosti in lepoti! To je prava, pa ne edina skrb rimskega papeža; združena je z drugimi, prav tako važnimi nalogami.

Vsako papeštvo dobi svoj poseben izraz v osebi, ki ga izvršuje. Jasno je, da mora biti življenje papežev v vseh stoletjih odsev in izžarevanje vzora Kristusa, božjega Učenika, ki je zato hodil po potih tega sveta, da je s svojim čudovitim zgledom širil luč svojega nauka. Zelo važen opomin in vzvišen nauk je Jezus izrazil z besedami: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen“ (Mt 11, 29). Biti moramo zelo krotki in ponižni.

Pobožne in goreče duše vsega sveta! Prosimo vas, da neprestano molite k Gospodu za papeža in prosite zanj, da bi se odlikoval v ponižnosti in krotkosti. Prepričani smo, da bo izvrševanje teh dveh kreposti zagotovilo velike dobrine in vzvišeno duhovno delovanje očeta vseh vernikov bo tudi v neizmerno korist socialnemu, časnemu in zemeljskemu redu.

PAMET SE JE PODURGLA MILOSTI

Preteklo leto meseca maja je angleški teolog Edvard Rich postal katoličan. H katoliški veri se je začel nagibati že po vstopu Newmana v katoliško Cerkev. Dr. Edvard Rich je bil anglikanski teolog (bogoslavni znanstvenik). Glavno, najvažnejšo vlogo pri njegovem spreobrnjenju je igrala moč bogoslovnih razlogov in dokazov, ki jim je Rich zvesto sledil. Njegov članek, ki ga je 25. maja objavil v „Tabletu“ in podobna izpoved v „Catholic Herald“ istega dne nam omogočata sestaviti približno sliko njegove poti do vstopa v katoliško Cerkev.

Dr. Edvard Rich je bil anglikotoličan; to se pravi, anglikanec, ki je hotel ohraniti ves katoliški, od Boga razodeti nauk. Šlo mu je za vero, ki prizna vse večne, nespremenjene verske resnice. Tudi Newman se je že od petnajstega leta starosti dalje oklepal pojma dogme kot nepremagljive skale. Prav jasen pojem o dogmi mu je pomagal, da je pozneje prišel do vedno večje jasnosti in vstopil v katoliško Cerkev.

Resnice, ki je trdno dokazana, se je treba okleniti. Privolitev v dogmo pa zahteva vero v oblast, ki mora biti nezmotljiva. Do tega zaključka je Edvard Rich prišel že nekaj let prej, preden je zapustil anglikanizem. Jasna luč mu je pa šele zasijala tedaj, ko je pisal knjigo „Duhovna oblast in anglikanska vera“.

To delo je začel pisati s prepričanjem, da krščanska vera nima daru nezmotljivosti. Vendar, čim bolj je nadaljeval svoje pisanje, tem bolj mu je postajalo jasno, da mora resnico, ki jo je Kristus učil, ohranjati njegova

Cerkev. Vse resnice, ki jih obsega razodetje samo po sebi, moramo označiti brez strahu, da bi se motili. Učlovečeni Bog, ki je ustanovil Cerkev, da kaže ljudem pot zveličanja, ni mogel dopustiti, da bi jo obdajala tema. Kako naj si mislimo, da bi Kristus mogel dovoliti, da bi luč, ki jo je on sam postavil na svetilnik, da sveti vsem ljudem, ugasnila ali pa s svojim sijajem varala?

Zelo značilna je tudi druga podobnost Edvarda Richa z Newmanom. Newman je odkril resničnost katoliške Cerkve tedaj, ko je pisal knjigo o razvoju krščanskega nauka. Ni še končal svojega dela, pa je že prišel do trdnega prepričanja, da ima katoliška Cerkev vso resnico, ker je nezmotljiva. Dr. Rich pa je svoje delo končal. Tudi ni takoj klical očeta dominikanca, da bi ga pripravil za vstop v katoliško Cerkev. Vendar pa je tudi Rich odkril nezmotljivost Cerkve, toda ne samo tiste, ki bi se nanašala na vsakdanje zmote, ampak tisto, ki varuje pred vsako dogmatično zmoto. V listu „Catholic Herald“ pravi o sebi: „Temeljito sem preučeval vprašanje cerkvene oblasti. Polagoma sem prišel do zaključka, da je naš Gospod hotel, da ista božja oblast, ki jo je v svojem življenju na zemlji sam izvrševal, postane trajna predprava njegove Cerkve.“

Pisatelj članka o Richu je slišal nekega anglikanskega teologa takole sklepati: „Če bi bila Cerkev nezmotljiva, bi morala imeti nosilca nezmotljivosti. Tega pa nima. Ne verniki ne škofje sami niso varni pred zmoto. Skušnja in zgodovina to preveč jasno dokazujeta.“ Rich dokazuje na naspro-

ten način. Pravi namreč: „Cerkev je res nezmotljiva. Ona sama je namreč nosilka nezmotljivosti. Odkriti je treba samo še to, kdo je v Cerkvi nosilec nezmotljivosti.“

Ko je prišel do te točke, bi mislili, da je lahek prehod k razmišljanju o rimskokatoliški Cerkvi. Pa ni bil. Prav tu se je Rich ustavil. Napadla ga je skušnjava, da bi se vrnil nazaj v objem anglikanizma. Posebno je mislil to storiti tedaj, ko je zvedel, da namerava rimski papež Marijino vnebovzetje slovesno, iz prestola, proglašati za versko resnico. Rich je bil mnenja, da ni za proglasitev tega nauka nobene podlage ne v svetem pismu ne v ustnem izročilu. Sicer je tudi on tako, kakor Newman, priznal, da more vsebina razodete verske resnice postati v teku stoletij vedno jasnejša, da je v verskem nauku možen nek razvoj. V nauku Marijinega vnebovzeta pa se mu je zdelo nemogoče dokazati kak razvoj.

Nekega dne pa je tudi ta težava minila. V njegovi duši je zažarela luč. Smatral jo je za milost Device Marije, ki se ji je že več časa z vsem srcem priporočal. Richu je tedaj postalo jasno to, kar je krščansko ljudstvo verovalo od prvih stoletij: Meso, iz katerega je bilo rojeno telo učlovečene božje Besede, mora biti nestrohljivo. Naslov božjega materinstva je podlaga vseh odlik in predprav, ki jih Cerkev priznava Mariji. Konvertit Rich pripoveduje to z besedami: „Ko sem na binkoštni dan pokleknil pred oltar, da prejmem Hostijo (v tre-

nutku, ko sploh nisem mislil ne na vnebovzetje ne na svoje verske dvome, ampak me je popolnoma prevzela misel na obhajilo), so nepricakovano zažarele pred menoj besede: 'To je moje telo' tako močno in jasno, da sem takoj razumel edinost katoliške vere in mesto, ki odgovarja v njej Mariji in njenemu vnebovzetju... Razumel sem tudi, kako bi mogla vera v brezmadežno spočetje in vnebovzetje kliti v srcu in duši vernikov, če bi čistili in premišljevali skrivnost učlovečenja.“

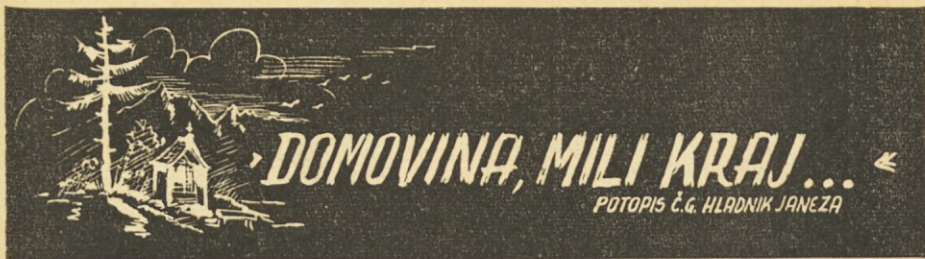
To nenadno razsvetljenje je potrdilo njegovo vero v nezmotljivost, ki jo zagotavlja Cerkvi navzočnost Svetega Duha. V anglikanski cerkvi te nezmotljivosti ni našel. Sicer se pa ta cerkev za nezmotljivost niti ne poteguje. Opazil je tudi, da se je anglikanska cerkev odpovedala nasledstvu apostolov, ker je odvisna od državne oblasti in posebnega zasebnega sveta. Tako je prišel do zaključka, da je edina obramba proti državi in svetnemu nadzorstvu v božji oblasti, ker je pač neodvisna od tega sveta. Po dolgem, skrbnem premišljevanju in študiju je šele prišel do tega, da je ta božja oblast v papeštvu.

Pot, ki jo je prehodil konvertit Rich, je ravna in jasna. Kdor priznava razodeto resnico, mora nujno tudi priznati oblast, ki jo ohranja in varuje. Ta oblast mora biti duhovna in nezmotljiva. Samo ona more presojati pristnost dogmatičnega razvoja. Jasno je, da je ta oblast rimskokatoliška Cerkev.

GREGOR MALI

Praviš: „Imam otroke, ki jih moram oskrbeti.“ Če hočemo za svoje premoženje skrbeti vedno sami, tedaj obrne Bog od nas svoje budno oko; če pa mu prepustimo vse, tedaj bo on zavaroval premoženje in otroke... Če hočeš svojim otrokom zapustiti veliko bogastvo, tedaj jim zapusti Boga za varuha (Sv. Janez Zlat.).

(Nekaj vtisov iz obiska po slovenski zemlji)

MED BOGOSLOVCI

Ravnatelj bogoslovja, dr. Janez Oražem, me je povabil, naj bi obiskal bogoslovje in kaj povedal njegovim gojencem.

Razlastitev je škofijo zelo v živo zadela. Ljubljansko semenišče je edino za vse slovensko ozemlje, ki šteje štiri škofije: ljubljansko, mariborsko, goriško in tržaško. Novo Baragovo semenišče je oblast spremenila v centralno točko ljubljanskega razstavišča in mednarodnih zborovanj. Škofijska gimnazija v št. Vidu je vojna šola, tako da je št. Vidu slišati polno srbske govornice.

Za vso slovensko zemljo se sedaj nabere nekako toliko bogoslovcev, kot jih je imela nekoč ljubljanska škofija sama. Ni namreč enostavna stvar duhovski poklic danes v domovini. Že v gimnaziji mora prestati nebroj preskušanj od zgoraj navzdol in od strani sošolcev. Posebno nevarna točka pa so leta vojaščine. Le tisti, ki ima voljo pripravljeno na vse, vzdrži. Lani je bilo za vse štiri škofije 12 novomašnikov, predlanskim jih je bilo pa 13.

Problem zase so bile bogoslovne knjige, ki jih v prvem desetletju ni bilo mogoče dobiti od nikoder. Uvoz vsake bogoslovne knjige je bil nemogoč. Sedaj pa že dobe iz tujine katerekoli tujezične knjige. Samo uvoz slovenskih oziroma knjig, tiskanih v domačem jeziku, je iz tujine nemogoč.

Ameriški duhovniki so poslali za vse novomašnike brevirje v dar. Za druge knjige pa si že kako pomagajo, kakor vedo in znajo. Slovenski tisk iz zamej-

stva je pa ves prepovedan, razen „Primorskega dnevnika“, „Soče“ in „Novega lista“. O slovenskih publikacijah v Argentini doma ne vedo nič. Tudi knjige, kakor slovar in znanstvene publikacije, izišle v zamejstvu, doslej nimajo vstopa. Vendar se bojda dela na to, da bi se tudi razmerje do slovenskega tiska zunaj revidiralo.

Za tisti večer, to je 23. junija 1958, sem obljubil torej povedati bogoslovcem kaj zanimivega iz Argentine. Toliko je tega, da bi bilo za dolge ure, toda moral sem se omejiti na dobre pol ure, ki se je seveda potegnila čez eno uro in še bi radi poslušali. Toda ura je velela konec. Povedal sem jim, kako sem svoje delo v Argentini začel, kako sva ga s č. g. Kastelcem nadaljevala; o njegovi tragični smrti na Aconcagua, o iskanju izseljencev in skrbi zanje, o skrbi božje Previdnosti za tiste, ki v Boga vse svoje upanje položijo in o sedanjem stanju Slovencev v Argentini ter o iskanju življenju Argentinec, katerim sedaj župnikujem, kjer je moja naloga ravno obratna od tiste, katere čaka nje, bodoče duhovnike v domovini. Duhovsko delo v Argentini je v tem, da zbira otroke in potom njih počasi doseže družino; delo duhovnika v domovini je pa prav obratno: da potom družine rešuje otroke in mladino.

Videl sem, da je v teh fantih veliko, zelo veliko idealizma, ki razumevajo klic časa in ki bodo služili božji Previdnosti v izvrševanju čudovitih načrtov, ki jih ima Bog v tem, ko dopušča vsemu svetu take preskušnje, kakor je zadela našo domovino.

Brat Štefan je par let pred vojno kupil v Lokavcu nad Loko pri Zidanem mostu hribovsko posestvo. Ker je naš dom stal tik ob meji, zato je mislil tudi na to, da bi za slučaj vojne z Italijo imeli iti kam na svoje.

Vojna pa je prinesla čudne stvari. Štajersko so zasedli Nemci. Brat je bil interniran v Rajhenburgu, a ker je ušel, je bila na njegovo glavo razpisana nagrada. Zgodba njegovega življenja je pravi roman. Pritolkel se je srečno do doma. Leta 1945 je pa zginil brez sledu, kakor toliko drugih. Po končanih vojnih operacijah je šla na njegovo kmetijo sestra Franca, poročena z Lojzeto Rupert, ki je na čudne načine preživel tiste čase. Spremljala ga je taka sreča, da „je bila smrt vedno pol ure vstran“, kot se je ponovno izrazil.

Torej tja sem bil namenjen. Kmetija leži visoko v hribih, pa naj že greš na Loko ali na Rimske Toplice. Prav poldne je bilo, ko sem izstopil v Loki in se vstaval najprej pri župniku. Znano je, da je bil v Loki župnik nekoč Primož Trubar, kateri sedaj uživa pri oblasteh posebno velike časti. Toda nobene si ni zaslužil kot duhovnik, kajti v Loki vedo o njem povedati le to, da je prišel tja samo enkrat na leto, ko je prišel po dohodke, ki mu jih je fara dajala.

Župnik me je povabil na kosilo, nato sem si ogledal cerkev, ki je res značilna, in hrani premnoge stare spomenike. Je pa premajhna za ogromno župnijo, katera seže globoko tja čez svetega Lovrenca na Lokavcu, prav do sv. Kolomana nad dolino Gračanice. V Loki je bila graščina. Tudi župnišče je imelo precej grunta. Vse to je sedaj v združni obdelavi in so letos napravili velik hmeljski nasad. To je eden važnih pridelkov za nabavo tujih valut, tako mi je vedel povedati gospod župnik, ki me je spremljal gori v hrib. Saj bi sam težko našel, ker je skoraj cela pot samotna, dolga pa kar tri ure.

Strmo sva soplela v grič. Sonce je žgalo, pa naju ni zadelo, ker je pot večinoma po gozdu. Ko prideš malo više, se ti pa začne odpirati čudovit pogled:

pod teboj je savska dolina z ljubkim Zasavjem. Tamle je Razbor, nad njo Lisca, na kateri stoji planinska koča. Tamle se je pokazal Kum in tistole je Leskovec, ki spada že v št. Janž, doli v dolini so Radeče; naprej tam Svibno z Ostrovrharjevim gradom.

Res se je vlekla pot, toda človeku ni bilo žal truda za tako čudovit razgled, ki se ti nudi. Prav nad teboj je Kozje, kima za planince najlepši dohod iz Zidanega mosta. Naslednji vrh je pa Sv. Lovrenc, ki ima postavljeno cerkvico prav malo pod golim stožcem. Doslej sem imel razgled le proti jugu in vzhodu, od tam pa se da objeti že tudi tja proti severu vse do Pohorja, samo če imaš koga, ki ti pove, kaj vse vidiš. Zares bi človek kar tam gori ostal, tako lep razgled je in tisti dan je bilo še prav posebno lepo.

„Poglejte tjale doli!“ me opozori g. župnik. Nizko doli, na severni strani leži kmetija s kupom gospodarskih poslopj. Tole je pri Rupertu.

Spustila sva se nizdol. Če bi bilo pozimi in bi imel smučke, bi bil to čudovit užitek. Kar hitro sva bila spodaj, in že me je sestra opazila. Saj sem sporočil da pridem ta dan, a po kateri poti, o tem nisem določil.

Seveda je bilo takoj kaj na mizi. Lojze Rupert je cerkveni ključar sv. Lovrenca in na njegovem domu je zunanji del lovrenškega žeganja. Saj je to tudi najbolj napredna kmetija in tudi med najbolj krščanskimi. Zato je g. župnik tam zelo doma in me je zato prav z veseljem spremlj.

Naslednji dan, tako se je takoj razglasilo od sosedo do sosedo, bo sv. maša pri sv. Lovrencu na Lokavcu in tako se je res naslednje jutro zbralo precej ljudi. Pripovedovali so mi, kako so Nemci stikali za rajnim bratom Štefanom, ker je bil tam edini v bližini, ki je nemško znal, a se jim je po robu postavil.

Lepo je vabila Lisca, ki stoji prav vštric sv. Lovrenca in je nekoliko višja. Že ko sem bil v Zagrebu, pred 25 leti, sem želel tja gori, a ni bilo prilike. Tu jo pa imam in bo morda to edina planinska tura ob tem mojem obisku v domovino. Tudi sestra in svak sta bila navdu-

Sv. Mohor v župniji Selca, 1000 m visoko

šena za to. Bodo že otroci sami doma. Saj so veliki in pametni in že se sme nanje zanesti.

Tako smo krenili v tisto smer. Pokrajina je prav taka, kakor v sevških hribih. Strmi bregovi, delno gozd, delno senožeti; gozd večinoma bukov. Tam pod vrhom je cerkviča sv. Jošta, kot na Kumu, kateri kraljuje nad vso pokrajino na južni strani. Opoldne smo bili na Lisci. Pod vrhom je kapela z Lurško Marijo, ter planinska koč, pravi hotel. Ob nedeljah je Lisca zelo obiskana, toda tudi med tednom ima vedno kaj gostov in tudi letoviščarji pridejo, ki prežive gori kak dan in tudi kak teden. Celotni televizor imajo gori. Na Kumu grade televizijsko oddajno postajo za Slovenijo. Doslej je

obstojala le relejna postaja na Nanosu, ki prenaša italijanske programe.

Prav doli pod Lisco je pa Razbor, ljubka župnija in vas, kamor hodijo tudi Rupertovi k maši, čeprav spadajo pod Loko. Saj imajo do Razbora le uro hoda, v Loko pa tri.

Kar truden sem bil zvečer. Naslednje jutro sem spet imel mašo pri sv. Lovrencu. Vreme ni nič prida obetalo. Pa naj bo dež! Saj ga je treba, tako smo menili. Vračal sem se po drugi poti, to je na Rimske Toplice. Ves čas je pralo, toda kaj zato. Za kmete je bil tisti dež zlato. Dobri dve uri hoda do Rimskih Toplic. Kar hitro je prisopihal vlak, ki me je potegnil v Ljubljano in nato naprej domov na Petkovec.

Za praznik svetih apostolov Petra in Pavla sem hotel biti doma. Imel sem mašo v Rovtah, popoldne smo pa praznovali god brata Petra, hišnega gospodarja. Zbrali so se vsi bližnji sorodniki.

Kako je bilo? Jedli smo in pili: domači sadjevec, vipavsko vino, malinovec in bistro studenčnico... Popoldne od pol treh pa me opozori sestra Rezika: sedajle bomo pa poslušali Trst. Vsak dan poslušajo tržaške novice. Ob nedeljah vedno odpro od 12, ko je ura „Vera in dom“. Pozneje so pa voščila in lahka muzika. Zapeli so tisti dan: „V dolinci prijetni je ljubi moj dom“ nato pa: „Voščila vsem zbranim na Petkovcu v Rup. Petru Hladnik, za god in 58. leto že vse najboljše sestre, brat Janez, nečaki in nečakinje. Obenem pa pozdravljajo brat in sestre ter nečaki ter nečakinje in vsi sorodniki č. g. Janeza Hladnika, ki je na obisku v domovini in na svojem domu po 22 letih odsotnosti.“

V BELGRAD

Tik pred mojim odhodom v Argentino je dobila redovno obleko moja sestra Ivanka. Kot usmiljenka je delovala v raznih hišah. Konec vojne jo je zatekel v Trbovljah, kjer je bila prednica. Še tri leta je mogla reševati redovno družino in delo v trboveljski bolnišnici. Toda nazadnje je le prišel dan razgona. Par let je bila nato doma. Zatisnila je oči stricu in župniku Hladniku v št. Vidu pri Stični. Potem se ji je začelo odpirati novo de-

lovno polje v Beogradu. Nekaj sestra se je spet zbralo. Njo je čakalo delo v železniški bolnišnici na Dedinju. Tam je še sedaj.

Namenil sem se torej na obisk k njej in to 30. junija 1958.

V Beograd vozni polno vlakov. Dnevno zvečer so kar trije brzi iz Ljubljane do Beograda, v razdobju komaj pol ure. Pa vsi vozijo polni. Komaj sem dobil dobro mesto.

Skozi Zagreb smo šli od 22. Ob 6 smo bili v Beogradu. Hitro sem našel sestrosko hišo, najbližjo postaji. Ljubeznivo so me sprejele. Kar obstal sem! Bile so vse v redovni obleki.

„Tako smo vedno,“ so mi pojasnile. „Tukaj ni tako kot v Ljubljani. Nikdar se ne zgodi, da bi kdo redovnico na cesti grdo gledal ali jo žalil. To je samo v Sloveniji mogoče, kjer so premnogi nevedni bili deležni nezasluzene dobrote iz rok redovnic in duhovnikov.“

Videl sem, kako se je v tramvaju ali avtobusu takoj vzdignilo več oseb, da bi dale prostor redovnici, ki je vstopila. Ko so znanemu zdravniku ponudili ravnateljstvo belgrajske bolnišnice, je stavil pogoj: „Če mi dovolite sestre, drugače ne sprejem.“ In so mu dovolili. Toda sestra ni mogel dobiti in je ponudbo zavrzel.

Tako usmiljenke kakor šolske sestre so v Beogradu rešile domala vse, kar so imele pred vojno. Obiskal sem jih v njihovih lastnih hišah. Usmiljenke imajo glavno hišo na Čukarici, kjer so si na novo zgradile prostorno poslopje za novicijat. Šolske sestre imajo nekdanji „Slomškov dom“ kot centralno hišo; vodijo gospodinjstvo na škofiji, na nuncijaturi (tam varujejo hišo, odkar je Jugoslavija brez papeškega zastopnika). Njihova glavna postojanka z novicijatom je pa v Pančevu. V Zemunu so jim pa le malo pustili.

V Beogradu sem se zadržal štiri dni. Mesto se je potegnilo na vse kraje. Kot je sedaj moderno, povsod malo več povedo in tako se tudi Beograjčani pohvalijo, da so že blizu milijona. Toliko še ni, toda čez pol milijona pa že kar precej.

Srediče mesta ima krasne zgradbe,

posebno Dom sindikatov zbudi pozornost. Obiskal sem cerkev sv. Antona, ki jo vodijo frančiškani. Zgrajena je po Plečnikovem načrtu. Pa še nima zvonika. Je pa res nekaj krasnega.

Pozanimal sem se, kako je z verskim življenjem Beograda. Katoličani imajo šest cerkva. Pravoslavni pa tudi. Oni rabijo cerkev le za velike praznike.

Ves Beograd ima 60 pravoslavni župnij, ki jih vodijo popi z natančnimi registri. Vse družine imajo v točni evidenci. Zelo skrbе, da vsaka družina redno obhaja svojo slavo, kar radi store. Drugih verskih dolžnosti pa od njih ne zahtevajo. Cerkev pa zgrade šele tedaj, kadar vidijo, da se v bližini gradi katoliška. Tako je bilo na Čukarici in prav tako tudi v mestu s cerkvijo sv. Antona.

Veliko saborno cerkev grade že leta, a je sedaj spet vse zastalo.

Prav tiste dni se je vrnil nadškof msgr. Ujčič z Dunaja, kjer je praznoval 50-letnico doktorata s tovariši v Avguštinu. Tako ga je zdelala pot starčeka, da ni mogel nikogar sprejeti in sem seveda tudi opustil misel, da bi ga obiskal. Pač sem bil na argentinskem poslaništvu, kjer je menil poslanik: „V Beogradu ima najboljšega prijatelja med vašimi. To je nadškof Ujčič. Vsa tuja diplomacija smatra Ujčiča za predsednika diplomatskega zbora v Beogradu.“

Generalni vikar dr. Janez Jenko izdaja v Beogradu najbolj čitani in najbolj informirani katoliški listič „Blagovest“. Uprava pa je v rokah šolskih sestra. Ta list se čita po vsej državi.

Poseben sloves uživa sedaj Beograd radi velesejmov, za katere imajo zares krasne prostore ob nabrežju Save, med reko in železnico.

Na povratku sem potoval v nabitem vlaku vse do Ljubljane.

SKOK V POLJANSKO DOLINO

Za nedeljo, 6. julija, sem obljubil vrhovskemu župniku, da ga bom nadomestil. On je moral na novo mašo nekdanjega učenca v Dolenjo vas pri Ribnici.

Vrh sv. Treh Kraljev je znan kot odlična razgledna točka v trikotju med Vrhniko, Logatcem in Žirmi. Vedno sem

Trg žiri v Poljanski dolini

rad stopil tja gori. Saj je iz Rovt komaj uro hoda. Posodili so mi kolo. Kar hitro sem bil pri Popitu. Od tam pa je sedaj speljana nova cesta, ki gre na Smrečje in Vrhniko.

Dan me je že naganjal. Bilo je zato, da pridem pravi čas gori, da še ujamem nekaj razgleda pred nočjo. Doli čez Ljubljano, tja na Limbarsko goro, v Kamniške planine, mimo Blegaša na Triglav, v Krn, v idrijsko gričevje, čez Hrušico do Nanosa, čez Cerkniški Javornik do Notranjskega Snežnika, vse to imaš kot na dlani pred seboj.

Čudovit je bil sončni zahod, ki pa je napovedoval dež.

Zgodaj zjutraj sem spet užival lepoto razgleda. Megle na južno stran so potrdile napoved dežja, toda proti severu je bil krasen razgled; čudovit je bil sončni vzhod. Kmalu pa me je dolžnost poklicala v cerkev, kjer me je čakala spovednica. Z jutranjo mašo se je cerkvice kar napolnila. Vedeti je pa treba, da vseh Vrhovcev ni več kot 400 in še tem mnogim bolj prav pride kam drugam k maši. Ta udeležba torej pomeni, da zvesto hodijo k maši. Kar jih ni prišlo k prvi, so prišli pa k drugi, ob desetih. Vreme se je kar še lepo držalo.

Ko je pa bilo zadnje maše konec, se je prvič vlilo.

Popoldne sem bil namenjen v Lučne, zato sem vzel kolo. Hitro sem bil gotov s kosilom, pa hajdi na pot. Naglo sem bil v Smrečju. Potem pa gori čez Lavrovec. Št. Jošt je ostal doli v nižini. Nova cesta pelje malo pod vrhom Lavrovca. Zgrajena je bila pač za vojne namene; Lavrovec naj bi bil obrambna točka kot najvišji vrh v tem kraju. Grozeče so se podili oblaki. Nič prida ne bo iz tega! Kmalu se je vlila ploha, ki me je pogrnala pod smrekovo streho. Ko je minulo, sem pogнал dalje proti Suhemu dolu. Že so bile Lučne pod mano, ko se je spet vlilo, tedaj pa z vso grožnjo, a jaz sem bil že v župnišču in pod streho.

Toda s tem ni bilo še končano. Dobro uro kasneje, ko je bilo ravno popoldanske pobožnosti konec, se je vsula toča in tolkla kak četrt ure, tako da je je bilo pod kapom cel plaz, po travniku, tam v bregu, je bilo pa vse belo. Na srečo ni bila debela in ni padala na suho. Tako le nj vsega uničila.

Marsikaj sva se z g. Kambičem pomenila. Bil je moj sošolec iz bogoslovja, potem prefekt v škofovem zavodu.

V letih groze je marsikaj prestal. Pa

vedno se je kaj novega naučil. Tudi v zaporih. Pa je vse to že minulo. Sedaj vodi v nebo blage ljudi v Lučnah, ki z veseljem pridejo redno k maši in pri obhajilni mizi tudi vsi izpričujejo svojo globoko vero in ljubezen do Jezusa.

Minila je nevihta, minil je dan. Drugo jutro sem se pa kar naglo spravil spet na pot, doli skozi Zalo, po kateri je Tavčar divje peteline lovil. Nova je bila zame tista pot in vlekla se je. Toda kolo teče naglo in že sem bil na Dobravi. Še malo naprej sem pognal in bil sem na Trati, kjer je župnija sv. Antona.

Nisem še poznal cerkve od znotraj. Lepa hiša božja. Stopim v župnišče. Najdem mladega gospoda. „Ali je gospod župnik doma?“

Pa sem zvedel, da ga ni in da je na orožnih vajah. No, ta je pa lepa! Župnik, pa na orožnih vajah! Včasih se je to čudno slišalo. Danes se pa ne. Duhovniki so pa še celo porabni za kake stvari, ki naj jih delajo med „orožnimi vajami“. Hotel sem zvedeti za dom šolske sestre Alfonze Tratnik, ki je že 26 let v Argentini. Kar takoj sem zvedel, da je to „Krekova Pepca“ iz Suše in tudi kje je Suša. Sreča, da sem imel kolo, sicer bi se kar vrnil.

Skozi Hotavljice drži cesta, ki pelje v Cerčno. Gre mimo sedaj znamenitega kamnoloma pisanega marmorja, kateremu je dal Plečnik veljavo. Res, čudovito lep je ta kamen, kot sem videl v ljubljanski stolnici ali v mengeški cerkvi, kjer je glavni del znamenite krstilnice izdelan iz hotaveljskega marmorja.

Kmalu za kamnolomom zavije selska pot v Sušo. Pa je kar ni konec in potem pa še tja gori do Kreka. „Tistale hiša je,“ mi je pokazal kovač iz doline gori v breg.

Kar vroče mi je bilo, predno sem bil gori. Iščem, gledam, pa nikogar nikjer. Posluhnem. Nekaj se sliši! Potrkam na vrata in dobim odgovor: Naprej!

Z malo deklico je bila na postelji stara mati. „Oprostite, ne morem vstati!“ se je žena opravičila.

Kmalu je zvedela, kdo sem. „Pozdrave sestre Alfonze iz Argentine vam prinašam.“

Solza ji je pritekla. Saj noč in dan

misli na daljno hčer in tega niti sanjala ni, da bi dobila od nje tak pozdrav.

„A, sedaj se pa spomnim. Ali niste vi tisti, ki ste pred 20 leti pisali „pisma iz Južne zemlje?“ Vsa imam še danes spravljena. Saj se mi je kar zdelo, da vas moram poznati. Vidite, jaz sem pa reva in na posteljo privežana. Le, kako bi vam mogla postreči!“

Dopovedal sem ji, da mi ni ničesar treba in da se mi mudi dalje. Tako se je umirila za miren pogovor, da sem ji povedal o tem, kaj dela in kje je njena hči Pepca in da veliko dobrega naredi in da je vedno dobre volje, kot vsak, kdor se je Bogu iz celega srca izročil.

Tri leta je že na postelji. Pa naj bo v božjo čast. Saj mlada gospodinja je tako dobra z njo, da ji samo Bog more njeno ljubezen plačati. Tudi lastna hči bi mi ne stregla z večjo ljubeznijo. Parkrat na leto pridejo župnik iz Poljan z Jezusom.

Zakaj iz Poljan, sem se zanimal in zvedel, da Suša spada v Poljane, kamor se gre kar čez hrib in ni tako daleč, mnogo bliže kot na Trate. Za župnika so še vedno gospod Tomaž Tavčar. Sedaj pa v Poljanah niti cerkve ni. So jo podrli, ker je bila zelo razbita. Dovoljenja za novo pa oblast noče dati, čeprav bi ljudje kar hitro dali in naredili, kar bi bilo treba za cerkev.

Moral sem se posloviti in spet na kolo in proti Žirem!

Ob enajstih sem bil že tam.

Kje pa je župnišče? Saj so imeli v Žireh stari in novi farovž! Sedaj pa ni majo nobenega več! Nekateri Žirovci se seveda menili, da duhovna po novem več ne bo treba; toda tistih je sedaj že prav malo. Župnika imajo, toda brez župnišča. Stanuje v privatni hiši. Pa ga ni bilo doma. Odpotoval je v Ljubljano.

Naročil sem, naj gotovo pride na godovanje rovtarskega župnika, pa se bova dobila. Rad bi ga videl, saj sva bila v bogoslovju s Starmanom tri leta skupaj.

Pognal sem dalje in skoraj na smrt utrujen pririnil do doma. Iz Žirov v Rovte je namreč cesta lepa, a ves čas napeta, tako da zame, ki že več let nisem bil na kolesu, ni bila nikaka igrarča, ko sem kožo vkreber porival.

SLOVENIJA

Nenadna smrt župnika v Drežnici Antona Češornja je presunila nele vso župnijo, temveč tudi vso okolico tostran in onstran meje, kar se je zlasti izkazalo pri pogrebnih svečanostih, katerih se je udeležilo kar 14 duhovnikov iz Italije ter 31 iz bližnje in daljne okolice v Jugoslaviji. Pokojni župnik je zapustil v škofiji veliko vrzel. Bil je izredno goreč za božjo čast. Zelo se je navduševal za zedinjenje vzhodnih kristjanov. Obvladal je staro cerkveno slovanščino, ruščino in bolgarščino, iz šole pa srbohrvaščino, italijanščino in nemščino. Ljudi je rad opominjal, naj lepo govorijo in se izogibajo nepotrebnih tujk. Bil je iskren prijatelj vseh obmejnih študentov, ki so imeli v njem velikega buditelja narodne zavesti. Dasi je toliko pretrpel pod fašističnim nasiljem, to ni motilo slovenskih komunistov, da ga ne bi obsodili na dolgoletno ječo, v kateri je odsedel pet polnih let. To krivično ponižanje od strani tistih, ki bi mu morali priznati vsaj zasluge za narodno stvar, je gospoda močno potrla. Dasi šele 61 let star, se ni več opomogel od prestanega trpljenja.

G. Stanku Kavalarju, izseljenskemu duhovniku v Franciji, je pred kratkim umrl v Ratečah pri Planici oče. Umrl je zelo krščansko. Naj v miru počiva!

Ljubljanska univerza je imela v zimskem semestru 1958-59 vpisanih 7841 rednih slušateljev. Največ jih je na tehnični fakulteti: elektrotehnikā in strojništvo 1476, rudarstvo in metalurgija 1902, arhitektura 946. Tej sledijo: pravna fakulteta 878, filozofska 843, medicinska 556, agronomija z veterino 534 ter naravoslovna fakulteta 438. 80% vseh slušateljev je Slovencev, ostali pa so iz južnih pokrajin države ter nekaj inozemcev. Med nedomačimi prednjačijo Srbi (717).

SLOVENSKA KOROŠKA

Krščanska kulturna zveza je imela v februarju svoj občni zbor v Celovcu, ki se ga je udeležilo skoraj 40 delegatov in delegatinj Katoliških prosvetnih društev ter Farnih igralskih družin. Občnemu zboru je prisostvoval tudi g. kanonik Aleš Zechner. Za začetek je zapel globaški pevski zbor Prešernovo „Zdravljico“. O izvršenem delu je poročal predsednik Zveze dr. Pavle Zablatnik. Spomnil se je tudi pok. župnika Jožefa Piceja, ki je stal l. 1953 Krščanski kulturni zvezi ob rojstvu ter jo nato vodil skozi štiri leta kot predsednik do zadnjega občnega zbora. Tajnik Zveze prof. dr. Valentin Inzko je spregovoril o kulturnih prilikah, v katerih živijo koroški Slovenci ter se bavil s problemom slovenskega šolstva. Poudaril je, da bo v narodu le toliko življenja, kolikor ga bo v nas samih. Potrebni so jasno opredeljeni značaji, ki z železno voljo samozavestno in brez strahu žrtvujejo svoje moči za narod, ki nas je po svoji kulturi oplemenitil in mu prav zato toliko dolgujemo. — V drugem delu programa so zopet nastopili člani Katoliškega prosvetnega društva v Globasnici in zapeli več pesmi, za zaključek pa še nastopili v igri „Zlatorog“.

Na prvo postno nedeljo je bil v šmihelu pri Pliberku (rojstna fara g. škofa dr. G. Rožmana) ustoličen za župnika g. Kristo Srienec. Obred umeščenja je izvršil škofov zastopnik, kanonik Aleš Zechner. V slavnostni pridigi je poudaril pomen Marijinega leta in razložil obred instalacije. Nato je pristopil k oltarju novi župnik. V govoru je omenil, da hoče biti vsej farni družini oče, ki jo bo vodil k oltarju in obhajilni mizi.

Tudi v Pliberku so dobili po odhodu g. prošta Trabesingerja novega župnika. Je to g. Alojzij Kulmež, ki je pred šestimi leti že v Pliberku vršil kaplansko

Prvo sv. obhajilo na Vrhniki dne 15. junija 1958. Dekleti na vsaki strani sta: na levi Pavkarjeva Betka, na desni Meletova iz Mivk

službo. Ni lahko biti dušni pastir v Pliberku. Nemci so kot povsod na Koroškem do Slovencev zelo nestrpni. Zaradi ene same slovenske molitve so lani o veliki noči zagnali velik hrup in še poglobili razdor v fari. To so isti ljudje, ki se tedaj, ko je bilo vse nemško tudi v cerkvi, za službo božjo niti zmenili niso. So pač imeli takrat druge skrbi: kako čim preje zatreti slovenski rod. Sedaj se pa izživljajo v spletkah in organiziranju zdražb.

Starosta slovenskih šolnikov na Koroškem, šolski direktor Franc Aichholzer je pred kratkim spolnil 75 let življenja. Že pred prvo svetovno vojno je moral zaradi narodnega prepričanja, preromati skoro vso Koroško, čeprav je bilo njegovo delo vzorno in so mu to morali priznati tudi njegovi nasprotniki. V plebiscitni dobi je bil šolski nadzornik za borovljski okraj, po letu 1920 pa snet preganjan in poslan na šole v nemških krajih. Leta

1939 so ga nacisti poslali v zloglasno taborišče Buchenwald. Toda niso ga zloмили. Po letu 1945 je postal ravnatelj ljudske šole v Ločah, kjer je nadaljeval službo do upokojitve.

V zimskih mesecih tega leta je prosvetno društvo v Globasnici priredilo šivalni tečaj, ki se ga je udeležilo 13 deklet. Vodila ga je s. Metodija iz št. Jakoba v Rožu. Na zaključno prireditev je prihitel tudi predsednik „Krščanske kulturne zveze“ dr. Pavle Zablatnik, ki je spregovoril o lepih ciljih in kulturnem poslanstvu naših prosvetnih društev, obenem pa vsem čestital k lepo uspelemu tečaju.

Za letošnji postni čas je Katoliško prosvetno društvo v Globasnici pripravilo „Pasijon“ ali „Trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa“. S tem je društvo oživilo stare slovenske tradicije na Koroškem. Predvajali so „Pasijon“ štirikrat, vedno ob obilni udeležbi.

V kmetijski šoli v Tinjah je bilo preteklo šolsko leto zelo malo gojencev, samo devet. Druga leta jih je bilo okrog dvajset. Kljub temu se je pouk redno vršil v polnem obsegu v vseh dvajsetih predmetih, ki jih vsebuje učni načrt. — To šolo so letos obiskale tudi gojenke gospodinske šole iz št. Ruperta. Vse jim je bilo všeč, samo to ne, da je gojencev tako malo. „Kje so drugi fantje?“ se sprašuje v „Našem Tedniku — Kroniki“ koroško dekle. „Kje naj dobimo svojega življenjskega tovariša, ko pa je v šoli tako malo naših fantov? Upajmo, da bo v prihodnje bolje, saj dobijo prav v tej šoli fantje res dobro izobrazbo in podlago za življenje.“

Slovenske šolske sestre v Celovcu si urejajo novo kapelo. Sedaj je še prazna, toda do maja jo upajo urediti, če bo dovolj velikodušnih src, ki jih bodo podprla z darovi. Oltar bo iz belega marmorja, nad njim pa bo stal prelep kip fatimske Matere božje, ki so ga prinesli slovenski koroški tretjeredniki kot dar iz Portugalske.

V letu 1958 je štel slovenski Tretji red na Koroškem 594 članov. Umrlo jih je lani 23, pristopilo pa sedem novih. V dobre namene so zbrali v preteklem letu 20.344 šilingov. Izdatno so podprli s temi sredstvi slovenske šolske sestre v Celovcu. Nabavili so tudi več mašnih plaščev za revne cerkve. Niso pa uspeli z ustanovitvijo lastnega tretjerednega doma, ki naj bi služil zlasti za opravljanje duhovnih vaj. Vse je bilo že dobro pripravljeno, pa se je potem z enim samim mahom vse zrušilo. Bala je to težka preizkušnja za slovenske tretjerednike. A oni zaupajo v Boga, ki vse modro in sladko ureja.

Tretjeredna pisarna v Celovcu name-rava letos prirediti romanje v Ars na Francoskem, kjer je živel in deloval sv.

Janez Marija Vianney. Je namreč sto let, oakar je umrl. Na romanje mislijo prireditelji še posebej povabiti materé naših koroških duhovnikov. Poleg Arsa bi romarji obiskali še Lurd in Einsiedeln v Švici.

V Celovcu je pred kratkim izšel na 64 straneh revijskega formata marijanski zbornik „Gospa Sveta“. Uredil ga je dr. Metod Turnšek, župnijski soupravitelj na Rebrci. Pisan je izredno privlačno, poljudno in pristrčno. Kdor ga dobi v roke, ga ne odloži, dokler ga ni prelistal do zadnje strani. Zunanji povod za izid te lepe revije je bila bližajoča se šestdesetletnica Marijine božje poti na Višarjah in tisočletnica prihoda sv. Metoda h Gospe Sveti. Revija ima tudi priložnost „Božji vreli“, ki hoče biti nadaljevanje istoimenske revije, ki je pred vojno izhajala v Ljubljani ter propagirala liturgični apostolat. Izdajatelji upajo, da bodo Slovenci list vzljubili in pripomogli, da bo Marijino ime postalo našemu ljudstvu še bolj ljubo. — En izvod tega zbornika je že prejel tudi sv. oče Janez XXIII. Izročil mu ga je p. Anton Prešern SJ, generalni asistent jezuitskega reda v Rimu. Sv. oče je z zanimanjem pregledal zbornik in takoj po državnem tajniku sporočil uredniku in izdajatelju svojo zahvalo ter priznanje in podelil apostolski blagoslov.

PRIMORSKE VESTI

Skupno romanje slovenskih vernikov z Goriške in Tržaškega bo letos od 24. do 27. julija v Einsiedeln v švici. Pot bo vodila preko Milana, Berna in Luzerna do Marijine božje poti. Stroški bodo okrog 15.000 lir. Za drugo leto je pa v programu potovanje na mednarodni eharistični praznik v Muenchnu na Bavarskem.

Ko je francoski kralj Henrik IV. nekemu plemiču pripenjal na prsi red sv. Duha, je plemič, kakor je bila navada, izgovoril svetopisemske besede: „Gospod, jaz nisem vreden...“

Kralj ga je pomenljivo pogledal in dejal: „Vem, a tvoj stric mi ves čas ni dal miru. Zato si ga prejel.“

Brez družine, pa nikdar sam

Naslov francoskega izvirnika: UN VIEUX CELIBATAIRE — Spisal Jules Pravieux
v slovenščino prevaja Jože Jurak

PRVO SREČANJE S PASTORJEM

Še se spominjam, da je to bilo osmega septembra, na dan rojstva Marijinega. Med šesto in sedmo uro zvečer se je hrupoma ustavil pred župniščem županov voz in iz njega je izredno naglo izstopil Janez Raffin, županov služabnik. Jaz sem bil pravkar povečerjal in sem se sprehajal po vrtu pred hišo. Zato sem ga takoj opazil in mu šel hitro odpirat vrtna vrata.

„Kaj bo novega?“ sem prijazno vprašal.

„Gospod župnik,“ je odgovoril služabnik z zaskrbljenim glasom. „Župana Thuryja je danes ob štirih popoldne zadel mrtvoud. Njegova soproga vas prosi, da takoj pridete. Morete iti?“

„Da,“ sem odgovoril, „grem z vami.“

Dve minuti na to sem že sedel na vozu. Pred Kavarno pri luči je stala gruča moških in se živahno razgovarjala. Bili so županovi politični prijatelji, ki so razpravljali o nesreči in o njenih po-

sledicah. Ko so me zagledali, je eden izmed njih pikro pripomnil: „Župan je navaden strahopetec. Niti umreti se ne upa brez duhovnika.“

Župan Thury je živel tri kilometre izven Romenaya v hiši, ki jo je pred dvajsetimi leti kupil od obubožanega industrijalca. Ker je bilo poslopje lepo in prostorno, so mu ljudje nadedli vzdevek „grad Grillón“, kar je bilo županu kar všeč.

Med tem, ko je voz enakomerno drdral po cesti, sem poizvedel pri Janezu Raffinu, kako je prišlo do nesreče. Župan se je pravkar vrnil s sprehoda. Sredi obednice se je nenadoma sesedel. Ko so ga dvignili, je že bil brez zavesti in čisto bled. Zdravnik, doktor Garot, je kmalu prišel, a bil zelo previden v izjavah. Dejal je, da še ne more izreči nobene sodbe.

„Zdravniki so vedno taki,“ je dodal Janez Raffin. „Nočejo se zareči. Jaz pa dobro vem, da ni več po-

moči. Mrtvoud človeka uniči. Mojemu očetu se je isto primerilo. Škoda za gospoda Thuryja! Dober človek je bil.“

„Ali je bil še brez zavesti, ko ste vi odšli?“ sem vprašal.

„Malo je začel odpirati oči. Toda verjemite mi, mrtvoud ne prizanesel. Njegova žena želi, da mu podelite zakramente za umirajoče. Če pride k zavesti, ne vem, kako boste kaj opravili. Saj veste: on in duhovniki!“

*

Mrak se je že spustil na zemljo, ko smo obstali pred gradičem Grillón. Vsa okna so bila zastrta, tako da je poslopje delalo turoben vtis. Sobarica me je povedla v prostrano sobo, polno starih kovčkov, stolov in naslonjajčev. Rekli so ji salon. Nato me je pustila samega.

Čez dobro uro so se vrata zopet odprla. Ženski glas je spregovoril: „Z dovoljenjem, gospod župnik, prižgala bom luč.“ Bila je služkinja.

Za njo je vstopil moški, ki sem ga takoj spoznal: pastor Asseler. Dvignil sem se iz naslonjača in se mu globoko poklonil v pozdrav. On je storil enako. Nato naju je služkinja zapustila.

V salonu je nastala grobna tišina, ki jo je motilo le tiktakanje stenske ure. Od časa do časa so se moje oči srečale s pastorejvimi. Čez četrte ure je on spregovoril z blagovzvenečim glasom, ki mi je bil všeč.

„Gospod župnik, ali greš za mrtvouden napad? Moremo še upati na ozdravljenje?“

„Gospod,“ sem odvrnil, „rad bi vam dal zadovoljiv odgovor, a vem le malo. Pred eno uro sem na željo gospe soproge prišel semkaj. Do sedaj me niso poklicali. Moja dolžnost je, da čakam, čeprav bi moral tu prebiti vso noč.“

„Tudi jaz bi želel storiti isto,“ je povzel besedo pastor, „toda moral se bom kmalu vrniti. Moja žena je zelo strahopetna. Vso noč bi trepetala, če se ne vrnem.“

„Razumem,“ sem dejal. „Če boste morali kmalu iti, bom jaz gospe Thury izročil izraze vaše zaskrbljenosti in sožalja.“

Nato naju je spet zavil molk. Pastor je zapičil svoj pogled na rože na preprogi, jaz pa sem stanovitno gledal proti vratom, kdaj se bodo odprla.

Pol ure nato je vstopil županov sin Maksimilijan. Obrnivši se k nama, je dejal:

„Stvari gredo na bolje.

Moja mati se vama lepo zahvaljuje.“

„V tem primeru ni mesta za zahvalo,“ sem odvrnil. „Vesel sem izboljšanja, prosim pa, da me takoj pokličete, če bi bila moja navzročnost potrebna.“

Maksimilijan je dodal, da je kočijaž trenutno odsoten, ker je šel po zdravila in da naj zato počakava njegovega povratka. Pa sva oba s pastorem ponudbo zavrnila, češ da je noč jasna in sprehod v večernem hladu zelo prijeten.

Maksimilijan je pastoru stisnil roko, meni se pa globoko priklonil. Trenutek na to sva že bila na cesti, ki pelje v Romenay.

*

Položaj je postal nad vse slikovit. Hodila sva drug ob drugem, ne da bi vedela o čem govoriti. Dejansko, le kaj naj si rečeta protestantovski pastor in katoliški duhovnik, ki sta se pravkar spoznala, izmenjala nekaj vljudnostnih fraz in korakata sedaj proti domu ob desetih zvečer.

Iznenada me pastor vpraša: „Gospod župnik, ali kadite?“

Čutil sem se olajšane-ga. Ledeni molk je bil prebit. „Vest mi očita, da kar precej.“

„Ali vam smem potem ponuditi cigareto?“

„Nasprotno,“ sem se razvnel v svojem navdušenju, „jaz sem starejši, pa vam bom jaz ponudil, a ne cigareto, ampak cigaro. Ob vaših besedah sem se spomnil, da jih

imam pri sebi. Neki prijatelj mi jih je prinesel iz Belgije in to na črno, ne da bi plačal carino zanje.“

„Sprejem,“ je pritrdil pastor.

Ponudil sem mu dozo s cigarami in on si je izbral eno izmed njih. Nato sem si jo vtaknil tudi sam v usta in pripomnil:

„To sem praktičen človek! Ponudim cigaro, nimam pa ognja, da vam jo prižgem.“

Sedaj je pa bil Asseler pola navdušenja. „Tega imam pa jaz! Pred kratkimi je moja žena napravila izlet na Angleško. Vrnila se je obložena s škaticami, polnimi vžigalic. Seveda jih je tudi ona vtihotapila v Francijo.“

Oba sva se glasno zamejala. Najini sencu sta korakali ob nama in se odražali na beli cesti. Noč je bila jasna in luna, stara spremljevalka nočnih pohajčev, naju je napolnjevala z občutkom slovesne tihote. Prišla sva na vzpetino, ki obvlada naselje Romenay. V dolini je bilo videti lahko meglico, iz katere se je kot v pravljici bliščal zvonik župne cerkve.

Hipno so mi prišle na misel nove besede. „Tam doli,“ in sem pokazal s prstom na Romenay, „spijo, gospod pastor, najine ovčice. Trdo so delali od zore do mraka. Jutri bodo začeli znova isto nesem. Če ne bi bilo nas, ki jim delo od časa do časa razsvetlimo z lučjo od zgoraj, kakšna bi še bila razlika med njimi in konjem,

ki jim služi pri oranju in drugem delu? Zato vam pravim, gospod pastor, lepo je naše poslanstvo! Živimo med njimi, da damo njih življenju smisel in jim lajšamo težo dneva. Pojasnjujemo jim smisel trpljenja in smrti, teh dveh ugank, ki sta v vseh časih vznemirjale tako prosvetljene duhove kot preproste duše. Skušamo jih oprostiti materialnih okovov in jih navdušiti za ideale, ki jih je oznanil naš Učenik svojim ribičem ob Genezareškem jezeru.“

Pastor me je začudeno pogledal. Takega modrovanja gotovo ni pričakoval od katoliškega duhovnika. Omejil se je le na besede: „Gospod župnik, res lepo je naše poslanstvo,“ na kar sva tiho nadaljevala pot v noč.

Vsak zase sva si skušala urediti vtise najinega prvega srečanja. Jaz sem si mislil pri sebi: „Končno, ta hugenotski pastor ni tako odvraten, kot sem si ga prej predstavljal. Če sodim po videzu, mora biti dobra duša. Gotovo bi me bil branil pred dve sto leti, če bi me za časa tridesetletne vojne huge-noti dobili v svojo pest.“

Še bi predel naprej svoje razmišljanje o pastorgevi dobrodušnosti, da me ni zbudil k resničnosti z besedami: „Gospod župnik, prosim vas, da se malo podvizava! Moja žena utegne biti že nestrpna, da me toliko časa ni.“

„Le zakaj mi niste tega že prej rekli,“ sem skušal biti na moč vljuden.

„Nisem namreč navajen, da bi me kdo nestrpno pričakoval.“

„Ah, da!“ se je nasmehnil gospod Asseler, „vi duhovniki rimske Cerkve ne razumete zahtevnosti zakonskega sožitja. Seveda pa,“ zazdelo se mi je, da je njegov glas postal sočuten, „tudi ne poznate njegovih radosti. In te so velike!“

„Imate prav,“ sem odgovoril hudomušno, „o teh stvarih ne vem dosti. O meni veljajo psalmistove besede: Sicut passer, solitarius in tecto — Kakor vrabec, sam na strehi.“

„Da, taka je vaša usoda,“ je sočutno potrdil pastor. „Sami ste, brez žene, brez otrok, brez ljubezni. Ne ljubite in niste ljubljeni. Ne veste, koliko to znači, imeti vdano srce ob sebi, ki trepeta za vas in neprestano na vas misli. Vzemimo, na primer, da zgubim ravnotežje na položčenem podu, zdrsnem in padem. Kaj bi naredili v takem primeru vi?“

„I . . . vstal bi, in če je potrebno, malo zastokal.“

„Vidite, pri meni je drugače,“ je nežno nadaljeval pastor. „Moja žena prihiti s pogledom, ki izraža zaskrbljenost in ljubezen obenem. Njen glas je bolj mehak kot volne-na obveza, ko vpraša: ‘Si se, ljubček moj, kaj poškodoval?’ Ah, kakšno doživetje za moža!“

„Doživetje?“ sem skoro osuplo vprašal.

„Seveda, prijetno doživetje, gospod župnik. Saj se mi boste morda smejali, če vam zaupam, da

si včasih kar želim, da kam padem ali se urežem, da tako znova občutim ljubeznivo zaskrbljenost ženino in njene prijetne roke nad razbolelim mestom.“

„Vsega tega pri meni ni,“ sem moral priznati. „Pred kratkim sem padel kar čez tri stopnice. Seveda je močno zaropotalo. Moja kuharica Prudencija je ravno mesila testo. Z rokami, še polnimi moke, je pogledala z vrha stopnic name in pokroviteljsko vprašala: ‘Ste si kaj zlomili?’ Ko je videla, da sem pokoncu, se je mirno vrnila k svojemu delu.“

„Tako je, žalostno je življenje katoliških duhovnikov,“ je pastor s prepričanjem pribil. Med tem razgovorom sva prišla že prav v bližino Romanaya. Kakor da bi se bal, da ne bi vsega zvedel o zakonskih sladkostih, je hitro dodal še nekaj besed o svoji ženi, ki da je sonce njegovega življenja. Nič ga ni motilo, da je to razlagal „staremu fantu“, ki je bil že daleč od onih let, ko je razpravljanje o dekletu najlepša, najbolj zanimiva in najbolj privlačna točka razgovora.

Prišla sva na trg pred cerkvijo, kjer sva se moralaločiti, pa še ni pastor naštel vseh moralnih in telesnih odlik, ki so dičile njegovo soprogo. Nisem ga hotel v tem slavospevu prekiniti, pa sem postal na vohu v trg in gospod Asseler je storil isto.

Med tem se je v bližnji hiši posvetila v oknu luč. Prihajala je iz pastorge-

ARGENTINA

Velikonočni prazniki so nudili slovenskim rojakom iz Buenos Airesa in okolice mnogo globokega doživetja, zlasti tistim, ki so se udeležili obredov v slovenski kapeli, kjer je kljub sprememjenemu bogoslužju vse dihala slovenskega duha. Obrede vseh treh dni velikega tedna je opravil g. direktor Anton Orehar, zvečer na veliki petek pa je imel cerkveni govor g. katehet Stanko Škrbč. Tudi je bilo dobro poskrbljeno za blagoslov velikonočnega žegna. Praktično ni bilo hiše, kjer bi ne imeli za dan vstajenja blagoslovljenih jedi.

Deset let je minilo, kar se je začela v župni cerkvi Ramos Mejía slovenska služba božja, ki jo je ves čas oskrboval g. Janez Kalan. Ob priliki te desetletnice so predstavniki slovenskih vernikov obiskali ramoškega župnika, se mu zahvalili za izkazano naklonjenost ter mu izročili 7.300 pesov, ki so jih nabrali med Slovenci, ki zahajajo v to cerkev k slovenski sv. maši.

Proslava desetletnice slovenske službe božje v Ramos Mejii je bila na Veliko noč popoldne. Slovesno sv. mašo je daroval krajevni dušni pastir g. Janez Kalan, asistirala sta mu pa gg. Gregor Mali in

Anton Smolič. Cerkveni govor je imel g. direktor Anton Orehar. Tri misli je poudaril v svoji pridigi: 1. Zahvala. Hvaležni moramo biti Bogu in tistim, ki so omogočili slovensko službo božjo. Med siednjimi gre prvo mesto dušnemu pastirju, ki je z vso nesebičnostjo od prvih začetkov vztrajal na tem mestu, čeprav vedno ni bilo lahko. Hvaležni moramo biti tudi argentinskim cerkvenim oblastem, ki se niso dale zapeljati od napačne narodne nestrpnosti do nas Slovencev, temveč nam pustile vso svobodo v verskem izživljanju. Hvaležni pa moramo biti tudi ramoškemu cerkvenemu pevske-mu zboru ter krajevnim organizacijam, ki so vedno zvesto sodelovali s slovenskim središčem, tako dušnopastirskim kot društvenim. 2. Obračun. Ni bilo pa vse samo zlato. Marsikateri od Slovencev ni dovolj cenil slovenske službe božje; raje je hodil k argentinskim suhim mašam; marsikateri je sicer prišel k maši, ki jo je opravil slovenski dušni pastir, pa potem bežal iz cerkve pred slovensko pridigo. Nekdaj smo se zgražali nad Italijani, ki so hoteli zatreti slovensko besedo celo v cerkvi, sedaj se pa sami tej besedi odrekamo. 3. Načrti za bodočnost. Skrbeti zlasti za otroke, da bodo ostali

vega stanovanja, kar pa on v svoji zamaknenosti niti ni opazil. „Da, stokrat na dan bi moral dati hvalo božji Previdnosti, ki mi je dala ženo, kot je moja! Kadar iščem v sv. pismu ženo, ki bi jo mogel primerjati z mojo, tedaj...“

Tedaj se je naglo odprlo okno v prvem nadstropju hiše, kjer je pastor stanoval, in v svitu luči se je prikazala bela postava, ki je pretrgala

nočni molk z besedami:

„Si ti, Rafael?“

„Da, srček,“ je odgovoril gospod Asseler.

„Ah, taki ste moški!“ je skoro užaljeno nadaljevala pastorjeva žena. „Kadar ste daleč od doma, ničesar ne mislite. Polnoč je že, in jaz še vedno sama. Od samega dolgčasa že niti ne vem več, kaj naj počnem.“

„Saj že grem,“ je bil pastir čudovite kotak in

uslužen. Potem pa se je obrnil k meni in dodal: „Vi tega ne razumete, kadar postane ženi dolg čas po možu, kajti vi ste star samec...“

„Da,“ sem pritrdil poln dobre volje, „ubog vrabec sem. *Passer solitarius*...“

Stisnila sva si roki in razšla. Veter je razpršil zadnje dimaste izpuhe moje cigare, ko sem zadovoljen vstopil v svoje samotno gnezdo, v gnezdo osamljenega vrabca...

versko in narodno zavedni. Paziti je treba da slaba argentinska družčina ne bo skvarila našega naraščaja. Otroke je treba vključiti v slovenske ustanove. Ni to nikak izraz narodne nestrpnosti. Nasprotno: če bomo svoje cenili, bomo tudi od tujine jemali le to, kar je najboljše. Prav tu tujino se bo znal uživeti le tisti, ki se bo v slovenskem duhu dobro utržil in mu ostal do zadnjega zvest.

Desetletnico obstoja je v aprilu proslavil tudi ramoški slovenski cerkveni pevski zbor, ki se je osnoval ob organiziranju redne slovenske službe božje pri farni cerkvi v Ramos Mejia. V okviru proslave tega jubileja je pel na Veliko noč popoldne pri slovesni zahvalni službi božji, v soboto 11. in nedeljo 12. aprila pa je nastopil s spevoigro „Vasovalci“. Poleg igre je bilo na sporedu tudi več točk ženskega in mešanega zbora.

Slovenski dan, četrty po številu, je tudi letos privabil na Pristavo v Moronu izredno število rojakov. Pričel se je dopoldne s sv. mašo na prostem, ki jo je opravil g. direktor Anton Orehar. V zvezi z namenom dneva je v cerkvenem govoru opozoril na krščansko ljubezen in na razne načine za njeno upvajanje, ki jih moramo zelo radi upoštevati, ako hočemo, da bo slovenska skupnost ostala versko trdna, moralno zdrava in narodno zavedna. Popoldne so nastopili odborniki raznih društev v odbojki. Razdelili so se med „monarhiste“ in „republikance“. Zmagali so „monarhisti“, kar pa najbrže ne odgovarja resničnemu mišljenju slovenskega življa. Dan je bil prijetno jesenski z modrim nebom in rahlo sapico. Glasbe je bilo dovolj, dostikrat še prehrupna in z nepotrebniimi anglosaškimi popevčicami. Večerni hlad je veselo družbo kmalu postavil na noge. Kar je prišlo čistega dobička, bo razdeljen med najbolj potrebne, ki jih je tudi med Slovenci več, kot si navadno mislimo.

VENEZUELA

V župniji Chacao, kjer je nastavljen tudi izseljenski duhovnik g. Janez Grile, zelo živahno deluje Marijina Legija. Za Slovence je to pomembno tudi zato, ker

zelo pomaga Slovenki Tučič, doma iz Brežic, ki že od zadnje vojne leži paralična v postelji. Skoraj tedensko se oglasita pri rojakinji dve članici Legije, ki ji pospravita revno stanovanje, skuhata kosilo in gresta v trgovino kupiti vsega, kar kuhinja potrebuje.

ANGLIJA

1. marca je bila blagoslovljena nova kapela slovenskih izseljencev na Angleškem. Stoji v podprtiličju „Našega doma“ v Londonu. Med dve sobi so vzdali široka vrata, da je skupno prostora za sto ljudi. Oltar je pomaknjen v okno, ki je pokrito s težkimi zastori iz damasta. Oltar sam je lesen, dolg 180 cm, iz svetlega belega hrasta. Običajni prostor nad kaminom je dal prostor za podobo brezjanske Marije Pomagaj, ki je prav deset let čakala, da dobi svoje mesto. Križev pot je originalen: na širokem grškem križu je le Kristusov obraz in številka postaje. Postaje križevega pota so v skupinah; med vsaki dve postaji sta postavljeni dve sveči. Redna sv. maša je v kapeli vsak dan, vsako drugo nedeljo pa tudi popoldne.

FRANCIJA

Gg. Stanko Kavalari in Tone Dejak, ki sta lani odpotovala iz Argentine med slovenske izseljence v Francijo, sta bila letos za velikonočne praznike zelo zaposlena. Najprej je v začetku marca prišel pomagat spovedovat g. Dejak g. Kavalariju, nato pa je za cvetno nedeljo g. Kavalari vrnil pomoč g. Dejaku. Skoraj vsi bolniki so prejeli zakramente, kar je zelo tolažilno. Ob takih primerih se vidi, da je izseljenski duhovnik res nujno potreben, ker bi se take duše sicer versko popolnoma zanemarile.

Msgr. Stanko Grims je v februarju in marcu bolehal na jetrni zlatenici. Bolzen je bila težka, a jo je srečno preстал. Večino časa porabi za nove begunce, ki trumoma prihajajo v Francijo.

V šoli razlaga učitelj, kaj so četveronožci in dvonožci. Četveronožci so n. pr. konj, krava, ovca, dvonožci pa so živali na dveh nogah. Ena takih dvonožcev je tudi opica. Pri tem pokaže učitelj na veliko gorilo na sliki.

„No, Tinček,“ se obrne učitelj prijazno k učencu v prvi klopi, „sedaj, ko poznaš razliko med dvonožci in četveronožci, mi gotovo lahko poveš, kaj sem jaz.“

Tinček, še ves zaverovan v podobo gorile, odločno odgovori: „Vi pa spadate h gorilam, gospod učitelj!“

—:—

Zdravnik pacientu: „Če hočete, da se vam zdravje zboljša, omejite se na tri cigare dnevno.“

Pacijent se brez besed obleče in naglo odide. Zdravnik zakliče za njim: „Plačajte mi vendar honorar! Preiskava stane 100 pesov!“

„Ni govora,“ zakliče odhajajoči, „kajti ne mislim se držati vašega nasveta.“

—:—

Sodnik pijancu: „Ali vas ni nič sram, da imate že osemnajst let starega sina, pa ga še niste dali učiti nobene obrti?“

„Kdo pravi, da ne,“ se brani pijanec. „Ali ga mar nisem naučil, kako se pije žganje?“

„To ni noben poklic,“ se namrdne sodnik.

„Pa še zelo učinkovit!“ odgovarja pijanec. „Če bo hotel imeti za žganje denar, se bo moral že česa priučiti. To je njegova skrb, ne moja!“

—:—

Mož se jezi: „Dve je že ura, pa še zdaj ni obeda! Kar v gostilno pojdem.“

Žena: „Počakaj še četrť ure!“

Mož: „Nima smisla! V četrť ure ne moreš skuhati obeda.“

Žena: „Tisto res ne, pač pa se lahko v četrť ure oblečem in grem s teboj...“

—:—

Lekarnar: „Tole zdravilo ozdravi vsak revmatizem.“

Kupec: „Odkod pa to veste?“

Lekarnar: „Ker sem že veliko tega zdravila prodal, pa se še nihče ni vrnil, da bi ga še enkrat kupil.“

—:—

Časnikar plešastemu politiku: „Ali se vam je izpolnilo kaj mnogo želja iz tistih časov, ko ste še bili mlad?“

Politik: „Pravzaprav samo ena. Kadar me je mati česala, sem si vedno želel, da ne bi imel las.“

—:—

Zdravnik: „Spati ne morete? Najbolje je, da preden se vležete, spijete kozarec črnega vina.“

Bolnik: „Zadnjič ste mi pa rekli, naj se vina povsem izogibam.“

Zdravnik: „To je bilo zadnjič. Od tedaj je pa znanost že mnogo napredovala.“

—:—

Gospodična pisateljju: „Konec vašega romana je zelo zanimiv.“

Pisatelj: „Kaj pa začetek?“

Gospodična: „O, tako daleč pa še nisem prišla!“

POVERJENIKI:

Argentina:

Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires

Brazilija:

Vinko Mirt,
Caixa Postal 7058,
Sao Paulo, Brasil

U. S. A.:

„Familia“,
3116 Glass Ave,
Cleveland, Ohio

Kanada:

Ivan Marn,
83 Victor Ave,
Toronto, Ontario

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italija

Italija:

Zora Piščanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia

Avstrija:

Naročnino pošiljajte Mo-
horjevi družbi v Celovec.

Celoletna naročnina za
Argentino in države, ki
nanjo mejijo (razen Uru-
guaya) 180 pesov.

Za Uruguay in druge dr-
žave, če se plača v arg.
pesih, je naročnina 250
pesov;

za U. S. A. in Kanado
5 dolarjev;

za Avstrijo 95 šilingov;

za Italijo 2000 lir;

drugod pa protivrednost
dolarja.

Tiska tiskarna Vilko,
Castro Barros 917
Buenos Aires

v s e b i n a

- 241 POMOČ KRISTJANOV (P. H. Damiš OFM.)
245 „NO DESPRECIAS LAS LAGRIMAS DE TU
MADRE!“ (Joe Juck)
246 „SODOBNA MLADINA TERJA KLJUB
VSEMU NAŠO SIMPATIJO“ (Geržinič)
250 MARIJA V DRUŽINI (Zdravko Dobernik)
251 MOJI GOSPE (M. Ireneja O. S. Urs.)
253 DUHOVNA AGONIJA (Boris Pasternak)
254 SVET JE TREBA ZNOVA GRADITI (Mali)
257 MARJETICA (Zora Piščanc)
259 KRŠČANSKA VEST — PREDMET VZGOJE
264 MEJA (Gregor Hribar)
269 DOPOLNJUJOČE IN NASPROTUJOČE
SE LASTNOSTI (Drab)
271 TRIJE ROŽNI VENCI (—x)
274 PO SVETU
279 PAMET SE JE PODVRGLA MILOSTI (Mali)
281 DOMOVINA, MILI KRAJ... (Janez Hladnik)
287 IZ DOMOVINE
290 BREZ DRUŽINE, PA NIKDAR SAM
(Pravieux-Jurak)
293 MED IZSELJENCI
295 TRI MINUTE DOBRE VOLJE

**DUHOVNO
ZIVLJENJE**

SLOVENSKI VERSKI MESEČNIK

Izdaja konzorcij (Anton Orehar)

Editor responsable: Pbro. Antonio Orehar,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

Registro de la Propiedad Intelectual 574.991

Urejujejo: Jurak Jože, Mali Gregor, šušteršič Marijan

Platnice in stalna zaglavja je narisal Franci Holosar

Znameniti vinorodni vrh
Jeruzalem pri Sv.
Miklavžu v Slovenskih
goricah

Spodaj: Sv. Miklavž
pri Ormožu, rojstna žup-
nija pokojnega maribor-
skega škofa dr. Ivana Jo-
žefa Tomažiča

Na zadnji strani: Znači-
len pokrajinski motiv v
Slovenjskih goricah

